

DEŽELA - Na 5. strani
**Manj mrtvih
na cestah v FJK**
Glob je bilo več kot 44 tisoč

TRST - Na 7. strani
**Brusciano (Cisl)
upa v boljše leto**
Leto 2015 je bilo še v znamenju krize

NOVA GORICA - Na 16. strani
**V Italijo odhaja
delat manj ljudi**
Trend beleži zavod za zaposlovanje

KULTURA
**Kraljica
art décoja
de Lempicka**

RIM - Minister Alfano demantiral Corriere della sera o poostrenih nadzorih na meji s Slovenijo

Še odprta meja

TRST, GORICA - Včeraj uradni začetek
**Trgovci z razprodajami
optimistično v novo leto**

RIM - »Italija nima namena za-
mrzniti schengenskega sporazuma in
tudi ne uvesti nadzora na meji s Slove-
nijo.« Notranji minister Angelino Alfa-
no (na sliki) je v sinočnjem intervjuju
za TG 3 dejansko demantiral pisanje
dnevnika Corriere della Sera, ki je vče-
raj poročal o italijanskih nameri za uved-
bo mejnega nadzora s Slovenijo spričo
nevarnosti begunskega vala. Minister je
vsekakor potrdil, »da bo Italija vztraja-
la in po potrebi še okrepila protiterori-
stične kontrole na balkanski poti.«

Ne gre izključiti, da je Alfano za-
nikal uvedbo mejnega nadzora tudi na
pritiske iz Slovenije, ki je še kar odločno
nastopila proti morebitni uvedbi nad-
zora na zahodni meji. In to z utemeljit-
vijo, da za takšen nadzor ni nobenega
razloga in da italijanska in slovenska po-
licija zelo dobro sodelujeta na področ-
ju begunske problematike.

Na 3. strani

VZHODNI KRAS - Ovrednotenje pomnikov
**Znamenja, mejniki in
druga dediščina Krasa**

**Se v Afriki pripravlja
nov genocid?**

Na 4. strani

**Naš pogovor
o združnih bankah**

Na 5. strani

**Cosolini bo odredil
zaprtje silosa**

Na 8. strani

**V Šempetru
upad števila porodov**

Na 16. strani

**Handanović podaljšal
pogodbo z Interjem**

Na 20. strani

Jadran na Opčinah

Na 21. strani

GORICA - Na obnovljeni cesti na Travniku

Uvajajo plačljivo parkiranje

V prejšnjem letu so se prihodki od parkirnin povečali, povišalo se je tudi število glob

GORICA - Goriška občina bo
uvedla plačljivo parkiranje tudi na
Travniku. Sklep je občinski odbor spre-
jel na enem izmed zadnjih zasedanj, v
teh dneh pa je poveljnik mestne poli-
cije Marco Muzzatti izdal odredbo, na
podlagi katere bo tudi 22 parkirnih
mest vzdolž dvignjenega dela trga
vključenih v območje modrih con.
Modre cone so za goriško občino lep vir
zaslužka. Leta 2014 so parkirnine, glo-
be in abonmaji prinesli v občinsko bla-
gajno 825.000 evrov, lanski zaslužek pa
je bil še višji. Za okrog 30% se je povi-
šalo tudi število glob, ki so bile izdane
zaradi neplačila parkirnine.

Na 14. strani

PEČI • KAMINI • DRVA ZA OGREVANJE • PELETI •
KAMINI NA BIOETANOL • NAPRAVE ZA OGREVANJE •
PRILAGODITEV DIMNIKOV V SKLADU Z ZAKONSKIMI
PREDPISI IN VARNOSTJO • TOPLOTNA IZOLACIJA
POSEBNI POPUSTI od 20% do 60%

Izložba in skladišče: Gradišče (GO) • Ul. Udine 41
tel. 0481 969663 • fax 0481 969404 • mob. 335 54 91 812 • 393 23 58 403

info@casageosystem.it

www.casageosystem.it

ITALIJA - Zakon o istospolnih zvezah

Vprašanje pridobiva politično valenco

Nasprotuje mu sredinska NCD, podpirata ga Sel in G5Z

nje 5 zvezd, nasprotujeta pa ji Alfanova stranka NCD in posamezniki v Demokratski stranki.

»Z NCD dobro vladamo. Skupaj smo premagali ovire kot so ustavna reforma, zakon o dobri šoli in zakon o delovnih razmerjih (Jobs act), zato verjamem, da se bomo zedinili tudi okrog tega vprašanja. Če pa se ne bomo, to ne bo ogrozilo trdnosti vlade,« je prepričana Serracchianijeva, ki trdi, da se morajo zagovorniki zakona podpre dela opozicije veseliti. Podpredsednica stranke zagovarja tudi ti. določilo »stepchild adoption«, ki omogoča posvojitev biološkega otroka partnerja. Po njenem mnenju to ne odpira poti nadomestnim materam, saj jih zakon št. 40 izrecno prepoveduje. Alternativni predlog o okrepljenem varstvu nad otrokom do njegovega 18. leta starosti je po njenem mnenju nekaj drugega, ker posvojitev ne pomeni le pridobitve neke pravice, temveč zahteva tudi prevzem odgovornosti, ki ga zgolj okrepljeno varstvo ne predvideva. »Italija je na področju nediskriminacije otrok naredila kar nekaj kortak naprej, pot nazaj bi bila nezgodovinska,« je povedala.

O zakonu naj bi se senatorji izrekli že konec tega meseca.

Italijanski senat

ANSA

Debora Serracchiani

RIM - Zakon o istospolnih zvezah, ki ga Italija nima niti v najbolj blagi obliki, zaradi česar si je že prislužila grajo Evropske unije, je tema, ki razdvaja člane pravosodne senatne komisije, poleg tega pa gre za zakonski osnutek, ki ga ne predlaga vlada, zaradi česar je njegova pot še toliko bolj strma, če vemo, da so prav včeraj objavljeni podatki pokazali, da od vsakih desetih odobrenih zakonov le dva nista vložena na pobudo vlade. Podpredsednica Demokratske stranke Debora Serracchiani je v intervjuju za dnevnik La Repubblica potrdila, da bo zakon vsekakor odobren. Vendar ima ta zakon tudi politično valenco, saj njegovo sedanjo vsebino v komisiji podpirata tudi stranki Sel in Gib-

Spet tragedija v morju

ISTANBUL - Na poti v iskanju boljšega življenja v Evropi je včeraj v morju pred turško obalo izgubilo življenje novih 34 pribežnikov. Med na obali blizu letoviškega meta Ayvalik na jugozahodu Turčije najdenimi trupli so tudi otroci. Hkrati je turška obalna straža iz morja rešila osem od 22 prebežnikov, ki so poskušali s čolnom doseči grški otok Lezbos. Po podatkih Združenih narodov in Organizacije za migracije je lani v Evropo prišlo več kot milijon beguncev, večina po morju. Velika večina, več kot 800.000, jih je prišla v Grčijo.

Hollande odkril ploščo (z napako)

PARIZ - Francoski predsednik Francois Hollande je odkril spominske plošče, s katerimi se Francija poklanja žrtvam terorističnih napadov v Parizu pred letom dni, katerih tarča je bilo med drugim uredništvo satiričnega tednika Charlie Hebdo. Izdelovalcem plošče se je sicer pripetila neljuba napaka, saj so napačno zapisali priimek ubitega karikaturista - namesto Wolinski piše Wolinsky. Ploščo so zato takoj po odkritju tudi spet prekrili.

Umiritev na borzi

LONDON - Pomembnejše borze v Evropi so včerajšnje trgovanje končale z rastjo. Vlagatelje je nekoliko pomirila kitajska centralna banka, ki je finančnim trgovcem zagotovila približno 130 milijard juanov (18 milijard evrov) likvidnostnih sredstev. Čeprav so se delnice na kitajskih borzah zjutraj še cenile, so se tečaji v nadaljevanju trgovanja obrnili navzgor in trgovanje končali z le rahlim padcem. Umiritev razmer na Kitajskem je vodila tudi v rast tečajev delnic drugod po svetu. V Milanu se je indeks FTSE MIB okreplil za 1,20 odstotka.

Osvobojeni duhovnik

BEJRUT - Franciškanski pater Dhiya Aziz, iz Iraka so ugrabitelji v Siriji že drugič osvobodili v šestih mesecih, drugič je bil ugrabljen pred božičem, osvobojen pa včeraj. Aziz je vodja samostana v Siriji na območju, ki je do leta 2012 štel veliko število kristjanov. Nobenih vesti pa ni glede italijanskega jezuita Paola Dall'Oglia, za katerim se je izgubila vsaka sled pred dvema letoma.

KATALONIJA - Možnost predčasnih volitev

Separatistom ne uspe izoblikovati trdne vlade

BARCELONA - Predsednik katalonske vlade Artur Mas je »proti svoji volji« pripravil razpisati predčasne volitve, saj se rok za oblikovanje nove katalonske vlade nevarno izteka.

Na septembrskih volitvah v Kataloniji je največ glasov prejelo Masovo zavezništvo separatističnih strank, ki se zavzemajo za odcepitev Katalonije od Španije. A zavezništvu z 62 sedeži v 135-članskem regionalnem parlamentu ni uspelo osvojiti absolutne večine. Za to bi potrebovali še podporo leve, prav tako separatistične stranke CUP, ki pa se je v nedeljo odločila, da ne bo podprla morebitne nove vlade z Masom na čelu. 9. januarja se izteče rok za oblikovanje nove katalonske vlade oz. izvolitev njenega predsednika. Masovo zavezništvo bi se lahko odločilo za manjšinsko vlado, lahko pa bi tudi predlagalo drugega kandidata za predsednika. A Mas je v ponedeljek zatrdil, da svojega položaja ne bo prepustil nobenemu drugemu kandidatu.

Obama za omejitve prodaje orožja

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je začel svoje zadnje leto drugega predsedniškega mandata z objavo pobud, s katerimi želi zmanjšati število žrtev nasilja s strelnim orožjem. Najpomembnejši ukrep, ki bo naletel na največje nasprotovanje, je to, da se bodo morali vsi prodajalci orožja, pa če gre za posameznike, organizacije ali podjetja, registrirati kot prodajalci orožja.

Kot taki bodo morali pred prodajo pri zvezni vladi obvezno opraviti pregled morebitne kriminalne preteklosti kupca oziroma tudi njegovega duševnega zdravja. FBI bo zato namestil 230 dodatnih uslužbencev, ki bodo šli skozi baze podatkov in izdali ali zavrnili dovoljenje za prodajo. Večina zasebnih prodajalcev na orožarskih sejmi sedaj prodaja orožje brez vsakega nadzora. Izvedba kontrole je obvezna le za trgovine z orožjem.

Vsi naročniki Primorskega dnevnika lahko s kuponom, ki so ga prejeli po pošti, dvignejo darilo, zbornik: Primorski dnevnik »Okno v svet Slovencev v Italiji« na sedežu Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici ali v Tržaškem knjižnem središču TS 360, Trg Oberdan 7; v Katoliški knjigarni v Gorici, Travniki 25; v knjigarni Terčon v Nabrežini, Nabrežina 103

RIM - Izjava notranjega ministra Angelina Alfana

Italija ne bo uvedla nadzora na meji s Slovenijo

Rim je demantiral pisanje Corriere della Sera najbrž tudi na pritiske iz Ljubljane

Italijanski policisti in vojaki na meji pri Fernetičih sredi decembra 2015

FOTO DAMJAN

RIM - »Italija nima namena zamrzniti schengenskega sporazuma in tudi ne uvedbi nadzora na meji s Slovenijo.« Notranji minister Angelino Alfano je v sinočnjem intervjuju za televizijski dnevnik TG 3 demantiral pisanje dnevnika Corriere della Sera, ki je včeraj poročal o italijanski nameri za uvedbo mejnega nadzora s Slovenijo sprči nevarnosti begunskega vala proti Italiji. Minister je vsekakor potrdil, »da bo Italija vztrajala in po potrebi še okrepila protiteroristične kontrole na balkanski poti.« Ne gre izključiti, da je Alfano zanikal uvedbo mejnega nadzora tudi na pritiske iz Slovenije, ki je še kar odločno nastopila proti morebitni uvedbi nadzora na zahodni meji.

Slovenski državni sekretar na notranjem ministrstvu Boštjan Šefc je nekaj ur pred Alfano izjavo dejal, da za vzpostavitev nadzora na italijansko-slovenski meji ni nobenih razlogov, »ker nezakonitih prehodov meje ni, morda le kakšen posamezen primer.«

Novinarka Fiorenza Sarzanini, ki se je sklicevala na neimenovane vire rimskega notranjega ministrstva, je v Corriere della Sera zapisala, da bi nadzor na meji uvedli v primeru begunskega vala iz Slovenije v Italijo ter ob »prenehanju vzdušja sodelovanja med sosednjima državama.« Do tega trenutka se ni zgodilo ne prvo (begunci množično v Italijo) in niti drugo (prekinitev sodelovanja med policijama).

Drugi neimenovani vir notranjega ministrstva (očitno bližji Alfano) je medtem nekaj ur po izidu Corriere della Sera prišepnil deželniemu sedežu RAI za FJK, da Italija ne razmišlja o kontrolah na meji s Slovenijo, če izvezamo precej simbolično navzočnost vojakov med Trbižem in Miljami. Da se je italijanski dnevnik prenačil pri poročanju priča tudi stališče (objavila ga je Slovenska tiskovna agencija) slovenske policije, ki je trditve dnevnika preverilo pri italijanski organizaciji, ki so »prav tako zagotovili, da navedbe v časopisu ne držijo.«

In kako naj bi Italija sploh uvedla nadzor na mejah s Slovenijo? Ob naraščajočem valu beguncev - piše Corriere della Sera - bi italijanski policisti preverjali dokumente vseh, ki bodo prečkali mejo, kar naj bi veljalo tudi za potnike na vlakih. Načrt naj bi Italijani po pisanju časnika pripravili po tistem, ko so v zadnjih tednih zabeležili veliko povečanje števila beguncev, ki v Italijo prihajajo iz Slovenije. Na teden naj bi jih iz Slovenije v Italijo vstopilo od 300 do 400.

Na slovenskem zunanjem ministrstvu so poudarili, da mora v skladu s schengensko zakonodajo vsaka država, ki se odloči za ponovno uvedbo nadzora na notranji meji, o tej nameri obvestiti Evropsko komisijo in vse države podpisnice schengenskega dogovora (st)

SCHENGEN - Slovenski predsednik Pahor »Evropa ostaja žal brez skupne politike«

LJUBLJANA - Slovenski predsednik Borut Pahor uvajanje nadzora na mejah znotraj schengenskega območja vidi kot prehodni ukrep nacionalnih vlad, ki se soočajo s problematiko beguncev. Bolj od pričakovanih je namreč odpovedala varnost na zunanjih mejah EU. Zato je sedaj ključno oblikovati skupno evropsko politiko. Kot je glede domnevnih priprav Italije na ponovno uvedbo nadzora na meji ob robu posveta slovenske diplomacije na Brdu pri Kranju dejal Pahor, uvedba nadzora na mejah za schengen ne pomeni nič drugega. »Ne pomeni pa, da je s schengnom dokončno konec,« je poudaril Pahor.

Meni, da se morajo vse države, ki vidijo v schengnu rešitev za prihodnost EU, sedaj še toliko bolj prizadevati za oblikovanje skupne evropske begunske problematike, »sicer se bo nadaljeval trend, ki ni navdušujoč, ko bodo države, tako kot Slovenija, same skrbale za varnost na svojih mejah.«

Skupna evropska politika bi razbremenila nacionalne vlade odgovornosti za ravnanje. Hkrati bi s skupno politiko uspešneje in tudi bolj humano reševali ta problem, je prepričan Pahor. »Zlasti pa bi to preprečilo, da bi se poslabšalo zaupanje med državami članicami in EU in tudi zaupanje ljudi v perspektivo EU,« je dodal predsednik.

Kot je pojasnil še Pahor, je prost prehod meje za ljudi pomenil neko veliko svobodo in pridobitev. »Če bi sedaj zaradi odpovedi skupne evropske politike nacionalne vlade samovoljno uvajale ukrepe, ki bi omejevali svobodo, bi se to poznalo pri splošni evropski mentaliteti, ki bi šla prej v smer strahov in malodušja glede prihodnosti kot pa upanja in vere, kar je bilo značilno za čas, ko je Slovenija vstopala v EU,« je ocenil Pahor.

Tudi v nagovoru diplomatom na Brdu pri Kranju je izpostavil, da se je Evropa ne le glede begunske krize temveč tudi glede strateških vprašanj znašla na križišču. »Sedaj moramo tisti, ki vidimo v Evropi naš nacionalni interes, zastaviti vse svoje moči za to, da se Evropa pobere, da zgradi dolgoročno vizijo in se dokopje do ukrepov, ki bodo vrnili upanje evropskim državljanom, « je dejal slovenski predsednik. (STA)

Slovenski predsednik Borut Pahor ARHIV

SLOVENIJA Humanitarci vabijo nove prostovoljce

LJUBLJANA - Kljub trenutnim zimskim razmeram s snegom in nizkimi temperaturami so slovenske humanitarne organizacije dobro pripravljene na oskrbo beguncev, ki vsakodnevno vstopajo v Slovenijo. Potrebščin, predvsem toplih oblačil in obutve, je trenutno dovolj, zato pa v Rdečem križu vabijo nove prostovoljce, saj so v dosednji ekipi že utrujeni. V Rdečem križu Slovenije so se na zimske razmere pripravljali že sredi oktobra ob prihodu prvega večjega števila migrantov, je za Slovensko tiskovno agencijo pojasnila Mirjana Jarc. Tako je v šotoriščih poskrbljeno za odstranjevanje snega, šotori pa so ves čas ogrevani. Tudi donacij toplih oblačil in obutve za snežne razmere je bilo veliko, tako da je v Dobovi in Šentilju dovolj tovrstnih potrebščin za prihajajoče migrante.

Begunci sicer dnevno dobijo po en topel in dva hladna obroka, poleg tega pa je ves čas na voljo tudi topel čaj, da se lahko dodatno ogrejejo. Po besedah Jarčeve se je občasno pojavljala potreba po dodatnem številu moških čevljev, ki pa so jih za zdaj uspeli zagotoviti v zadostnem številu.

Mokro vreme se pozna tudi po besedah Primoža Jamška iz Slovenske filantropije. Policija sicer skrbi, da migranti med samimi postopki čakajo na prostem čim krajši čas, vendar padavine s seboj prinašajo luže, tudi znotraj šotorov, posledično pa je potrebnih toliko več čevljev, predvsem moških, in nogavic, ki jih kronično primanjkuje. Ponekod v sprejemnih centrih je potrebna dodatna pozornost zaradi zdrsov na ledeni podlagi, sicer pa Jamšek opaža tudi povečano število obolelih oseb.

BEGUNCI

Sandor Tence

sandor.tence@primorski.eu

Kontrola pred kom?

Italija nima razlogov za uvedbo nadzora na meji s Slovenijo. Prvič, ker na obzorju trenutno ni nobenega begunskega vala iz Slovenije v Italijo, in drugič, ker se je sodelovanje italijanske in slovenske policije doslej zelo dobro obneslo. Nadzor, ki ga mora predhodno odobriti Evropska unija, bi bil najbrž potreben v primeru, da tega sodelovanja ne bi bilo oziroma, če bi zatajilo. In tudi, če bi pri Fernetičih, Rdeči hiši in v Ratečah pritislo za vstop v Italijo na tisoče beguncev.

Da je tako, je sinoči ugotovil tudi italijanski notranji minister Angelino Alfano, potem ko smo iz Rima glede domnevnega nadzora meje s Slovenijo dobili zelo različna namiga. Oba sta prišla iz notranjega ministrstva. Corriere della Sera se je v reportaži o pripravljenosti Italije o uvedbi mejnega nadzora skliceval na neimenovani ministrski vir. Drugi vir istega ministrstva je novinarjem RAI prišepnil, da navedbe milanskega dnevnika ne držijo, kar je ugotovila tudi slovenska policija. Menda na osnovi informacije, ki jo je direktno dobila iz Rima.

Res je, da ima Italija - kot sicer tudi Slovenija - pripravljen tako imenovani plan B. Scenarij, ki ga nihče ne želi, predvideva val beguncev, ki bi se iz Slovenije preusmeril v Italijo, potem ko bi Avstrija dokončno zaprla svoje meje po zgledu severnih sosedov. Nastal bi vseevropski »efekt domino« s posledičnim propadom schengenskega sporazuma, kar bi Evropsko unijo pahnilo v težko premostljivo krizo.

Vedno je treba biti pripravljeni na najhujše, države in državniki pa morajo vselej ohraniti mirne živce. Italija ima dolgoletne izkušnje z Lampeduso, Slovenija pa se, kot more in zna, spopada z begunkimi vali nesrečnikov, ki bežijo pred vojnimi razdejanji.

To so velike in boleče preizkušnje, ki sta jih državi v naših krajih, ob zelo omejenem pretoku migrantov, dobro obvladali. Naj bo tudi naprej tako.

BRUSELJ - Nadzor na mejah na severu Evrope

EU »razume« Dansko, Švedsko pa še preučuje

Na dansko-nemški meji

ANSA

BRUSELJ - Evropska komisija je za sredo v Bruslju sklicala sestanek z Dansko, Švedsko in Nemčijo. Razlog za usklajevalni sestanek je niz nedavnih enostranskih ukrepov članic:

odločitvi Švedske za uvedbo začasnega nadzora na notranjih mejah ter za dodatno obvezno preverjanje identitete potnikov na avtobusih, vlakih in potniških ladjah na poti iz

Danske na Švedsko ter nato odločitev Danske za uvedbo začasnega nadzora na meji z Nemčijo.

Ukrep začasnega, desetdnevnega nadzora na meji z Nemčijo, ki ga je Danska po navedbah komisije uvedla zaradi povečanega števila prošelj za mednarodno zaščito in ukrepov drugih članic, ki lahko privedejo do občutno povečanega števila nedovoljenih migrantov v državi, je po bruseljski oceni prima facie v skladu s schengenskimi pravili.

Odločitev Švedske za obvezno preverjanje identitete potnikov na vseh prevoznih sredstvih na poti iz Danske na Švedsko pa v Bruslju še preučujejo. Odločitev, ki je začela veljati v ponedeljek, terja od operaterjev avtobusov, vlakov in potniških ladij, da preverjajo identiteto vseh potnikov, sicer morajo plačati administrativno kazen, so pojasnili v Bruslju.

V zadnjih mesecih se občasno na medijih, skrite med novicami o atentatih zdaj v Kairu, zdaj v Tunisu, zdaj v Parizu, in o zmešnjavi bombardiranj nad Daesh, pojavijo novice iz Burundija. O nekih nemirih, napadih na vojašnice, beguncih. Kaj se sploh tam dogaja in zakaj?

Aprila 2015 je burundjski predsednik Pierre Nkurunziza napovedal, da bo kandidiral za tretji mandat. Po mnenju opozicije je to neustavno. Začeli so se protesti, aretacije in umori opozicijskih voditeljev. Maja 2015 je prišlo do poskusa državnega udara, ki je bil hitro zatrt. Ob bojkotu opozicije in komaj 30% udeležbi na volitvah, je bil julija Nkurunziza tretjič izvoljen za predsednika. Sledili so begi v tujino bivših vidnih sodelavcev predsednika, novi umori in oboroženi spopadi. Več kot 100000 beguncev je zbežalo v sosednje države, tudi v bližnjo Ruando, v begunskih taboriščih pa je izbruhnila kolera. Čeprav gre pri teh dogodkih za bitko za oblast, ki se ne ujema točno z ločnico med Hutuji in Tutsiji, pa zaradi spomina na nedavni genocid v Ruandi in državljansko vojno v Burundiju, ter zaradi kroničnih problemov teh dveh držav, obstaja konkretna nevarnost, da smo pred novim izbruhom razširjenega nasilja. Oziroma, pred novim genocidom.

Burundi in Ruanda nekoč

Državi ležita na območju Velikih jezer v vzhodni Afriki in se raztezata vsaka na približno 27.000 kvadratnih kilometrih, delita pa si tudi zgodovino, kulturo in sestavo prebivalstva. V preteklosti sta se na njunem ozemlju izoblikovali kraljestvi, ki sta delovali na osnovi kompleksnega sistema klanov. Glede na socialni položaj in na dejavnost, s katero so se preživljali, so se klani delili na hutujske in tutsijske klane: hutujski klani so bili povečini poljedelci in so predstavljali večinski in nižji del prebivalstva; tutsijski klani so bili večinoma živinorejci in so predstavljali bogatejši in manjšinski del prebivalstva. Izoblikoval se je neke vrste fevdalni sistem, v katerem je lastništvo živine določalo moč in položaj osebe. Kralji so bili tutsijskega porekla in njihova oblast je bila sveta. Hutuji in Tutsiji so govorili isti jezik, imeli isto vero in isto kulturo. Med sabo so se poročali in z bogatenjem ali uboženjem lahko menjali status. Beseda kwihutura je označevala izgubo »hutujsstva« in vzpon na družbeni lestvici, beseda gucupira pa izgubo »tutsijstva« in torej padec na družbeni lestvici. Tretja skupina na območju Ruande in Burundija so Twa: to so nabiralci in lovci pigmejskega izvora, ki jih ostali dve skupini zaničujejo.

Rasistična zapuščina kolonializma

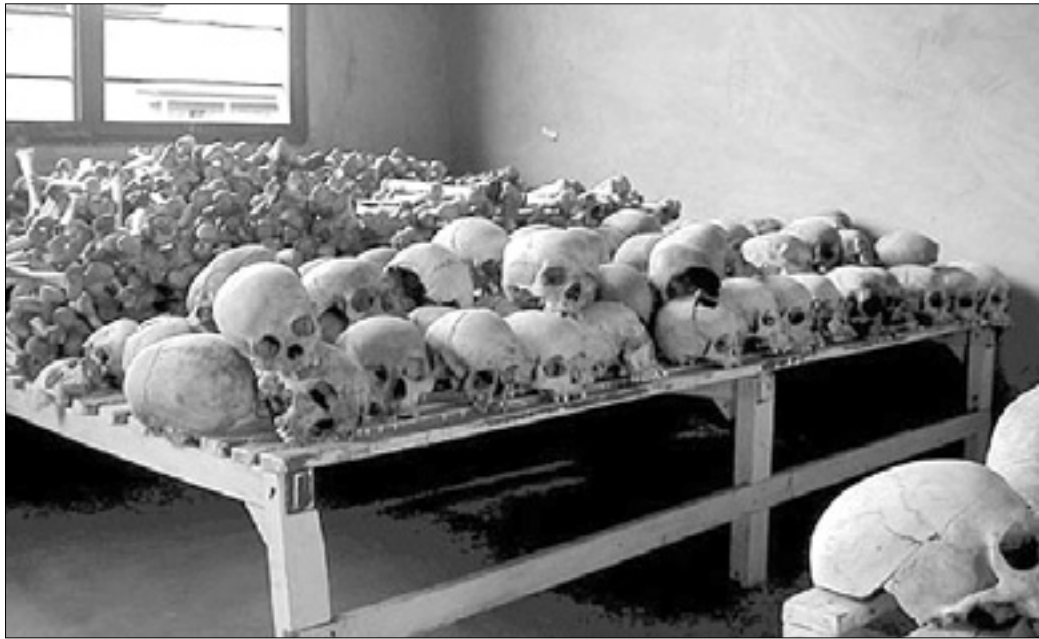
Ob prihodu Evropejcev, najprej Nemcev leta 1896, po prvi svetovni vojni pa Belgijcev, ki so državi združili in ju leta 1925 administrativno priključili Kongu, se kolonizatorji niso poglobili v kompleksnost tradicionalne družbene ureditve lokalnega prebivalstva, ampak so nanjo nekritično prenesli svoje miselne vzorce, povzete po evropski zgodovini. Po tedanjih rasističnih teorijah, črnci ne bi bili zmožni sami razviti družbene ureditve podobne fevdalizmu, ki so ga v preteklosti poznali belci. Tutsiji so torej morali biti neka druga, višja rasa. Rešitev za ta problem so kolonizatorji našli v hamitski teoriji Francoza Josepha Arthura de Gobineaua, ki je trdil, da se je pet tisoč let pred našim štetjem del prebivalstva iz Mezopotamije preselil v Egipt in v Etiropijo in tja z raso zanesel tudi višjo civilizacijo. Tutsiji naj bi bili hamiti, to je potomci Noteovega sina Kama, brata Sema (domnevnega prednika semitskih narodov), ki so se pozneje premaknili do Velikih jezer in tam zavladali primitivnim afriškim Hutujem. Evropejcem je na roko šla domnevno drugačna zunanost Tutsijev in Hutujev: prvi naj bi bili v povprečju višje rasti, svetlejši polti (torej bolj podobni belcem!), z ozkim obrazom, ravnim nosom, mehkiimi

POZABLJENA AFRIKA - Burundi in Ruanda

Čas za nov genocid?

VINKO BANDELI

Lobanje pobitih med ruandskim genocidom v tehnični šoli v Murambi

lasmi; drugi naj bi bili nižje postave, bolj temne polti, kodrastih las, skratka podobni ostalemu prebivalstvu podsaharske Afrike in torej bližji podobi Afričanov, ki so jo imeli Evropejci.

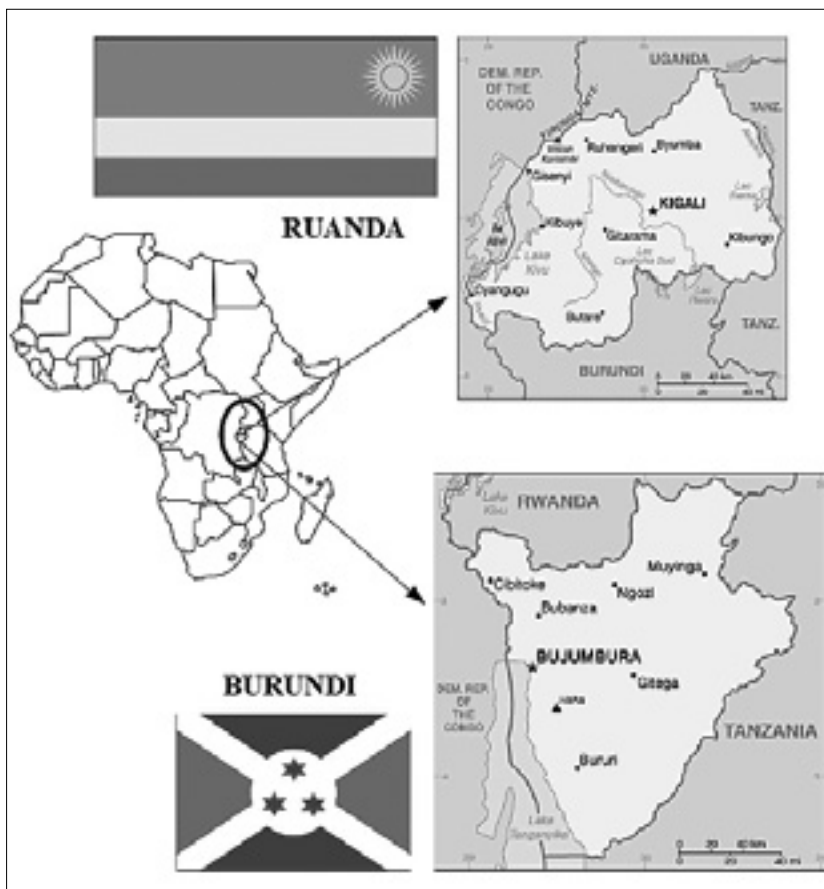
Kolonizatorji so se za upravljanje kolonij oprli na maloštevilne Tutsije, jim dovolili šolanje in iz njih ustvarili lokalno elito. Hutuji so bili obsojeni na drugorazrednost, kljub temu, da so v Ruandi predstavljali kar 90% prebivalstva, v Burundiju pa 80%. Evropski mit o različni etnični pripadnosti Hutujev in Tutsijev je preko šolanja in poglobljanja socialnih razlik med skupinama prešel v zavest Ruandcev in Burundijcev in zastrupil odnose znotraj držav.

Demitizacija mita

Koliko je resnice v mitu o različni etnični pripadnosti Hutujev in Tutsijev, se lahko sklepa iz naslednjih dejstev. Med divjanjem ruandskega genocida leta 1994 so se pripadniki hutujske oborožene milice Interahamwe posluževali podatkov na osebnih izkaznicah zato, da so lahko ločevali Hutuje in Tutsije in slednje na mestu pobili ali odpeljali v zbirne kampe. Na podlagi zunanjega videza pač ni bilo mogoče ločevati Tutsijev od Hutujev. Robert Kajuga, predsednik Interhamweja, ki je zakrivilo največ grozodejstev nad Tutsiji, je bil sam Tutsi. Kajuga je svojo uradno pripadnost Tutsijem uspešno skrival, dokler ni bil v Zairu ujet in priveden pred Mednarodno sodišče v Aruši, ki ga je obsodilo na dosmrtno ječo zaradi vojnih zločinov. Leta 2004 je bila v American Journal of Human Genetics objavljena raziskava, ki dokazuje, da so Tutsiji genetsko najbližji Hutujem, ne kažejo pa nobene genetske razločnosti z populacijami Etiopije in Egipta. Hamitska teorija o izvoru Tutsijev je torej brez vsakršne znanstvene podlage.

Kratka zgodovina genocidov

Mitologija o rasni večvrednosti Tutsijev je konec '50 let v Ruandi dobila svojo zrcalno podobo, to je hutujsko rasno ideologijo, po kateri so Hutuji avtohtono in pošteno afriško kmečko prebivalstvo, ki so ga prekanjeni tujerodni pastirji zasužnjili s fevdalizmom. Hutujski izobraženci, ki so se izsolali v katoliških šolah in semeniščih, so si prizadevali za odpravo monarhije in privilegijev tutsijske vladajoče garniture. Takoj po neodvisnosti leta 1962 so Hutuji prevzeli oblast v Ruandi in pobili vsaj

10.000 Tutsijev. V naslednjih desetletjih se je dva milijona Tutsijev pred poboji zateklo v sosednje države: Burundi, Tanzanijo, Ugando.

Tutsiji v Burundiju so po neodvisnosti iz strahu pred podobno usodo naredili državni udar, odpravili monarhijo in uvedli diktaturo. Leta 1972 je prišlo do upora Hutujev na jugu Burundija. Tutsijske enote so, ob pomoči Tanzanije in Zaira, zadušile upor na jugu države, potem pa začele s selektivnim pobijanjem vseh izobraženih Hutujev, ki bi lahko predstavljali grožnjo vladajoči eliti. Hutujski študenti, zdravniki, duhovniki, vladni funkcionarji, vojaški častniki so bili pobiti na kraju mesta ali v zbirnih taboriščih, njihova trupa pa vržena v skupna grobišča. V štirih mesecih represije je bilo pobitih 100.000 Hutujev in Tutsijev, ki so nasprotovali režimu, 200.000 Hutujev pa se je zateklo v sosednje države. Po tem prvem genocidnem pokolu so v Burundiju periodično sledili drugi: vsakič je bila pod udarom predvsem hutujska intelektualna elita. Kljub formalni odpravi diskriminacije proti Hutujem v Burundiju leta 1987, so naslednje leto sledili novi pokoli Hutujev in novi vali hutujskih beguncev so se zatekli v Ruando. Državljska vojna v Burundiju je trajala do

leta 2005, ko je na oblast prišel zdajšnji predsednik Nkurunziza.

Medtem je ruandski režim preganjal Tutsije. Tutsiji, ki so pred nasiljem zbežali v Ugando, so leta 1987 pod vodstvom Paula Kagameja ustanovili Ruandsko patriotsko fronto RPF, ki je imela kot cilj vrnitev pregnanih Tutsijev v Ruando. Leta 1990 je RPF začela z napadi na ruandske sile, kar je v Ruandi sprožilo pokole Tutsijev. Leta 1993 je prišlo do mirovnega sporazuma, ki je predvideval delitev oblasti med Hutuji in Tutsiji. To pa ni bilo pogodu vsem predstavnikom vladajoče hutujske elite v Ruandi: organizirali so z mačetami oborožene milice Interahamwe, likvidirali hutujske in tutsijske politične nasprotnike, nato pa po radiu hujskali prebivalstvo zoper Tutsije. Oboroženci so vdrali v šole in pobijali tutsijske otroke, Tutsije so po radiu pozivali naj se zberejo na varnih mestih, v cerkvah ali šolah, kjer so jih potem pobili z mačetami ali žive zažgali. Ruandski genocid je v samo stotih dnevih divjanja zahteval vsaj 800.000 žrtev, to je tri četrtine vseh preostalih Tutsijev v Ruandi in 11% vsega ruandskega prebivalstva. Po ocenah je v klanju sodelovala ena tretjina vsega hutujskega civilnega prebivalstva. RPF je julija 1994 zmagala in prevzela oblast v Ruandi, dva milijona več-

noma hutujskih beguncev pa se je zateklo v sosednje države, predvsem v Zair. Paul Kagame je leta 2000 postal predsednik Ruande, ob nasilju nad opozicijo in obtožbami prirejanja volitev, pa na tem položaju vztraja še danes. Novembra 1994 je Varnostni svet Združenih narodov ustanovil Mednarodno kazensko sodišče za Ruando s sedežem v Aruši, ki z delom končuje v tem letu.

Genocid rešitev za okoljske probleme?

Ameriški znanstvenik in publicist Jared Diamond je obdelal primer Kana-me, območja na severozahodu Ruande, kjer so bili vsi prebivalci Hutuji, a je kljub temu med genocidom tu umrlo več kot 5% ljudi. Zakaj je do tega prišlo?

Ruanda in Burundi sta s 445 in 343 prebivalci na kvadratni kilometer najbolj gosto naseljeni afriški državi: za primerjavo je v Sloveniji komaj 102 prebivalcev na kvadratni kilometer, v Italiji 202, na Nizozemskem 409. Medtem ko se v razvitih državah večina prebivalstva ukvarja z industrijo ali terciarjem, se v Ruandi in Burundiju velika večina preživlja s kmetijstvom. Po neodvisnosti leta 1962, je bil letni prirastek prebivalstva okoli 3% kot posledica izboljšanja zdravstvenih pogojev, uvedbe novih poljščin in pomanjkanja vsakršne politike omejevanja rojstev. Širjenje poljedelskih površin je šlo na račun krčenja gozdov in izsuševanja močvirij, kar je prineslo povečano erozijo tal in manjše zaloge vode. Zmanjševanje obdelovalnih površin na razpolago na osebo je povečalo konflikte znotraj družin, revščina in lakota sta povzročili porast tatvin in sporov za zemljo in za dediščine. Družinske in socialne vezi so se zrahljale, solidarnost tradicionalne družbe je izginila. V takih pogojih so periodični pokoli in izseljevanja Tutsijev iz Ruande, Hutujev iz Burundija, začasno lajšali demografsko krizo v obeh državah.

Na koncu '80 letih sta se demografski in okoljski krizi pridružila ekonomska kriza zaradi padca svetovnih cen kave in čaja, glavnega izvoznega blaga Ruande in Burundija, in suša, ki je prizadela osrednjo Afriko leta 1989. Eksplozija nasilja v Ruandi leta 1994 je bila torej zmes bitke za oblast, zgodovinskih mrženj, rasističnih blodenj o večvrednosti zdaj Tutsijev, zdaj Hutujev, demografske in gospodarske krize. Ljudje so izkoristili priložnost, da so obračunali s sosedi ali družinskimi člani, se polastili rodovitnih polj pobitih, ter tako olajšali demografsko krizo in poskrbeli za praznopoln bogastva.

Leta 1798 je angleški ekonomist Thomas Malthus objavil svojo teorijo, da prebivalstvo narašča hitreje od proizvodnje hrane, zaradi česar se polagoma niža oskrba s hrano na posameznika. Ruanda je šolski primer, katera je ena od možnih rešitev Malthusovega problema: nasilno zmanjšanje števila prebivalcev. Izjave, ki so jih med preživeli, tako žrtvami kot krvniki, zabeležili različni raziskovalci, dokazujejo, da se je mnogo Ruandcev zavedalo nujnosti pokolov za prilagoditev števila prebivalcev razpoložljivim virom prehrane.

Burundi in Ruanda danes

Dvajset let po teh dogodkih ni stanje nič boljše. V Burundiju na 11 milijonov prebivalcev živi 78% pod pragom revščine. Prirastek številom je še vedno nad 3% letno, rodnost 6 otrok na žensko, več kot 90% prebivalstva dela v kmetijstvu, stopnja podhranjenosti pa se je od 44% leta 1991 dvignila na 62% leta 2006. S približno istim številom prebivalcev in istim odstotkom zaposlenih v poljedelstvu, je letni prirastek prebivalstva v Ruandi 2,4%, rodnost 4,5 otroka na žensko, stopnja podhranjenosti 34%, pod pragom revščine pa živi 60% prebivalstva. Bitka za oblast se znova odvija v stanju prenaseljenosti in razširjenju revščine, kjer stare zamere niso bile dokončno rešene. Ob neukrepanju mednarodne skupnosti obstaja velika nevarnost, da bomo kmalu poslušali novice o novih genocidih.

INTERVJU - Prof. Silvio Giglio o združnem bančništvu

Najbolj pomembno je, da banka pozna okolje, v katerem deluje

Poslovni uspeh je za vsako banko na prvem mestu - Ponudba mora biti konkurenčna z državno

Profesor Silvio Giglio poučuje politično ekonomijo na Univerzi v Trentu. Svoj raziskovalni trud osredotoča predvsem na doprinos lokalnih bank teritoriju, v katerem delujejo. Velja za izvedenca na področju združnega bančništva. O tem priča tudi dejstvo, da je sourednik pomembne knjige o doprinosu združnih bank za razvoj lokalnega gospodarstva (*»Financial Cooperatives and Local Development«*), ki je leta 2012 izšla pri ugledni angleški založbi Routledge. S profesorjem Gigliom smo se pogovorili ravno o vlogi združnih bank v Italiji.

So združne banke koristne za italijansko gospodarstvo?

Take banke igrajo pomembno vlogo v sklopu lokalnih gospodarskih sistemov, in to v vseh italijanskih deželah. Posojajo denar gospodinjstvom in malim podjetjem, tudi takim, ki bi jim komercialne banke zavrnilo posojila. Iz tega vidika so izredno dragocene.

Imajo kako prednost pred ostalimi finančnimi posredniki?

Združnih bank se ne da zlahka primerjati z večjimi komercialnimi bankami. Gre za zelo različne tipologije bank, zato je vsakršna primerjava tvegana. Združne banke pa lahko preučimo v primerjavi z ostalimi lokalnimi bankami, kot so na primer ljudske banke. Prednosti združnih bank izhajajo iz dejstva, da nastopajo združeno, delujejo pod istim okriljem. Skupaj tvorijo omrežje – to je združni sistem, ki razpolaga z določenimi jamstvi. Kot primer lahko navedem jamstvo pred morebitnimi bančnimi krizami, ki so ga oblikovale ravno tovrstne banke. Obratno, ljudske banke delujejo večinoma samostojno, kajti na italijanskem trgu ne nastopajo enotno.

Menite, da je italijanski združni bančni sistem dovolj soliden?

Gre za bančni model, ki je na teoretski ravni res soliden. Vendar pozor, to še ne pomeni, da gre za povsem homogen bančni model, prej obratno. Kljub temu, da tvorijo solidno omrežje, se združne banke med seboj razlikujejo po dimenzijah, poslovnih strategijah, nenazadnje po različni učinkovitosti. Niti rizična posojila niso povsem izključena iz združnega modela finančnega posredovanja.

Prof. Silvio Giglio poučuje politično ekonomijo na Univerzi v Trentu

Kaj pa glede vrednot, ki so značilne za banke, ki so v lasti združnih članov?

Združne banke so vezane na statut, ki je skupen vsem takim bankam in tvori podlago za njihovo poslovanje. Vsaka združna banka je izraz teritorija, na katerem posluje. Vsak teritorij pa ima lastne značilnosti in torej tudi specifične vrednote, ki se potem odražajo v viziji oziroma poslovanju slehrne banke. Drugače po-

O aferah v Italiji: »Včasih niti uslužbenci v večjih ljudskih bankah niso bili pravilno seznanjeni s produkti, ki so jih prodajali strankam in jih celo sami kupovali«

vedano, združne banke se med seboj razlikujejo tudi na ravni poslovnih ciljev in družbenih vrednot.

Je združni bančni model dovolj prepoznaven na širši evropski ravni?

Le delno. Obstaja predstavništvo združnih bank, ki ima sedež v Bruslju. Slednji zastopa interese združnih bank na ravni Evropske unije. Am-

trendih in družbenih spremembah, ki se danes razvijajo zelo hitro in bistveno pogujejo delovanje samih bank. Čeprav majhne banke ne razpolagajo s sredstvi, ki bi jim omogočala poseben urad za gospodarske analize, pa je vendarle koristno, da zaposlijo vsaj kakega uslužbenca z visoko izobrazbo, ki je tudi sposoben ekonomski analitik. Skratka, tudi za združne banke so koristni uslužbenci z višjo izobrazbo iz poslovnih in ekonomskih ved.

O potrebah po izobraženem kadru pričajo bančne afere, ki so se pred kratkim pojavile na italijanskem trgu.

Včasih niti uslužbenci v večjih ljudskih bankah niso bili pravilno seznanjeni s produkti, ki so jih prodajali strankam in jih celo sami kupovali. A vrniva se k združnim bankam. Številne take banke so po dimenziji zelo majhne, pomislimo le na to, da včasih imajo na razpolago le par poslovnih enot. Verjetnost, da v takih bankah najdemo izobražen kader, je torej precej nizka. Kompozicija vodilnega kadra oziroma top menedžmenta v nekaterih združnih bankah kaže, da vodilno osebje ne razpolaga z zadostnim znanjem, da bi res učinkovito vodilo bančne posle: o tem pričajo tudi nekatere analize, ki sem jih izvedel pred nedavnim v sklopu svoje raziskovalne dejavnosti.

A morda veste, da sta dve združni banki iz dežele FJK v lasti slovenske narodnostne skupnosti?

Mislím, da je za ti dve banki ključnega pomena, da sta čimbolj povezani oziroma, da si med seboj ne delata pretirane konkurence. Včasih opažam, da je med združnimi bankami, ki poslujejo v istem okolju, preveč konkurence, kar ni vedno koristno. Kot sem prej omenil, pomembno je, da banki čimbolj poznata okolje, v sklopu katerega poslujeta. Njihove poslovne odločitve morajo biti vedno ekonomsko utemeljene. V bančništvu – naj bo združnega ali komercialnega tipa – je pomemben predvsem poslovni uspeh. Šele potem lahko razpravljamo o kulturnem doprinosu teh bank, ki je sicer za narodnostne manjšine najbrž ključnega pomena.

Hvala za pogovor!

Mitja Stefancic

Kako do denarja za drugi tir

BRUSELJ - Evropska komisarka za promet, Slovenka Violeta Bulc, je opozorila na nujnost povezovanja z zasebnimi partnerji pri gradnjah velikih infrastruktur. Omenila je tudi drugi tir med Koprom in Divačo, ki je vključen v povezovalni mehanizem nepovratnih sredstev z mehanizmom zasebnega kapitala z EU-garancijami. Po ministrovih besedah je ta projekt »zahtevnejša zgodba« in zanj v okviru nacionalnih ovojnic (sloveniji že pripada 121 milijonov evrov) ni na voljo dovolj denarja, zato je predvideno javno-zasebno partnerstvo. Slovenija podpora za projekt išče tudi v zalednih državah, pri čemer so najdlje pogovori z Madžarsko, ki jo v zamenjavo za finančni vložek zanima koncesija v Luki Koper. Več naj bi bilo znanega po srečanju obeh vlad 22. januarja.

Ovadili moškega zaradi fašističnega napisa

VIDEM - Karabinjerji s postaje v Tablji so spisali kazensko ovadbo na račun 49-letnega italijanskega državljanca s stalnim bivališčem v Ravenni. Obtožujejo ga povzročitve škode v oteženih okoliščinah, ker je popackal stene nekdanjega župnišča v Dipalji vasi (San Leopoldo) s profašističnim geslom. Moški, ki se predstavlja kot potomec Benita Mussolinija, je odgovornost za dejanje prevzel sam že pred dnevi, karabinjerji pa so po preiskavi našli »objektivne dokaze«, da je storilec prav on. Na steno je sicer zapisal: »Per un mondo piu pulito torna in vita zio Benito« (za bolj pošten svet, naj od mrtvih ostane stric Benito). Po tem izpadu so se na isti steni pojavili še drugi napisi, ki pa jih preiskovalci pripisujejo drugim osebam.

Mislil je, da je žena umrla in si je vzel življenje

ZAGREB - Na Hrvaškem je 48-letni voznik rdečega mercedesa včeraj zapeljal v ograjo na mostu čez reko Cetino v bližini Trilja v zaledju Dalmacije. V prometni nesreči je bila poškodovana njegova 42-letna soproga, moški pa je takoj po nesreči - domnevajo da v prepričanju, da je soproga umrla - skočil v kanjon reke in umrl. Soprog so sicer prepeljali v splitski klinični center. Dnevnik Slobodna Dalmacija neuradno dodaja, da zdravniki med pregledom poškodovane sploh niso ugotovili zunanjih poškodb, ko so jo peljali v bolnišnico, pa naj bi bila pri zavesti.

PROMETNA POLICIJA - Obračun delovanja v letu 2015

Nad 17 tisoč nadzornih izvidnic in 44.543 kazni

Nad 17 tisoč nadzornih izvidnic na deželnih cestah in avtocestah, 44.543 kazni zaradi kršitve prometnega zakonika, 1.420 zaseženih vozniških oziroma 1.452 prometnih dovoljenj (skupno odvzetih 70.123 točk na vozniških dovoljenjih). To so samo nekatere izmed števil, ki so zaznamovale delovanje deželne prometne policije v preteklem letu 2015.

Prometne nesreče

Medtem ko se je na državni ravni število prometnih nesreč zmanjšalo le za 0,4% in se je dvignilo število smrtnih žrtev le-teh, je na deželni ravni podatek veliko bolj spodbuden: prometna policija je lani posegla pri 2251 nesrečah (109 manj kot leta 2014 oz. - 4,6%), ranjenih je bilo 1478 oseb (65 manj kot leta 2014 oz. - 4,2%), nesreč s smrtnim izidom pa je bilo 20 (16 manj kot leta 2014 oz. - 44,4%).

Vožnja pod vplivom alkohola in mamil

Da bi zmanjšali število prometnih nesreč, so varnostni organi od junija okrepili nadzor nad vozniki, ki

sedejo za volan pod vplivom alkohola ali nedovoljenih substanc. Doslej so na Tržaškem, Goriškem in Videmskem opravili 10 tovrstnih nadzornih akcij in poskrbeli za 39.471 testov, ki preverjajo stopnjo alkohola oziroma nedovoljenih substanc v krvi voznikov; 421 jih je bilo kaznovanih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, 28 pa prijavljenih zaradi vožnje pod vplivom mamil.

Prometni zakonik in varnost na cestah

Prometni policisti so lani aretirali 55 oseb, 1.242 jih prijavili in skupno zasegli 39 vozil - v glavnem dolžijo voznike kraje avtomobilov in kršitve prometnega zakonika. Ne gre pozabiti projekta Icaro, katerega namen je širiti med mladimi kulturo varnosti na cestah in zavest o pomenu primerne obnašanja v prometu, saj so ravno prometne nesreče prvi vzrok smrti med mladimi (neprilagojena hitrost, nespoštovanje omejitev in alkohol). Omeniti pa velja tudi opozarjanje na primerni nadzor nad stanjem pnevmatik tako v zimskih kot poletnih mesecih.

Član policijske patrulje

BUMBACA

REPLIKA

Sanela
Čoralić

sanela.coralic@primorski.eu

Ona z njim po nakupih

Komentar o nakupih, ki ga je v včerajšnji številki prispeval kolega, sam po sebi kliče repliko. Seveda z ženskega zornega kota. Na tem mestu sicer ne bom demantirala ugotovitve, da se ženska po nakupih odpravi v vlogi nabiralke, moški pa v vlogi selektivnega lovca. Vse kar je bilo napisano, drži.

Treba pa je pojasniti, zakaj je želja po nakupovanju najpogostejša v mislih žensk. Seveda obstajajo tudi ženske, ki niso navdušene nad nakupovanjem. A njim pač niso namenjene te vrstice. V številnih raziskavah se je izkazalo, da ženske pri nakupih privlači novost, ne glede na to, ali dočleno stvar potrebujejo ali ne. Potrošništvo je tako dokaz, da gola potreba po hrani, obleki, digitalnih aparatih itd. ne obstaja, ampak se k njej vselej prikrade tudi želja. Obsesivno potrošništvo pa je žal na tako slabem glasu, da si redkokdaj razmišljajo o užitku ob nakupovanju. A tako nakupovanje doživlja veliko žensk. Ženske v depresiji na primer nič ne odreši tako kot sprehod mimo izložb in ogledovanje nove mode. Zato z nakupovanjem reči, ki jih potrebujemo, in tistih, ki jih nikoli ne bomo potrebovale, ne počnemo nič slabega. Nenazadnje s tem podpiramo lokalno gospodarstvo, odpiramo delovna mesta ...

Prav zato, ker nas nakupovanje osrečuje, se od partnerjev pričakuje, da svoji dragi naslednjič, ko bo potrebovala družbo za nakupovanje, ne odrečejo tega užitka. Lepo bi tudi bilo, da ne bi doživljali »pekla«, ko pred kabinami za pomerjanje čakajo svoje drage, vmes pa tako ali tako brskajo po mobilnem telefonu. Ko se bodo moški naučili upoštevati žensko nakupovalno energijo v trgovinah z modnimi izdelki ali pohištvo, bodo tudi ženske prisluhnile njihovim željam po nakupovanju vijakov, žebeljev in druge šare, kije ne bodo nikoli uporabili. V tovrstnih trgovinah pa tudi teorija o ženskem nabiralništvu pade v vodo ...

TRST - Deževno vreme zaznamovalo prvi dan razprodaj

Kupcev bolj malo, trgovci ostajajo optimisti

O evforičnem čakanju pred vrati trgovin, da jih odprejo na uradni dan razprodaje, že nekaj let ni ne duha ne sluha. Nič drugače ni bilo včeraj, ko so se v Trstu začele posezonske zimske razprodaje tekstila, obutve in športne opreme. Večje gneče ni bilo skoraj nikjer, kupci pa še naprej ostajajo preudarni. Sicer pa je včerajšnji dan krojilo tudi slabo vreme, saj so mnogi potencialni kupci bržkone ostali kar doma ali pa se še niso vrnili z novoletnih počitnic. Je pa bilo med kupci, ki smo jih videli, kar nekaj turistov, ki so se odločili praznike preživeti pri nas.

Pričakovanja glede odziva kupcev v času sezonske razprodaje so glede na gibanje prihodka v trgovini na drobno in splošne gospodarske razmere primerljive z lanskimi. Po prvih odzivih pa lahko rečemo, da trgovci ostajajo optimisti, saj so prepričani, da bo uspešnost obiska razprodaj mogoče oceniti šele po prvi »razprodajni« soboti, ko v trgovine običajno pride največ kupcev.

Med včerajšnjim sprehodom po tržaških trgovinah je bilo opaziti, da je bilo blago ustrezno označeno s ceno

pred znižanjem in z nižano ceno. Razpon odstotkov znižanja je bil različen, večina trgovin je blago znižala za 30 odstotkov, nekatere kose pa je bilo mogoče kupiti tudi po polovični ceni. V znani italijanski modni verigi so nam zaupali, da je v času razprodaj največ povpraševanja po sezonskih izdelkih, kot so plašči, jakne, bunde in puloverji. Gre predvsem za izdelke, ki so dražji in so v času razprodaje tudi najbolj znižani, zato je za kupca pri nakupu tudi največji prihranek. V primerjavi z drugimi trgovinami je imela včeraj neverjetno dober obisk trgovina z usnjeno galanterijo, v kateri so nekatere izdelke ponujali po izredno nizkih cenah. To je pokazatelj, da kupci na razprodajah iščejo najugodnejši nakup in ne toliko »modnega sladkorčka«, v katerega so se zagledali med sezono. Relativno dobro so bile obiskane tudi trgovine s športno opremo, v katerih je bilo po znižani ceni mogoče kupiti smučarsko obutev, smučarske bunde in kombinezone, vetrovke, kape, rokavice ter druge z njo povezane izdelke.

Sanela Čoralić

Trgovine v mestnem središču ponujajo različne popuste

FOTODAMJ@N

V Občini Trst cene potrošniških dobrin rahlo navzdol

Cene potrošniških dobrin v občini Trst v decembru 2015

Dobrine	November 2015	December 2014
Hrana in brezalkoholne pijače	-0,9	0,5
Alkoholne pijače in tobaki izdelki	-0,1	2,5
Obleka in obutev	0	0,3
Stanovanje, voda, elektrika, plin idr.	-0,1	-1,4
Pohištvo, artikli in storitve za dom	-0,2	-0,4
Zdravstvene storitve in stroški	0	0,3
Prevozi	-0,5	-2,4
Komunikacije	1	0,4
Rekreacija, zabava in kultura	0,7	0,1
Izobraževanje	0	0,8
Hotelske in gostinske storitve	1,5	2,7
Druge dobrine in storitve	-0,1	-0,2
Splošno	-0,1	-0,1
Splošno brez tobaknih izdelkov	-0,1	-0,2

Cene potrošniških dobrin so se v Občini Trst v decembru leta 2015 rahlo znižale tako v primerjavi z lanskim novembrom kot v primerjavi z decembrom leta 2014. To izhaja iz začasnih podatkov občinskega statističnega urada, ki kažejo na 0,1-odstotno pocenitev. V zadnjem mesecu lanskega leta so se najbolj pocenile hrana in brezalkoholne pijače ter prevozi, v preteklem letu pa prevozi ter stroški za stanovanje, vodo, elektriko, plin in druga goriva. V decembru so se najbolj podražile hotelske in gostinske storitve, komunikacije in kultura, v preteklem letu pa alkoholne pijače in tobaki izdelki ter hotelske in gostinske storitve. Na posameznih področjih je treba poudariti močno pocenitev sadja in zelenjave (za 4,6 oz. 3,4 odstotka), regulatorjev, televizorjev ipd., igrači in športnih artiklov (za 5,8, 4,4 oz. 2,2 odstotka), vozovnic za vlake in tramvaje ter goriv za zasebna vozila (za 2,5 oz. 2 odstotka). Največja podražitev je doletela počitniške pakete (za 12 odstotkov), hotelske storitve in menze (za 5 oz. 6,1 odstotka), letalske prevoze (za 5,3 odstotka) ter pošto, telefone in telefakse (za 4,1 oz. 5,4 odstotka).

TRST - V nekdanjih prostorih Godine Selitev trgovine Cisalfa dobro sprejeta

Cisalfa v prostorih nekdanje Godine

FOTODAMJ@N

V Ul. sv. Frančiška, v prostorih nekdanje trgovine Godina, je vrata včeraj odprla trgovina s športno premo Cisalfa, ki je do nedavnega domovala na Korzu Umberto Saba. V nekdanjo Godino se je trgovina preselila, ker ni uspela obnoviti najemne pogodbe z lastnikom nepremičnine, v novih prostorih družine Godina pa naj bi bili 60 dni, nakar se bodo odločili, ali bodo ostali tu ali si poiskali ustrežnejši prostor.

Včerajšnji dan je sovpadal tudi z začetkom razprodaj, ki so v športno trgovino privabile kar veliko kupcev. »Malo iz radovednosti, malo zaradi nostalgije,« je dejal upravitelj tržaške Cisalfe Maurizio Casagrande, ki je zadovoljen tako z lokacijo in včerajšnjim obiskom kot z lokalom. Na vprašanje, zakaj so morali »na vrat na nos« zapustiti večnadstropno trgovino na Korzu Saba, je odgovoril, da se je družba Cisalfa za ta korak odločila, ker v najemodajalcu ni imela pravega sogovornika. »V trgovino, v kateri se je nekoč nahajala tudi Universaltecnica, pred njo pa Lavoratore, je bila naša družba pripravljena investirati, a lastnik nepremičnine je s stavbo imel druge načrte,« je razložil Casagrande in dodal, da ima Cisalfa zelo resne ambicije v Trstu. Družba s sedežem v Rimu in Bergamu ima po celi Italiji 140 trgovin, samo v naši deželi tri, v tržaški trgovini pa je zaposlenih 12 ljudi.

Da je trgovina v nekdanji Godini časna, dokazuje tudi oprema, saj so blago provizorično spravili na police in omare, ki so jih »podedovali« od bivših trgovcev. Ponudba pa je precej dobra in izbrana, čeprav gre za sistem outlet trgovine, čigar bistvo je, da ponudba ne zajema kolekcij tekoče sezone, ampak kolekcije preteklih sezon. Seveda po ugodnih cenah. (sč)

INTERVJU - Pokrajinski tajnik sindikata CISL Umberto Brusciano o minulem letu in perspektivah

Brusciano: 2016 naj bo leto pravega zasuka

Leto 2015 je bilo kljub napovedim žal še vedno v znamenju krize oziroma njenih posledic. Gospodarske oziroma proizvodne dejavnosti so bile že sedmo leto v težavah, mnoga podjetja (zlasti gradbena) so zaprla, druge so obnovili oz. preusmerili dejavnost. Število brezposelnih je naraslo, k sreči pa so se po drugi strani uspešno rešile nekatere zelo hude krize, kot je bila npr. tista v štivanski papirnici Burgo. Leto 2015 je bilo torej kljub napovedim še vedno v znamenju krize in upati je, da bo leto 2016 »pravo leto«, kajti sedem let v tem položaju je res (pre) dolgo obdobje.

To je ocenil tajnik sindikata CISL za Tržaško in Goriško Umberto Brusciano, s katerim smo se včeraj pogovorili o dogajanju na Tržaškem v letu 2015 in ga vprašali tudi za mnenje glede perspektiv za prihodnost.

Za lansko leto so veljale napovedi, da bo to čas za izhod iz krize, vendar je bilo v resnici na Tržaškem še mnogo težav. Kaj se je zgodilo?

Leto 2015 je bilo že sedmo zaporedno negativno leto na gospodarskem področju, saj so mnoga podjetja zaprla, mnoga druga so se krepko zmanjšala. Še najhujše je bilo v obrtnem, v gradbenem in v terciarnem sektorju, ki so že več let v krizi, napovedane prelomnice sredi leta 2015 pa ni bilo. Kljub temu so mnogi »zdržali«, tudi zahvaljujoč se sindikalnim organizacijam in javnim ustanovam ter predvsem deželni upravi, ki je pravočasno ukrepala in zlasti konec leta rešila nekatere krizne situacije. To je bil primer papirnice Burgo, kjer je bil poleg 150 delovnih mest pod vprašajem

Umberto Brusciano

sam obstoj tovarne. Pri tem je imelo pomembno vlogo tudi enotno sindikalno predstavništvo, ki je z deželno vlado sodelovalo na pristojnem ministrskem omizju.

Kaj nas čaka torej v letu 2016?

Upamo, da bo letos res prišlo do sprememb, začeni s škedenjsko železarno, kjer morajo udeležiti načrte, ki so bili doslej na papirju. Sindikati smo do zdaj upali in računali na to, da se bo zadeva rešila na najboljši način in v skladu z upoštevanjem okolja, kot je to obljubil podjetnik Giovanni Arvedi. Sploh pa naj novo leto končno prinese delo in dohodke za družine. To bo prispevalo tudi k povečanju potrošnje in s tem ponovni rasti domačega gospodarstva, ki z razliko od izvoza potrebuje še precej kisika. Zasuk potrebujejo tudi vsi tisti, ki so izgubili službo, in še zlasti mladi, ker je stopnja brezposelnosti med njimi že dramatična. Tu je problem dvojen, kajti mladi brez dela so po eni strani odvisni od drugih, po drugi ne morejo načrtovati prihodnosti oz. si ustvariti družine. Da o pokojninah ne govorimo, saj se jim z zadnjo reformo (t.i. Fornero) ne obeta nič dobrega, do napovedanih sprememb na tem področju pa je zaenkrat prišlo le delno.

Kaj pa tržaško gospodarstvo?

V Trstu je bilo v zadnjih letih izgubljenih 9.500 delovnih mest. Tudi ko bo ekonomija ponovno zaživela, se bomo zelo težko vrnili na nekdanjo raven. Upati je vsekakor, da bo kmalu prišlo do preporoda gospodarstva. Sektor, ki naj bi se kmalu začel spet razvijati, je gradbeništvo. To je ob enem panoga, ki vleče druge, od obrti do pohištva in tako naprej.

Ali bosta lahko k temu prispevala pred kratkim odobreni novi tržaški splošni prostorski načrt in napovedan preporod starega pristanišča?

Regulacijski načrt in staro pristanišče bosta prek javnih del prispevala nekaj kisika, seveda pod pogojem, da bodo krajevna gradbena podjetja sposobna prevladati na ustreznih razpisih. Razvoj starega pristanišča bo poleg tega nedvomno strateška sprememba za Trst in njegovo prihodnost. Ko vsi dejavniki tesno sodelujejo in zasledujejo skupne cilje, je namreč marsikaj mogoče.

Aljoša Gašperlin

INPS

Aljoša Gašperlin

aljoša.gasperlin@primorski.eu

Upokojenci na udaru

Italijanske upokojence je v začetku leta čakalo neprijetno presenečenje. Pokojninski zavod Inps je namreč izplačal pokojnine z zamudo, to pa je bilo po mnenju mnogih ljudi in seveda še zlasti upokojencev popolnoma neupravičeno. Res je, da je bil prvi dan meseca, ko Inps izplačuje pokojnine, prazen dan, toda naslednji dan bi moral storiti. A tega ni storil. Pokojnin ni izplačal 2. januarja, ampak v ponedeljek, 4. januarja. To pomeni, da je bil denar na razpolago v bankah šele 5. januarja.

Sicer je predsednik Inpsa Tito Boeri to napovedal, a sredi praznikov. To je že takrat ožigosalo državno združenje potrošnikov Federconsumatori in v bistvu obtožilo Inps, da si je podaljšal praznike in prizadel mnoge upokojence, ki računajo na pokojnino za vsakodnevne stroške. Dejstvo je, da so bili upokojenci ponovno na udaru, je dodala tržaška tajnica sindikata upokojencev Spicgil Maria Gianna Belle. Zavod Inps opravi račune mnogo prej, 2. januar (sobota) pa je bil vsekakor delovni dan, je dejala: uradi državne pošte so bili odprti, drugače pa bi si lahko upokojenci pomagali z bankomati. Nekaj takega se ni nikdar zgodilo in se ne sme nikdar ponoviti, je še zažugala.

Skratka, upokojenci nimajo nikdar miru. Inps je v preteklosti pod vodstvom Antonia Mastrapasque (ki je bil zaradi goljufije na rovaš zdravstvenega sistema med drugim obsojen na hišni pripor) marsikatero nakuhal. V decembru leta 2014 je njegovo mesto prevzel znani ekonomist Boeri. Res je, da je nemogoče reševati probleme gigantske ustanove v kratkem času, pa vendar. V Italiji je 14 milijonov upokojencev, ki imajo pravico, da izvejo za vzroke petdnevne zamude. Informacije pa morajo prejeti predhodno in ne prek tiska tik pred novim letom.

Acegas: za pogrebe bo skrbela družba Cerbone

Pokopališče pri Sv. Ani

FOTODAMJ@N

Park vile Revoltella od danes zopet odprt

Občina Trst obvešča, da bo spričo umirivne vremena od danes park vile Revoltella zopet odprt. Vsekakor naj obiskovalci pazijo na morebiti ponekod še vedno spolzka tla.

Za pogrebne storitve in torej upravljanje pogrebov bo odslej skrbelo zasebno podjetje Cerboni Giovanni & figlio. Družba AcegasApsAmga je namreč sporočila, da je prodala podjetju Cerboni svoj delež v družbi Trieste Onoranze Trasporti Funebri (TOTF), kot je bilo to predvideno v poslovnem načrtu skupine Hera.

Kot so sporočili v tiskovni no-

ti, je v pogodbi izrecno zapisano, da bo vseh 12 odvisnih uslužbencev TOTF ohranilo delovno mesto, podjetje Cerboni pa je ob enem priznalo in bo upoštevalo vse dogovore, ki so jih podpisali v preteklosti družba TOFT in sindikati. Med temi je tudi obveza, da bo družba AcegasApsAmga spet zaposlila vseh 12 uslužbencev v primeru krize ali stečaja podjetja Cerboni.

KRAS - Veliko dela na avtocestnem priključku

Sneg, led in vožnja v nasprotno smer

Tudi prometna policija se je od nedelje soočala s poledico, ki je prizadela dober del cest v deželi. Na delu je bilo 70 patrulj, tesno so sodelovale z osebem podjetij Anas in Autovie Venete. V nedeljo zjutraj je bilo največ težav na avtocestnem priključku med Devinom in Sesljanom, pri proseškem izvozu pa je voznik izgubil nadzor nad tovornim vozilom, ki je počez obtičalo na vozišču. Izvoz je bil zaradi tega zaprt od 4.30 do 10. ure, saj sta se iz tovornjaka izlila tudi nafta in motorno olje.

V ponedeljek zjutraj je zasnežilo na celotni avtocesti A4 med Benetkami in Trstom, burja pa je povzročila poledico med Moščenicami in Sesljanom. Prišlo je do manjših nesreč. Anasova vozila so vseskozi posipavala ceste s soljo, varnostna vozila so sistematično upočasnjevala promet pri Moščenicah, kjer je bila vožnja zaradi ledu nevarna. Odcep za državno cesto št. 14 so začasno zaprli, da je osebje družbe FVG Strade očistila cestišče. V noči na torek niso zaznali posebnih težav, včeraj ob 7.30 pa je prometna policija dohitela kombi, ki je pri tovarni Wartsila na napačni strani zapeljal na avtocestni priključek. Ko je opazil, da vozi v nasprotno smer, se je voznik, 55-letni bangladeški državljan, ustavil na zasilnem pasu. Policistu je povedal, da je izgubil orientacijo.

TRST - Obračun Več nadzora za pristaniško mejno policijo

Minulo leto 2015 je bilo za pristaniško mejno policijo, ki deluje pod okriljem mejne policije za severovzhodno Italijo, precej pestro, kar zadeva varnostni nadzor.

Prav gotovo je mednarodno dogajanje, zlasti na bližnjem območju, vplivalo na prihode v našo deželo. V primerjavi s preteklim letom so zasledili 75% več nezakonitih priseljencev (skupno 208), 78% le-teh je vložilo prošnjo za politični azil. Povečini gre za moške - sirske, iraške in turške državljane, ki prispejo v tržaško pristanišče na ro/ro trajektih skriti pod tovornjaki ali njihovimi prikolicami. Pomorska policija je posledično okrepila nadzor ob prihodu trajektov iz Turčije, Albanije in Grčije.

Opozoriti velja tudi na porast števila potnikov, tako na ladjah za križarjenje kot na trajektih ro/pax iz Grčije in Albanije. Dokumente so preverili 371 tisoč osebam, to je 30% več kot leta 2014, in izdali 600 tranzitnih vizumov.

FERNETIČI - Policijski nadzor ob meji

S ponarejeno osebno izkaznico

V ponedeljek je mejna policija aretirala 25-letnega tunizijskega državljana F.M.L. zaradi posedovanja ponarejenih dokumentov. Mlad možki je sedel za volanom avtomobila s švedsko evidenčno tablico, policijska izvidnica pa ga je pri Fernetičih na poti v Slovenijo ustavila. Policistu je možki ponudil osebno izkaznico, ki naj bi jo izdala samo nekaj dni prej Občina Milan. Med preverjanjem verodostojnosti dokumenta so policisti ugotovili, da je izkaznica ponarejena. Ker pa s seboj ni imel nobenega drugega dokumenta, se je naposled izkazalo, da ni imel ustreznih dokumentov za bivanje. Ponarejeno osebno izkaznico so možkemu zasegli, njega pa odvedli v koronejski zapor.

V Italiji kljub izgonu

V okviru okrepljenega nadzora s pomočjo vojske je policija pri nekdanjem mejnem prehodu pri Fernetičih ustavila avtomobil z romunsko registrsko tablico. V njem sta se peljala romunska državljana; po preverjanju dokumentov je policija ugotovila, da sta bila možka izgnana iz države, kar pa jasno nista spoštovala. Prijavljena sta bila na prostosti, zoper njiju pa je bil izdan nalog o takojšnjem izgonu.

Goljuf pod krinko policista

Novo leto se je še začelo, nepridipravi pa ne mirujejo: v ponedeljek je nekemu možkemu srednjih let spet uspelo prevarati več starejših oseb. Potrkal je namreč na vrata njihovih stanovanj in se hlinil, da je predstavnik sil javnega reda, ki mora nujno preveriti, ali so bankovci, ki so jim izdali pravi ali pa ponarejeni. Ker je večina nekoliko naivnih dobronamernežev nasleda njegovim goljufivim besedam, je možkemu uspelo odnesti več denarja in zlatine.

Tržaška policija opozarja, da noben predstavnik sil javnega reda nima naloge, da bi od vrat do vrat preverjal, ali je denar, ki ga hranijo na domu ponarejen ali pa pravi. Zato policija svari občane, naj ne odpirajo vrat vsakomur, zlasti pa naj ne nasedajo lažem in goljufijam; ko bi bili morebiti v dvomu, pa naj raje takoj zavrtijo številko 113 in policijo obvestijo o tem, kar se dogaja.

TRST - Odločitev župana Roberta Cosolinija

Silos od jutri zaprt

V petek preselitev 75 prosilcev za azil, do konca februarja pa še nadaljnjih 200

Tržaški župan Roberto Cosolini bo jutri izdal odredbo o zaprtju silosa. Tako je sporočila tržaška občinska uprava.

V silosu je do konca decembra »stanovalo« več desetih beguncev, prosilcev za azil. 30. decembra, tik pred vremenskim poslabšanjem, so jih prepeljali v športno palačo na Čarboli, da bi jim zagotovili boljše življenjske pogoje.

Tržaška občina je vselej poudarjala, da predstavlja namestitev priseljencev v silosu zasilno in začasno rešitev. Po preselitvi beguncev konec preteklega leta se je mestna uprava odločila za drastičen ukrep: zaprtje tiste zgradbe.

V ta namen je posegla pri tržaški prefekturi in Deželi, ki sta odgovorili pritrdilno. Tako bodo v petek, 8. januarja, preselili iz Trsta v druge kraje v Italiji nadaljnjih 75 beguncev. S tem bo naraslo na 350 število iz Trsta preseljenih prebežnikov v obdobju od lanskega septembra do začetka januarja.

Od jutri bo silos (tisti del, v katerem so bili nameščeni begunci) zaprt in prepovedan bo tudi vstop vanj. Tržaška občina ob tem poziva na »sodelovanje lastništva silosa in predvsem sil javnega reda.« Slednje bodo nadzorovale območje in – če bodo okoliščine to zahtevale – odstranile ljudi, ki bi se hoteli tja vseliti.

Ukrep bo učinkovit, če bo po petku zagotovljena takojšnja preselitev novih priseljencev, in če bo do konca februarja preseljenih še nadaljnjih 200 prosilcev za azil, je še poudarjeno v tiskovnem sporočilu tržaške občine.

Severna liga: »Trst kot Mumbai«

Pierpaolo Roberti (levo) in Massimiliano Fedriga v »barakarskem« silosu

»Silos nazorno kaže, kako je levica spremenila Trst v barakarsko naseleje Mumbai.« Tako sta izjavila vodja poslanske skupine Severne lige Massimiliano Fedriga in tržaški pokrajinski tajnik ter županski kandidat Salvinijeve stranke za tržaškega župana Pierpaolo Roberti po včerajšnjem obisku v silosu. Ligaša sta si ogledala prostor, prestregla kakih deset priseljencev v neznosnih higienskih pogojih ter se znesla nad tržaškim županom, ker »dopušča tako ravnanje, ki pomeni pravo zaušnico človekovemu dostojanstvu.«

Po njunem mnenju je »pravi fanatizem tisti, ki dopušča ljudem življenje v takih pogojih, kar povzroča škodo tako osebam kot skupnostim, ki jih gostijo.« »Vlada in Dežela omogočata nezakonito priseljevanje,« sta še dodala. Biti proti nenadzorovanemu priseljevanju ni vprašanje »niti desnice, niti leve, temveč zdrave pameti. Prav tistega, kar manjka Demokratski stranki,« sta zaključila Fedriga in Roberti.

Bazovci so si sami splužili klance

Vsakič ko na Tržaškem zapade nekaj snega ali poledenijo ceste, se na upravitelje vsuje plaz kritik, še zlasti na spletnih socialnih omrežjih. Manj je ti-

stih, ki vzamejo lopato ali sol v roke in se lotijo dela. V ponedeljek so nam gasilci povedali, da imajo na Krasu manj dela, ker »si domačini tam pomagajo

tudi sami«. Zgled so Bazovci, ki so v ponedeljek zvečer s svojimi vozili splužili in očistili bele vaške klance (FotoDamj@n).

KRAS, BREG - Občinske uprave

Pozornost do ostarelih občanov

Okoliške občine posvečajo veliko pozornost starejšim občanom, in to predvsem ob praznikih.

Tako bo danes devinsko-nabrežinska občina priredila srečanje občanov-upokojujencev v kmečkem turizmu Žbogar-Gruden v Samatorci. Kakih sto se jih bo zbralo ob pogrtni mizi, po pogostitvi pa jih bo razveselila še tombola.

Konec tedna bodo prišli na svoj račun ostareli iz zgoniške in dolinske občine. Občina Zgonik in tamkajšnja

društva bodo ob 17. uri priredili tradicionalno novoletno družabno srečanje v domu pri Briščikih. Srečanje je namenjeno občanom nad 70 leti.

Občina Dolina in društva iz Brega pa bodo v sklopu dogodkov Božič v Bregu organizirali tradicionalno srečanje starejših občanov prav tako v nedeljo. Srečanje s pogostitvijo, kulturnim programom in zdravico bo v centru Antona Ukmarja pri Domju z začetkom ob 18. uri. Večer je namenjen občanom, ki so dopolnili 65 let.

Ricmanje: obvoz avtobusa proge št. 41

Prevozno podjetje Trieste transporti sporoča, da bo zaradi del in zaprtja pokrajinske ceste skozi Ricmanje od jutri (okrog 8. ure) avtobus proge št. 41 vozil po obvozu. V smeri proti Boljuncu od Domja za Log, nato - pod cestnim podvozom - od Domja do Krmenke, Boljunca, Boršta in Ricmanj (postajališče na trgu pred pokopališčem). V smeri proti Trstu od Ricmanj do Boršta, Boljunca, Krmenke, Domja, Loga, nato nazaj do Domja in potem po običajni progi do mesta. Avtobusi bodo peljali po začasnih urnikih, objavljenih na spletni strani www.triestetrasporti.it.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 6. januarja 2016

GAŠPER, TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.36 - Dolžina dneva 8.51 - Luna vzide ob 3.56 in zatone ob 14.02.

Jutri, ČETRTEK, 7. januarja 2016

ZDRAVKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 65-odstotna, veter 5 km na uro vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 4. do nedelje, 10. januarja 2016:

Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30
Lekarne odprte tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z najnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Sv. Justa 1 - 040 308982.

Lekarne odprte v soboto (13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)

Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Cavana 1 - 040 300940, Miramarski drevored 117 - 040 410928, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z najnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

Oširek Sonnino 4 - 340 4662100.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

SEKCIJA ANPI-VZPI BOLJUNEC organizira izlet v sredo, 13. januarja, na Sv. Ano pri Starem Trgu, na tradicionalno komemoracijo padlim borcem v NOB, med katerimi je tudi naš domačin Josip Maver. Odhod ob 8.30 izpred gledališča F. Prešeren. Vključeno kosilo. Info v KD Prešeren, na tel. št. 340-03452782 ali 347-1573307 (Walter Maver).

OMPZ F. BARAGA vabi v nedeljo, 17. januarja, na ogled jaslje v Košani, v Postojnski cerkvi in pri Poldetu Nagodetu. Njegove jaslje prikazujejo božično zgodbo s figuricami ob zvoku in svetlobi. Kosilo vključeno. Kraj in urnik odhodov bomo javili kasneje. Prijave čim prej na tel. št. 347-9322123 ali 340-1395070.

Čestitke

Danes praznuje mama NADJA 72. rojstni dan. Vse najboljše in mnogo zdravja ji želi Katja.

Mali oglasi

4 ŽELEZNA PLATIŠČA z rabljenimi zimskimi gumami Goodyear 195/65R15, prodam za 40,00 evrov.

DIPLOMIKANA FIZIČARKA pomaga pri učenju matematike in fizike ter pri pisanju domačih nalog nižje in višješolcem. Tel. št. 388-4747909.

IZPRAZNJUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja in poslovne prostore. Popravilam pohištvo, peči na drva in pelete ter kamine. Tel. št.: 340-2719034.

PODARIM kompletno dvoposteljno spalnico. Tel. št.: 349-7769394.

PRODAM nintendo DSi, malo uporabljen, bele barve, vključene tri igre. Cena 60,00 evrov. Tel. št.: 329-9841041.

V CENTRU SESLJANA damo v najem opremljeno stanovanje, 50 kv. m. (dnevna soba in kuhinjska niša, dve spalnici, kopalnica, shramba ter balkon). Cena po dogovoru. Tel. št.: 040-208907, 333-3217954.

ZANESLJIV MOŠKI s 4-letno izkušnjo kot skladiščnik išče delo. Tel. št. 327-7409432.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (kuhanje, likanje, čiščenje), kot negovalka starejših oseb ali varuška. Tel. št.: 00386-57530127.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM RADETIČ SI-DONJA

v Medji vasi je odprt do 10. januarja vsak dan.

Tel. 040-208987

Osmice

IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel.: 366-5304154.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

V LONJERJU št. 255 ima odprto osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-8435444.

V PREČNIKU je odprl osmico Šemec. Tel. št.: 040-200613.

Loterija 5. januarja 2016

Bari	41	39	3	59	89
Cagliari	36	28	82	24	8
Firenze	17	73	32	27	52
Genova	76	89	27	23	62
Milan	34	57	24	72	19
Neapelj	24	50	10	37	39
Palermo	58	21	88	55	36
Rim	69	3	9	72	7
Turin	19	50	56	24	44
Benetke	79	13	68	70	39
Nazionale	60	52	8	24	6

Super Enalotto št.2

7	20	40	56	60	90	jolly 76
Nagradni sklad						36.441.180,21 €
Brez dobitnika s 6 točkami						– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
15 dobitnikov s 5 točkami						14.211,61 €
1.122 dobitnikov s 4 točkami						191,22 €
32.390 dobitnikov s 3 točkami						13,20 €

Superstar

51

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnika s 4 točkami	19.122,00 €
152 dobitnikov s 3 točkami	1.320,00 €
2.167 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
13.560 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
27.732 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

**Skd Tabor -
Prosvetni dom - Opčine**
OPENSKA GLASBENA
SREČANJA

NOVOLETNI KONCERT
in OTVORITEV RAZSTAVE

KAMNITA SUHOZIDNA DEDIŠČINA KRASA

danes, 6. januarja 2016
ob 18. uri

Godba na pihala
Viktor Parma - Trebče
harmonika
Aleksander Ipavec
vokal Martina Feri
dirigent Tomaž Nedoh

razstavlja Vojko Ražem

Društvo Marij Kogoj
vabi na

BOŽIČNO- NOVOLETNI GALA KONCERT

v petek, 8.01.2016

ob 20.30

v cerkvi sv. Ivana

Oblikujejo ga:

Manin Ensemble

Pevca Tina Debevec
in Rok Ferenček

Slovenski citrarski kvartet

in Pritrkovalski ansambel
iz Kamne Gorice

Povezovalc:

Franci Černe

Pokrovitelja večera sta:

Slovenska Prosveta
in ZKB

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50,
20.30, 22.15 »Quo vado?«.

ARISTON - 16.00, 21.00 »Little sister«;
18.30 »Perfect Day«.

CINEMA DEI FABBRI - 15.00, 16.30,
20.00 »Bella e perduta«; 18.00, 21.30
»La Isla Minima«.

FELLINI - 15.50, 17.50, 20.00, 22.10
»Macbeth«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.30, 17.10,
18.50, 22.15 »Irrational Man«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.30, 17.40,
20.00, 22.10 »Il ponte delle spie«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.30, 17.50,
20.10, 22.20 »Carol«; 20.30 »Franco-
fonia - Il Louvre sotto occupazione«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00 »Božič
pri Cooperjevih«; 16.45 »Dobri di-
nozaver«; 21.10 »Parkelj«; 18.30, 20.50
»Pekleniki val«; 16.00, 18.10, 20.30
»Sestri«; 16.10 »Snoopy in Charlie
Brown - film o Arašidkih«; 15.25
»Snoopy in Charlie Brown - film o
Arašidkih 3D«; 18.50 »V srcu morja«;
15.45, 18.20, 20.20, 21.00 »Vojna
zvezd: Sila se prebujaj«; 17.20, 20.00
»Vojna zvezd: Sila se prebujaj 3D«;
15.50 »Vsi na jug«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00
»Božič pri Cooperjevih«.

NAZIONALE - 11.00, 16.30, 21.40
»Quo vado?«; 11.00, 15.15, 16.30,
18.15, 20.10, 22.00 »Il piccolo prince-
pe«; 18.10, 20.00, 22.15 »Franny«;
11.00, 16.00, 18.30, 21.00 »Star Wars:
Il risveglio della Forza«; 20.00 »Star
Wars: Il risveglio della Forza 3D«;
11.00, 15.15, 17.00 »Masha e Orso -
Amici per sempre«; 11.00, 15.15,
18.10 »Alvin Superstar: nessuno ci
può fermare«; 16.45, 18.30, 20.20,
22.10 »Assolo«.

SUPER - 15.20 »Le ricette della signo-
ra Toku«; 17.20, 19.20, 21.30 »Dio esi-
ste e vive a Bruxelles«.

THE SPACE CINEMA - 10.45, 13.20,
16.00, 18.45, 19.20, 21.30, 22.05 »Star
Wars: Il risveglio della Forza«; 11.00
»Star Wars: Il risveglio della Forza
3D«; 15.10, 17.10 »Alvin Superstar:
nessuno ci può fermare«; 11.00, 13.20,
15.40, 18.00 »Il piccolo principe«;
19.10 »Il ponte delle spie«; 22.00 »Irra-
tional Man«; 11.10, 13.15, 15.15,
16.45 »Masha e Orso - Amici per
sempre«; 18.15, 20.15, 22.15 »Natale
col boss«; 10.50, 12.45, 13.45, 14.40,
15.40, 16.35, 17.35, 18.30, 19.30, 20.25,
21.25, 22.20 »Quo vado?«; 11.00,
13.05, 15.10, 17.15, 20.15, 22.15 »Va-
canze ai Caraibi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.15,
17.00, 18.10, 18.45, 20.20, 22.10 »Quo
vado?«; Dvorana 2: 15.00 »Masha e
Orso - Amici per sempre«; 15.15,
16.15, 19.50 »Il piccolo principe«;

20.15, 22.10 »Franny«; Dvorana 3:
15.00, 17.30, 19.50, 22.10 »Macbeth«;
Dvorana 4: 17.20, 20.40 »Assolo«;
21.45 »Il ponte delle spie«; Dvorana
5: 15.00, 16.40 »Alvin Superstar: nes-
suno ci può fermare«; 18.15, 22.20
»Star Wars: Il risveglio della Forza«.

Šolske vesti

OBČINA ZGONIK obvešča, da v četr-
tek, 7. januarja, ne bo delovala služba
šolskega avtobusa.

ZDRUŽENJE STARŠEV COŠ M. Sam-
sa in I. Trinko - Zamejski toplo vabi
vse zainteresirane na obveščevalni se-
stanek za vpis otrok v 1. razred v pe-
tek, 8. januarja, ob 16.30 v prostorih
slovenske osnovne šole pri Domju.
Bodoče prvošolčke bodo učiteljice
razveselile z branjem pravljice ob ča-
ju in piškotih.

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do
15. januarja možno predložiti proš-
nje za dodelitev denarnega prispev-
ka za povračilo stroškov v š.l.
2015/16: za nakup učbenikov, indi-
vidualnih učnih pripomočkov v ko-
rist učencev NSS in/ali za nakup vo-
zovnic za prevoz v tržaški pokrajini
v korist učencev NSS in prvih dveh
razredov višjih srednjih šol, s stalnim
bivališčem v občini Dolina. Obrazec
je treba izpolnjevati na www.sandorligo-dolina.it.

Obvestila

**KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARI-
ŠI** - Prosvetni dom Opčine, obvešča,
da bo knjižnica zaprta do danes, 6. ja-
nuarja.

NA REPENTABRU, v hiši na skali, je g.
Grega Tozon postavil na ogled en-
kratno zbirko jaslic iz celega sveta. Do
danes, 6. januarja, od 15. do 17. ure.
SKD VIGRED sporoča, da so na razpo-
lago društveni koledarji pri odborni-
kih društva, v gostilni v Šempolaju, v
knjigarni v Nabrežini in v kavarni
Gruden.

KRU.T obvešča, da bodo društveni
prostorji zaprti do vključno petka, 8.
januarja.

ZSKD obvešča, da bo do 8. januarja
urad odprt od 9. do 13. ure.

JUS - SRENJA KRIŽ prireja v soboto, 9.
januarja, čistilno akcijo Bošketa. Zbi-
rališče ob 8.45, začetek ob 9.00. Va-
bljeni vsi člani, ob delu bo tudi pri-
ložnost za načrtovanje nadaljnjih ak-
cij in sečenj.

ŠD MLADINA organizira 5 celodnevni-
h tečajev smučanja za otroke v januar-
ju in februarju, s pričetkom v soboto,
9. januarja. Info in vpis: [info@mladi-
na.it](mailto:info@mladi-
na.it) ali tel. št. 347-0473606.

JUS REPEN obvešča člane, da se vrši
akcija čiščenja poljskih poti in se bo
nadaljevala do izvršitve zastavljenih
ciljev. Za podrobnejše informacije
pokličite odbornike.

KOLEDOVANJE V KRIŽU: Združenje
staršev Križ in SKD Vesna obveščata,
da letos bodo kriški koledniki izje-
moma obiskali domove vaščanov v
nedeljo, 10. januarja. Zbirališče ob
11.00 pred cerkvijo sv. Roka.

LJUDSKI DOM PODLONJER vabi v
nedeljo, 10. januarja, ob 18. uri v Ul.
Masaccio 24, na tradicionalno soli-
darnostno tombolo za Emergency, Sa-
laam otroci oljke in Ne bomb ampak
bombone.

**OBČINA DOLINA IN DRUŠTVA IZ
BREGA**, v sklopu dogodkov »Božič v
Bregu«, organizirajo tradicionalno
srečanje starejših občanov s pogo-
stitvijo, kulturnim programom in
zdravico. V nedeljo, 10. januarja, v
centru Antona Ukmarja pri Domju z
začetkom ob 18. uri. Večer je name-
njen občanom, ki so dopolnili 65 let.
OBČINA ZGONIK prireja v sodelovanju
s krajevnimi društvi, tradicionalno
novoletno družabno srečanje v nede-
ljo, 10. januarja, ob 17. uri v domu v
Briščikih. Srečanja se lahko udeleži-
jo vsi občani nad 70. letom.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo
v nedeljo, 10. januarja, ob 7.15 odhod
avtobusov iz Padrič za nastop na pro-
slavi v Dražgošah.

**V ŽUPNIJSKI DVORANI V NABREŽI-
NI** je na ogled bogata tradicionalna
razstava jaslic iz vsega sveta do ne-
delje, 10. januarja, ob sobotah in
praznikih, od 16. do 20. ure.

V BARKOVLJAH, v cerkvi sv. Jerneja,
bo v nedeljo, 10. januarja, ob 11. uri
maševal v našem jeziku novomašnik
- Barkovljan don Davide Chersicla. Pel
bo domači zbor. Med mašo tradicio-
nalni »ofer« za zbor in blagoslov
otrok.

**DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRA-
ŽENCEV** vabi na prvi večer v letu 2016:
v Peterlinovi dvorani bo 11. januarja
srečanje s prof. Marijo Pirjavec. Nje-
no knjigo esejev »Questa Trieste«, ki
je izšla pri založbi Mladika, bo pred-
stavila in se z avtorico pogovarjala prof.
Magda Jevnikar. Začetek ob 20.30.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ vabi
vse, ki bi se radi udeležili povork na
Opčinah in v Sovodnjah naj se prija-
vijo pri delavnici voza oz. na sestan-
ku, ki bo v ponedeljek, 11. januarja, ob
20.30 v Štalci v Šempolaju.

SPDT obvešča člane in prijatelje, da bo-
do v naslednjih dneh odborniki na
razpolago za obnovev društvene
članarine za l. 2016. V ponedeljek, 11.
januarja, 19.00-20.30 v društveni po-
stojanki v Boljuncu št. 44; v sredo, 13.
januarja, 10.00-13.00 na društvenem
sedežu, Ul. Sv. Frančiška 20; v četrtek,
14. januarja, 10.00-13.00 na društve-
nem sedehu, Ul. Sv. Frančiška 20.

SLOV.I.K. - Drugo srečanje v sklopu ci-
klusa predavanj Islamska civilizacija,
arabska kultura in evropski razum: v
torek, 12. januarja, ob 18. uri v dvo-
rani ZKB na Opčinah. Politolog in so-
ciolog Primož Šterbenc bo predaval
na temo »Kako razumeti fenomen
Islamske države«.

JOGA pri SKD F. Prešeren v Boljuncu:
vadbja se bo spet pričela v sredo, 13.
januarja, po običajnem urniku.

SKD LIPA prireja sklop predavanj o
zdravi prehrani z izvedenko Marijo
Merljak. Prvo srečanje bo v sredo, 13.
januarja, ob 19. uri v Bazovskem do-
mu. Naslednja srečanja bodo 27. ja-
nuarja ter 3. in 17. februarja.

SPDT vabi v četrtek, 14. januarja, ob 19.
uri v foyer SSG, Ul. Petronio 4, na od-
prtje dokumentarne razstave Med
morjem in gorami. Razstavo je pri-
pravil Meddruštveni odbor primor-
sko-notranjskih planinskih društev, ki
združuje 10 planinskih in 5 športno
plezalnih društev z območja sloven-
ske Istre in Trsta, Krasa ter od Brki-
nov do Postojne.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo
tudi v letošnji zimski sezoni odvijali
tečaji smučanja. Mnogo je novosti! In-
fo in vpis na tel. št. 340-5814566 (Va-
lentina).

KRAŠKA OH CET 2016: organizatorji
vabijo mlade pare, zainteresirane, da
se vzamejo »po starih običajih«, naj
pošljejo svoj CV in kontakte na Ob-
čino Repentabor, Col 37 - 34016
Trst, s pripisom Kraški par 2016, do
30. januarja.

PLAY & LEARN - želiš, da bi se tvoj
otrok učil angleščino na preprost in
zabaven način? Igre, pesmice, maske
in še marsikaj drugega čakajo otroke
od 3. do 6. leta. Urniki: sreda 17.00 -
17.45, začetek 10. februarja. Info in
prijave na www.melanieklein.org.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da
se vsako prvo nedeljo v mesecu do ne-
delje, 24. aprila, udeležijo čiščenja na
poljski poti od Zavado do Župance. V
slučaju grdega vremena se rabuta pre-
makne na drugo nedeljo v mesecu.
Zbirališče pri Zavadih ob 8.30.

Prireditve

SKD TABOR - Prosvetni dom, Opčine:
Novoletni koncert danes, 6. januarja,
ob 18. uri. Godba na pihala V. Parma,
Aleksander Ipavec in Martina Feri.
Dirigent Tomaž Nedoh.

SKD TABOR, Prosvetni dom - Opčine:
od danes, 6., do 16. januarja razstava
Vojka Ražma »Kamnita suhozidna de-
diščina Krasa«. Urnik: 16.00-19.00.

BOŽIČNI NAPEVI, koncert v sklopu de-
želne zborovske revije Nativitas v or-
ganizaciji Pevskega zbora Tončka Čok
bo v petek, 8. januarja, ob 20. uri v cer-
kvi sv. Trojice na Katinari. Nastopajo
PZ Tončka Čok iz Lonjerja (dir. Ma-
nuel Purger), MePZ Lipa iz Bazovice
(dir. Tamara Ražem Locatelli) in No-
mos Ensembles Wind Quartet.

DRUŠTVO MARIJ KOGAJ vabi na
»Božično - novoletni gala koncert«, ki
bo v petek, 8. januarja, ob 20.30 v cer-
kvi sv. Ivana v Trstu. Oblikujejo ga:
Manin Ensemble, pevca Tina Debevec
in Rok Ferenčak, slovenski citrarski
kvartet in pritrkovalski ansambel iz
Kamne Gorice; povezovalc večera je
Franci Černe. Pokrovitelja večera sta
Slovenska prosveta in ZKB.

POZDRAV NOVEMU LETU - SKD
Rdeča zvezda in KR D Dom Briščiki
vabita na koncert v petek, 8. januar-
ja, ob 20.00 v cerkev sv. Mihaela v
Zgoniku. Prisluhnil bomo melodijam
harf skupine Girotondo d'Arpe. Večer
je organiziran v sodelovanju z Žup-
nijsko družinsko skupino iz Zgonika
in Župnijo sv. Mihaela v Zgoniku ter
pod pokroviteljstvom Občine Zgonik.
BOŽIČNI KONCERT v cerkvi v Boljun-
cu bo v soboto, 9. januarja, ob 20. uri.
Nastopata MePZ Lipa iz Bazovice (dir.
Tamara Ražem Locatelli) in PZ Ton-
čka Čok iz Lonjerja (dir. Manuel Pur-
ger).

BOŽIČNI SPEVI, koncert v sklopu de-
želne zborovske revije Nativitas v or-
ganizaciji MePZ F. Venturini bo v so-
boto, 9. januarja, ob 20. uri v cerkvi
sv. Hieronima na Kontovelu. Nasto-
pa MePZ Fran Venturini od Domja
(dir. Cinzia Sancin).

ŽUPNIJA SV. ROKA NABREŽINA va-
bi v nedeljo, 10. januarja, ob 16.30 na
Božični koncert v cerkvi sv. Roka. Po-
jejo: MePZ Igo Gruden - Nabrežina in
združeni zbor Zveze cerkvenih pev-
skih zborov - Trst.

**BOŽIČNI UTRINKI V KARNAJSKI DO-
LINI** - Jaslice in pesem, koncert v or-
ganizaciji MePZ Naše vasi - Tipana bo
v nedeljo, 10. januarja, ob 15. uri v cer-
kvi srca Jezusovega v Karnauti (UD).
Nastopajo MePZ Naše vasi - Tipana
(dir. Davide Tomasetic), Barski oktet
(umetniški vodja Davide Clodig) in
MePZ Rdeča zvezda - Salež/Zgonik
(dir. Rado Milič).

DRUŠTO ROJANSKI MARIJIN DOM
vabi v nedeljo, 10. januarja, na boži-
čni koncert uveljavljene Dekliške vo-
kalne skupine Bodeča neža, ki jo vo-
di Mirko Ferlan, ob 16.30 v cerkvi sv.
Mohorja in Fortunata v Rojanu.

GLEDALIŠKI VRTILJAK se bo ponovno
zavrtel v nedeljo, 10. januarja, s pred-
stavo Petelin se sestavi v izvedbi LG
Maribor. Predstavi bosta ob 16.00 in
ob 17.30. Vabljeni otroci, starši in no-
noti, abonenti in občasni gledalci!

MTK IN VAŠKE ORGANIZACIJE vabi-
jo na otvoritev spomenika padlim v 1.
svetovni vojni v nedeljo, 10. januarja:
ob 10.00 maša zamušnica v farni cer-
kvi v Trebčah, ob 11.00 zbiranje na va-
škem trgu in shod do kraja otvoritve,
ob 11.30 svečana otvoritev spomeni-
ka (na levi od pokopališča).

NATIVITAS MILJE - DSMO K. Ferlu-
ga vabi na koncert v sklopu revije Na-
tivities »S pesmijo vam želimo...«, ki
bo potekal v nedeljo, 10. januarja, ob
15.30 v miljski stolnici na Trgu Mar-
coni. Koncert bosta oblikovali DVS
Primorsko iz Mačkolj in ZVS Barko-
vlje, ki ju vodi Aleksandra Pertot.

S PESMIJO VAM ŽELIMO... koncert v
sklopu deželne zborovske revije Na-
tivities v organizaciji DSMO Kiljan
Ferluga bo v nedeljo, 10. januarja, ob
15.30 v stolnici v Miljah. Nastopata
ŽeVS Barkovlje in DeVS Primorsko iz
Mačkovelj (dir. Aleksandra Pertot).
SKGZ vabi na predstavitev biografije
Milana Kučana v sredo, 13. januarja,
ob 18. uri v foyeru balkona tržaške-
ga Kulturnega doma. Delo bosta
predstavila predsednik Kučan in av-
tor knjige Božo Repe.

TRŽAŠKA NOŠA: v društvenem baru
n'G'rici v Boljuncu je, v sodelovanju s
Skupino 35-55 SKD F. Prešeren, na
ogled razstava in koledar o folklorni sku-
pini, ki so ga pripravili pri TFS Stu ledi.
BOŽIČ, OD VENETA DO ŠTAJERSKE,
koncert v sklopu deželne zborovske
revije Nativitas v organizaciji Noneta
Primorsko bo v soboto, 16. januarja,
ob 18. uri v cerkvi sv. Jožefa v Ricma-
njih. Nastopajo Nonet Primorsko in
DeVS Primorsko iz Mačkovelj (dir.
Aleksandra Pertot), Ensemble vocale
Emozioni Incanto iz Padove (dir. Giu-
seppe Marchioro) in MoPZ Ivo Štruc
iz Slovenskih Konjic (dir. Ivo Kacbek).
BOŽIČNI NAPEVI, koncert v sklopu de-
želne zborovske revije Nativitas v or-
ganizaciji MePZ Lipa bo v soboto, 16.
januarja, ob 20. uri v cerkvi sv. Jako-
ba v Trstu. Nastopata PZ Tončka Čok
iz Lonjerja (dir. Manuel Purger) in
MePZ Lipa iz Bazovice (dir. Tamara
Ražem Locatelli).

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled
razstave Barkolana Luke Vuge in Ra-
divoja Mosettija na Opčinah v pice-
riji pred cerkvijo in Nataše Peric in
Milosa Zideriča v gostilni v Zgoniku.

† Zapustila nas je naša draga

Otilia (Tilja) Bertocchi vd. Pregarc

Žalostno vest sporočajo

brata Guido in Dionisio z ženama
Dolly in Albino, nečaki Mara,
Daniela, Moreno in Marino
z otroki in vsi, ki so jo imeli radi

Od nje se bomo poslovili v soboto, 9.
januarja, ob 11. uri na pokopališču pri
Sv. Ani.

Kolonkovec, 6. januarja 2016

Zadnji pozdrav teti Tilji

Martina in Marko z Marinello
ter Mara in Franco

Zadnji pozdrav botri Tilji

Marija in Pavla z družino

VZHODNI KRAS - Še o starih obcestnih znamenjih

Veliko več kot samo počivališča pogrebcev

Zaznamovala so meje med vasm - V okviru projekta Living Landscape jih je popisala arh. Monika Milič

Ne samo počivališča za pogrebce, ampak veliko več. Pišemo namreč o znamenjih, ki jih najdemo ponekod na Krasu ob cestah, ki iz ene peljejo v drugo vas. Bralci se bodo verjetno spomnili članka, ki smo ga objavili 4. novembra lani o znamenju oz. pilu, ki stoji ob starem delu Bazoviške ceste med Bani in Opčinami, kjer so se v preteklosti nosilci krste in ostali pogrebci od Banov, ki so bili namenjeni na opensko pokopališče, po navadi ustavili in odpočili. Članek ni ostal neopažen, saj je kmalu po objavi prišel odziv openske arhitekte Monike Milič, ki o tovrstnih znamenjih ve veliko povedati, pa ne samo o tem. Skupaj z zgodovinarico Mirto Čok je kot predstavnica nadzorništva za spomeniško varstvo svojčas namreč sodelovala pri čezmejnem projektu *Living Landscape - Živa krajina Krasa* o vrednotenju in promociji skupne kulturne dediščine Krasa na obeh straneh meje. Projekt, ki ga je skupaj s številnimi drugimi ustanovami z obeh strani meje vodila Univerza na Primorskem (vodja je bil prof. Aleksander Panjek), se je po triletnem izvajanju zaključil ravno v lanskem letu, med rezultate pa lahko uvrstimo npr. odprtje informativne točke v Repnu, izdajo več publikacij, spletni katalog, ki se lahko sprti dopolnjuje, in nastajajoči Mitski park v Gropadi.

Monika Milič je skupaj z Mirto Čok dala pod drobnogled predvsem dediščino v vaseh na vzhodnem Krasu - Gropadi, Padričah, Trebčah in Bazovici. Ni šlo samo

za popis znamenj, ampak tudi mejnikov, kot so antropomorfne skale in monoliti, kraških vodnjakov oz. štirn, kalon oz. kraških portalov, pastirskih hišic, t.i. jeplenc, kjer so pridelovali apno, pa tudi šolskih poslopij, vojašnic in celo starih manjših zidanih transformatorskih postaj, obenem sta se izvedenki tudi pogovorili s številnimi domačini. Tako lahko zdaj širša javnost ve, da so bila obcestna znamenja, ki so jih po navadi dale postaviti vaške skupnosti, ne samo počivališča za nosilce krst in pogrebce, ampak tudi mejniki: postavljena so bila namreč na točke, kjer teče katastrska meja med ozemlji, ki pripadajo posameznim vasm. Ko so pogrebci dospeli do teh znamenj, se niso samo odpočili, ampak je bil to tudi zadnje simbolično slovo pokojnika od domače vasi.

A ne gre samo za znamenja, saj so domačini vedeli, da prihajajo na ozemlje domače vasi, tudi ob pogledu na kamne, kot je npr. gropajski monolit Mate. Večje antropomorfne (se pravi s človeško podobo) skale pogosto »stražijo« t.i. vrzle oz.

odprtine v značilnih kraških suhih zidkih, ki razmejujejo parcele in kjer širša odprtina služi (pravzaprav je služila) za prehod voza, manjša pa za prehod obdelovalcev. Točk, ki so vsaj v preteklosti odigrale pomembno vlogo v krajevem življenju, je še in še, kot npr. t.i. Napoleonov hrast, ki leži na cesti med Gropado in Lipico in o katerem pravijo, da so v njegovi senci počivali francoski vojaki, ali pa vrtače, ki so bile v preteklosti zaradi rodovitne zemlje obdelane, pa tudi kali oz. območja, kjer so domačini prižigali svetoivanske kresove, potem ko so počistili parcele. Miličeva je zapisala tudi dolino, za katero so krajsani verjeli, da se v njej skriva zaklad. Potem so tu še vodnjaki, ki so ponekod, kot na Padričah, ostali last vaške skupnosti, medtem ko so drugod, kot npr. v Gropadi, prišli v last Občine. Tako vodnjaki kot znamenja in kraški portali imajo pogosto vklesane napise: le-ti ponekod segajo v prvo polovico 19. stoletja in so zapisani v t.i. bohorščici, za tisti čas značilni pisavi, drugi so novejši, vsi pa imajo skupno lastnost: napi-

V smeri urinega kazalca: monolit Mate in počivališče pri Gropadi ter detajl znamenja v Bazovici

FOTO MONIKA MILIČ

sani so namreč v slovenščini, kar je dragoceno pričevanje o slovenski prisotnosti. Je pa tudi vsa ta dediščina pokazatelj običajev neke družbe, ki počasi izginja zaradi prihoda velikega števila priseljencev v

zadnjih desetletjih, pravi Monika Milič. Od tod želja, da bi vse to ovrednotili, saj če takim stvarjem daš neko vrednost, se bodo ljudje zavedali njihovega pomena.

Ivan Žerjal

ŠOLSTVO IN UMETNOST - 29. januarja bodo podelili nagrade natečaja Tokrat uprizori ...

Srce v vseh svojih različicah

Pobudo je že enajstič priredilo združenje Opera viva - Na delu mednarodna žirija - Sodelovanje višješolcev iz Italije in Slovenije - Razstave in srečanja v Trstu in Kopru

Prihodnjega 29. januarja bodo na slovesnosti na zavodu Max Fabiani ob 11.30 znani prejemniki nagrad letošnjega že enajstega umetnostnega natečaja *Tokrat uprizori ...srce*. Gre za že uveljavljeno pobudo, ki se je vsako leto udeležuje večje število dijakov višjih srednjih šol iz Italije in Slovenije, ki preko likovnih stvaritev, fotografij in video posnetkov skušajo na svoj način predstaviti vsakoletno temo. Tokrat je bila glavna tema srce v vseh svojih različicah, od dobesednih anatomskih in zdravstvenih do simboličnih. Pobudnik natečaja je združenje Opera Viva in še posebej njena »duša«, umetnica Lorena Matic, pri letošnji izvedbi pa so sodelovali še Občina Devin-Nabrežina, Mestna občina Koper, Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini iz Pirana, Italijanski sklad za okolje FAI, Fundacija Lelio Luttazzi, Obalne galerije Piran in zavod Deledda-Fabiani, finančno pa so jo podprle Dežela Furlanija Julijska krajina, Fundacija CRT, Univerza Niccolò Cusano in Zadruga kraška banka.

Čas za oddajo prispevkov je potekel preteklega 19. decembra, ob koncu leta pa so bili imenovani tudi člani mednarodne žirije, ki bo izdelke pregledala in določila nagrajence: poleg Maticeve jo sestavljajo še fotograf Ugo Borsatti, predsednica Fundacije Lelio Luttazzi Rossana Luttazzi, kustosinja Obalnih galerij Piran Tatjana Sirk, umetnica in kulturna referentka Skupnosti Italijanov

Natečaja se vsako leto udeležuje veliko število višješolcev (na posnetku prizor z lanskega nagajevanja)

FOTODAMU@

Giuseppe Tartini iz Pirana Fulvia Zudič in eden od lanskih nagrajencev.

Letošnje nagrajence bodo kot že rečeno razglasili 29. januarja na zavodu Fabiani ob prisotnosti raznih gostov, ki bodo govorili o srcu iz različnih zornih kotov: to bodo učenci osnovne šole Ippolito Nievo iz Premariacche z učiteljico Giuliano Fedele, vodja tržaške delegacije sklada FAI Mariella Marchi in karidiolog združenja Cuore Amico iz Milja.

To pa še ni vse: 3. februarja bodo namreč v gledališču Miela ob 18.30 razglasili imena desetih mladih, ki so bili iz-

brani za nastop v video dokumentarcu, za kar se je prijavilo več kot sto mladih. Isti dan bodo v gledališču Miela tudi odprli razstavo izdelkov sodelujočih šol ter šol, ki so sodelovale v okviru posebne sekcije, med katerimi izstopa licej Leonardo Da Vinci iz Pariza, katerega dijaki so upodobili srce, ki so ga prizadeli nedavni pariški atentati. Razstava bo potem romala v Pretorsko palačo v Koper, kjer jo bodo odprli 4. marca ob 18. uri, medtem ko bodo 8. aprila v prostoru Goran Hair Style S.p.A. ob 18.30 odprli razstavo del gostujočih predavateljev,

ki so v okviru natečaja vodili izobraževalna srečanja v Trstu, Vidmu in Kopru. Maurizio Melozzi se bo predstavil s fotografijami velikega formata, Paola Russo z načrti svojih mednarodnih reklamnih kampanj, slovenska ilustratorica Lara Jeranko Marconi pa s svojimi instalacijami. Ob tej priložnosti bodo tudi predvajali dokumentarec, posnet v številnih krajih v Furlaniji Julijski krajini, ki ga bodo zatem vrteli tudi na liceju Da Vinci v Parizu in v Sloveniji. V maju pa je predvidena predstavitev triječnega kataloga o natečaju.

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16 MODRI PROGRAM

Spritz for five & Jazzva PRVIČ SKUPAJ!
enkratni pop&jazz večer a-cappella glasbe!

V petek, 8. januarja 2016, ob 20.30 v sodelovanju z Glasbeno matico

Predprodaja vstopnic pri blagajni SSG – pohitite!
www.teaterssg.com

SALEŽ - Pester zaključek leta MePZ Rdeča Zvezda

Seminar vokalne tehnike

Vodil ga je zborovodja Andraž Hauptman - Lotili so se pesmi za regijsko tekmovanje pevskih zborov v Postojni - Pred dnevi nastopili v Kanalski dolini

Mešani pevski zbor Rdeča Zvezda iz Saleža je v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in deželnim zborovskim združenjem USCI že pred časom priredil seminar vokalne tehnike. Predavatelj glasbenega izobraževanja je bil Andraž Hauptman, dirigent in zborovodja, ustanovitelj mešanega pevskega zbor Ave, s katerim je prejel veliko nagrad tako v Sloveniji kot v tujini. Na Akademiji za glasbo v Ljubljani kot višji strokovni sodelavec poučuje Hauptman solopetje in predava na raznih pevskih in zborovskih seminarjih v Sloveniji in tujini.

V prostorih saleškega društva so se pevci srečali kar štirikrat, in sicer 17. in 18. oktobra oziroma 22. in 23. novembra; prvo nedeljo se je srečanja udeležilo tudi nekaj pevcev ostalih zborov iz tržaške pokrajine. Na seminarju so udeleženci vadili zlasti pesmi, ki so jih naštudirali za regijsko tekmovanje v Postojni, in sicer *Oče naš hlapca Jerneja* (Karol Pahor), *Prav po prstih* (Andrej Makor, iz zbirke Lahko noč otroci), ricmanjsko ljudsko *Dekle je pra-*

lo šrajčke dve (prir. Walter Lo Nigro) in južnoitalijansko *Anema e core* (prir. Aleksander Vodopivec).

28. novembra so nato pevci MePZ Rdeča Zvezda pod vodstvom Rada Miliča na tekmovanju pevskih

zborov v Postojni prejeli srebrno priznanje (76 točk), kar je za zbor prav spodbuden uspeh; tekmovanja sta se udeležila tudi MePZ Jacobus Gallus (prejel je zlato priznanje) in MePZ Bratuž (prejel je srebrno priznanje). V bo-

žičnem času je zbor nastopal na raznih prireditvah na tržaškem in slovenskem Krasu. Po novem letu pa se je v okviru projekta Nativitas predstavil še občinstvu v Žabnicah, na Višarjah ter v Kanalski dolini.

TRST - V Contradi delo Harolda Pinterja

Prevara na odru

Režiser Michele Placido, v glavni vlogi Ambra Angiolini

V Contradinem gledališču v Ulici Ghirlandaio gostuje ta konec tedna italijanska postavitev drame pomembnega angleškega avtorja Harolda Pinterja *Betrayal* (Prevara), za katero se je v Italiji ustalil naslov Tradimenti.

Predstava bo nedvomno vzbudila zanimanje širšega občinstva, med drugim tudi zaradi zvezdnških imen režiserja Micheleja Placida in protagonistke Ambre Angiolini. Sicer gre za uspešno gledališko besedilo, ki vzbuja zanimanje gledalca zlasti zaradi pripo-

vedne niti, ki ljubezensko zunajzakonsko razmerje ženske in moškega, od katerih oba pripadata ožjemu krogu znancev in prijateljev, prikazuje od konca, ko sta se že razšla, do začetka njune zaljubljenosti.

Poleg Ambre Angiolini nastopata Francesco Scianna v vlogi ljubimca in Francesco Biscione v vlogi prevarenega soproga. Predstava spada v Contradin modri abonmajski program in bo na sporedu **od petka, 8., do ponedeljka, 11. januarja**.

OPČINE - Godba Viktor Parma danes ob 18. uri

Novoletni koncert v Prosvetnem domu

V sklopu Openskih glasbenih srečanj Slovenskega kulturnega društva Tabor bo danes v Prosvetnem domu zadonela glasba tradicionalnega novoletnega koncerta, ki ga bodo letos oblikovali člani godbenega društva Viktor Parma iz Trebč. Z njimi bosta nastopila priljubljena in priznana domača glasbenika, harmonikar Aleksander Ipavec ter pevka Martina Feri. Današnji koncert bo na sporedu **ob 18. uri** (in ne ob 20.30, kot je bilo napačno navedeno v sporočilu, objavljenem v nedeljo). Trebški sestav je bil ustanovljen leta

1913 pod taktirko Ferda Majcena, pred dvema letoma je praznoval okroglih sto let. Med stoletnim delovanjem so ga vodili še Danilo Kralj, Frane Benčina, Rado Škabar, Leander Pegan in Luka Carli. Nova sezona se je letos začela z dirigentom Tomažem Nedohom.

Pravljčna voščila malčkom

V miljskem gledališču Verdi bo **danes ob 17.30** dobrodelni koncert domače godbe Amici della musica. Glasbeno-gledališko srečanje je namenjeno zlasti otrokom, saj bo glasba mešana s pripovedjo - od Prokofijevga Petra in volka, mimo melodij vzhodne Evrope in posebnega presenečenja. Vstop je prost, zbirali pa bodo prostovoljne prispevke za združenje Azzurra, ki skrbi za bolne otroke ter spodbuja raziskovanje redkih otroških bolezni.

Pozdrav novemu letu s skupino Girotondo d'arpe

Društvi Skd Rdeča zvezda in Krd Dom Briščiki v sodelovanju z zgoiško župnijsko družinsko skupino in župnijo sv. Mihaela ter pod pokroviteljstvom Občine Zgonik vabita **v petek, 8. januarja, ob 20. uri** v cerkev Sv. Mihaela v Zgoniku na novoletni koncert. Prisluhnili bomo melodijam harf skupine Girotondo d'Arpe profesorice Tatiane Donis; poleg sesterice harf sestavljajo zasedbo še violinist Elia Vigolo in pevka Marina Sabadin. Poslušalcem bodo ponudili glasbeno potovanje skozi ljudsko tradicijo južne Italije oz. Amerike (Mirando al sur...) in filmske melodije iz novega cd-ja Angry Birds.

Skrivnosti Kabirije

V kavarni Knulp (Ul. Madonna del Mare 7/a) bodo **jutri ob 21. uri** predvajali 65-minutni dokumentarni film Giam-paola Rampinija I segreti di Kabiria (Skrivnosti Kabirije) - Kabirija je slum oziroma barakarsko naselje v Nairobiju. Ob prisotnosti režiserja bo beseda tekla tudi o kampanji za pravico do identitete samskih mamc iz Nairobija in njihovih otrok.

Mesto z ženskami

V kavarni San Marco v Ul. Battisti bo **jutri ob 18.15** srečanje z občinskimi predstavnicami Demokratske stranke o načrtih in izkušnjah žensk v občinski upravi. Fabiana Martini, Elena Marchigiani, Antonella Grim in Laura Famulari bodo postregle s svojimi inovacijskimi, razvojnimi, izobraževalnimi in solidarnostnimi pogledi. Sledila bo debata.

Ambra Angiolini

Danes v Grljanu ustvarjalna delavnica z znanstveno Befano

Befana se bo danes ob 15. uri ustavila tudi v Znanstvenem imaginariju v Grljanu, kjer bodo otroci med 6. in 10. letom starosti lahko sodelovali pri znanstveni delavnici. Potrebna je predhodna rezervacija na spletni strani www.immaginarioscien-tifico.it.

OBISK - Nekdanji kralj italijanskih paparacov prispel s poltretjo uro zamude v mestni bar

Corona, le kakih 50 oboževalk

Gostovanje »vredno« več povprečnih mesečnih plač - »Zdolgočasena anda«, z očali bolj podoben »intelektualcu« kot sex simbolu - Še vedno je v hišnem priporu

Pričakanje ...

FOTODAMJ@N

Razvpiti fotograf Fabrizio Corona, ki je več mesecev preživel v zaporu zaradi izsiljevanja znanih osebnosti z objavami fotografij iz njihovih intimnih odnosov, je bil sinoči gost pred nedavnim odprtega bara z imenom Senzanome v Ul. Paganini. Med gosti se je pojavil s poltretjo uro zamude, a to ni zmotilo gorečih ženskih oboževalk, ki so ob prihodu planile na svoj idol in z njim želele ovekovečiti trenutek. Častni gost je vse skupaj prenašal z zelo »zdolgočaseno ando«, nasmešek bržkone ni bil vključen v večerno plačo, ki znaša več povprečnih mesečnih italijanskih plač, kaj šele odpiranje ust, za kar bi upravitelj bara moral primakniti še nekaj tisočakov.

V bar, ki spominja na ceneno različico barov iz osemdesetih let prejšnjega sto-

letja, so prvi gostje začeli prihajati ob 18. uri. Ob uri torej, ob kateri je bil napovedan prihod »zvezde«, kateri je sodišče odredilo, da se mora čim manj pojavljati v medijih in na družbenih omrežjih. A zdi se, da Corona tega niti najmanj ne spoštuje. Maloštevilno občinstvo se sicer ni niti spraševalo, zakaj gost iz Milana prihaja ob uri, ki je bolj primerna za otroško animacijo kot večer z DJ-jem. To oboževalk, ki v Fabriziu vidijo popolnega moškega, ki je do zadnje potankosti izpilil svoj imidž, sploh ni zanimalo. Naj namreč spomnimo, da je Corona od oktobra lani v hišnem priporu, zaradi česar mora biti doma do 23. ure zvečer oz. do druge ure zjutraj, ko gostuje izven Lombardije. Ker se nam ženske obiskovalke bara niso zdele merodajne, smo za mnenje o ne-

Prihod ...

FOTODAMJ@N

kdanjem fotografu zaprosili moško publiko. Ta v Coroni vidi ideal moškega, ki si je iz ničesar znal narediti uspešno kariero, dejstvo, da si je pri svojem delu pomagal z nezakonitimi posli, pa obiskovalcev bara ne moti. Še več. Nekaterim se Corona celo smili, ker naj bi bil žrtev poslovnih zvez z močjo.

In če težave Corone z roko pravice obiskovalcev včerajšnjega večera niso niti malo motile, je maloštevilno občinstvo (ne več kot 50 ljudi, med katerimi je bilo zares veliko prijateljev in »žlahte« lastnikov bara) vseeno dokaz, da je Fabrizijeva zvezda v zatonu. Včeraj, ko se je pojavil v preobleki ske-sanega fantiča z očali, ki se bolje podajajo intelektualcu kot sex simbolu, ki se je tržil s svojimi mišicami in tetovažami, se je zdel podoben objektu, ki ni več vreden maliko-

Objem ...

FOTODAMJ@N

... in srk

FOTODAMJ@N

vanja. Razen seveda za omenjene občudovalke. Prepričani smo, da je tudi nekdanji kralj paparacev Trst sinoči zapustil z grenkim priokusom ... (sč)

PREHRANSKO ODPORNIŠTVO

Leto 2016 je leto 0 (nič)

BESEDILO IN SLIKE TONI GOMIŠČEK

Izbira školjk in polžev

Vablivo, manj pa zdravo

Dober pršut je zakon

Takega šopka ni v nobeni trgovini: goriški radič

Bolj kot je kruh bel, bližja je smrt

Numerološko lahko leto 2016 »skrajšamo« na 9, kar številni tolmači pomena številke označujejo za dobro. Nekje sem prebral, da je devet število celovitosti in dovršenosti, ker je najvišje od 1 do 9 in ker se človeški otrok običajno rodi devet mesecev po spočetju. Devetica je kreativna in bleščača, saj je sestavljena iz trikrat tri in ima zato potrojeno moč trojke. Njeno celovitost krepi dejstvo, da ima krog 360 (3+6=9) stopinj in to, da jo lahko pomnožimo s katerim koli drugim številom, pa bo reproduciralo samo sebe (3x9=27, 2+7=9). Numerologija ničle ne pozna, jo preskoči, zato bo 2017 že leto 1. Toda ker bo leto 2016 po kitajskem horoskopu leto (ognjene) opice, ki je nagnjena k tveganju in odpori, si privoščimo eno »monado« tudi mi. Tveganje in označimo leto, ki prihaja, za leto 0 prehranskega odporištva! Škoditi ne more, koristi pa lahko...

Prehransko odporištvo – kaj je to?

Izraz je bil, vsaj kar je meni znano, prvič uporabljen v Italiji, kjer so knjigo Michaela Pollana Food Rules: An Eaters Manual (Penguin Press, New York 2009), torej Pravila hrane: jedčev priročnik prevedli kot Breviario di resistenza alimentare (Rizzoli, Milano 2011). S tem nazivom so kasneje začeli pripravljati razne festivale, kot na primer v kampingu Valtramontina (v pokrajini Pordenone), kjer ga oglašajo kot dva dni tržnic, umetnosti, glasbe in odporiškimi debat proti prehranskim multinacionalkam in za kvaliteto hrane in življenja. Izraz »la résistance ali-

mentaire« se v francoskem tisku pojavlja v navezi s prizadevanji za odpravo slabih prehranjevalnih navad, v Argentini obstoja trgovina z zdravno prehrano resistencia alimentaria, v kateri ponujajo pridelke sonaravnega in biodinamičnega kmetovanja, Alejandra Alvear Montecino pa je diplomsko nalogo na fakulteti za antropologijo (Santiago de Chile, 2014) o prehranjevalnih navad staroselcev na Velikonočnih otokih poimenovala Požrešnost ali prehransko odporištvo.

Skovanka se torej rojeva po malem povsod, kjer se vse več posameznikov začenja zavedati pasti, ki jih posamezniku in človeštvu v celoti nastavlja zdaj prevladujoči model pridelave, predelave, ponujanja in porabe hrane. Šestdesetletni Pollan zagovarja pri prehranjevanju vračanje v preteklost, v čase naših prababic, torej bolj v konec devetnajstega kot v začetek dvajsetega stoletja. »V kuhinji in pri kuhanju uporabljajte zgolj tisto, kar bi lahko uporabili one,« razglasa ameriški publicist in profesor z Zahodne obale. Tam se je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja rodil Flower Power, nenasilno mirovniško odporištvo, ki je v enaki meri kot uspehi vietkongovskih armad botrovalo umiku ZDA iz Vietnama. Pol stoletja kasneje imamo vsi skupaj mnogo večjega sovražnika, kot je bila »nepremagljiva« ameriška vojska. Multinacionalke si prizadevajo za monopole s semeni, za usmerjanje celotnih držav v monokulturne pridelovalke cenjenih surovin, za predelavo teh surovin na globalni ravni, za enako globalizirano reklamiranje blagovnih znamk in posameznih izdelkov ter za distribucijo preko verig veleblagovnic v njihovi la-

sti. Zdi se, da se jih ne da staviti, da se jih ne da premagati. Če bomo zgolj pasivno opazovali in vse bolj podlegali njihovemu zapeljevanju s floskulami o vsem dostopni poceni hrani, za kar naj bi si mastodonti prvenstveno zavzemali, potem se nam res ne piše dobro. Ne nam ne našemu okolju. Toda na srečo je vse več pozivov k odporištvi, ki se začenja z nakupovalnim vozičkom!

Nakupovalni voziček je volilna skrinjica

Sodobna družba je v večini držav urejena tako, da imajo državljani in državljanke pravico, da na volitvah podelijo glas tistemu, za katerega so prepričani – ali vsaj upajo, da se bo znal kar najboljše potegovati za njihove interese. In ker je lahko tudi vsak državljan voljen, temu rečemo demokracija. »To je najslabši možni politični sistem, toda boljšega ne poznamo,« je bojda trdil sir Winston Churchill, kar po vsakih volitvah, ko zmagajo napačni, ugotavljajo tako vsi tisti, ki so šli na volišča oddati glas, kot tudi oni, ki so se volitev vzdržali. No, volitve niso tako pogosto, da bi lahko dnevno oddajali svoj glas kandidatu, v katerega (še) verjamemo, zato pa imamo potrošniki na voljo zelo učinkovito prehransko volilno skrinjico: nakupovalni voziček. »Dolgoročno se bodo obdržali tisti artikli, katere kupujemo, katerim dnevno in v velikem številu oddamo svoj glas. Če bi ljudje kupovali zgolj hrano, bi s polic kmalu izginilo vse tisto, kar je mogoče celo užiti, zagotovo pa ni hrana,« je ena izmed Pollanovih misli. Ljudem svetuje, da začno prebirati napise o tem, kaj ne-

ko živijo vsebuje, in da začno sistematično zavračati vse, kar svoj vonj, okus, teksturo ali barvo dolguje sintetičnim pripravkom. Odvrča jih od jedi, ki jih po celem svetu poznamo zgolj po njihovi tržni znamki, za nekatere druge, na primer krompirjev čips, pa svetuje, naj jih jemo le tolikokrat na mesec, kot bi jih bili sami pripravljene cvreti. Vsak dan zagotovo ne, niti ob koncu tedna ne, mogoče enkrat na mesec, ugiba.

Prehrambena industrija je očitno sposobna uresničiti vse naše mokre, suhe, slane, sladke, grenke, kisle, ledene, mlačne in vroče sanje. »Če hočejo delovati na globalni ravni, morajo za začetek izničiti naš krajevni pridelek, naše krajeve posebnosti. Naši predniki so si vsi znali narediti repo tropinko, ki ni samo dobra, ampak tudi zdravilna, saj je izjemen vir probiotikov. Če repe niso imeli, so jo kupili, v najslabšem primeru ukradli, nekaj prgišč tropin črnega grozdja pa tudi ni bilo težko najti. Kaj pa njihovi otroci? Danes so številne mame prepričane, da je za zdravje njihovih otrok in cele družine najprimernejši industrijski jogurt z živimi kulturami laktobacilov in bifidobakterij. V letih kisle repe in zelja smo teh bacilov in bakterij imeli v izobilju, le da o tem ni nihče govoril. Uprite se, poiščite in podprite kmeta, ki še dela repo tropinko in ki kisa zelje, oddajte svoj glas za živo hrano,« je nedavno, na predstavitvi knjige o tradiciji kisanje repe na tropinah v Furlaniji, grmel njen avtor, furlanski publicist Enos Constantini, ki prav tako zagovarja uporabo nakupovalnega vozička kot volilne skrinjice.

In, mimogrede, skrinjicam so bolj podobni nakupovalni koši, ki so mnogo primernejši za nakup tistega, po kar smo prišli, saj so izvedenci za trženje že davno ugotovili, da nam trgovci z vse večjimi in večjimi vozički dejansko vsiljujejo misel, da smo na nekaj pozabili, da moramo še nekaj kupiti, vsaj še kak artikel v akciji, ki ga s popustom dobimo šele, ko namesto dveh kupimo tri. Ali pet. Pa še enega ne bi potrebovali! Pollan zato svoje opozorilo o nakupu prave hrane stopnjuje z opozorilom, naj je ne bo dosti. In naj imajo jedi rastlinskega izvora prednost.

Trenutek za premislek

Sodobna kmetijska politika vsake posamezne države bi morala sloneti na skrbi za zagotovitev prehranske suverenosti ob trajnostni skrbi za okolje in družbo. Multinacionalke si želijo prisvojiti upravljanje s kmetijskimi sistemi in očitno imajo več kot dovolj sredstev, da združujejo predelovalne zmogljivosti, z nizkimi odkupnimi cenami pritiskajo na pridelovalce in z lobiranjem vplivajo na sprejemanje njim naklonjenih pravnih rešitev.

Podobna koncentracija oblasti poteka tudi na drugih področjih, pravzaprav povsod, kjer kapital voha dobiček, le da spremembe v kmetijstvu čutimo vsi nekoliko bolj osebno, saj nam je vonj zemlje še vedno bližji od vonja cementa in asfalta. Tako so k bolj končni držbi potrošnikov prej pozvali tisti, ki jih skrbi kakovost naše hrane, kot pa kovinarji, ki bi jih skrbela kakovost kitajskega jekla.

Prehransko odporištvo je zaenkrat še zelo neformalen odziv nepovezanih posameznikov na dogajanja na področju kmetijstva in prehrambene industrije. Mednarodno gibanje Slow Food že vrsto let poudarja podobne vrednote, čeprav je, vsaj doslej, v nekoliko manjši meri izpostavljalo vprašanja, povezane z zdravjem. No, vsi računajo se izidejo šele takrat, ko povežemo zdravje človeka (kot pridelovalca, predelovalca ali potrošnika) z zdravjem zemlje. In ko upoštevamo pravico za zdravo rast tudi rastlinam in živalim, ki jih gojimo.

Bodo planet rešili vsejedi ali vegani?

Ameriški filmar Kip Andersen, ki se je zaradi suše v Kaliforniji odpove-

dal vsaki potratnosti z vodo, je med branjem almanaha World Watch Report za leto 2009 presenečeno ugotovil, da je poraba vode v sodobni intenzivni živinoreji tako velika, da bi se lahko s količino, porabljeno za plošček mesa v navadnem burgerju, tuširal dva meseca vsak dan po štiri minute pod prho s pretokom 9,5 litra vode na minuto! Zavihal je rokave in začel v slogu raziskovalnega novinarja klicariti naokrog, najprej uveljavljene okoljevarstvene organizacije, nato pa vladne službe, ustanovljene z namenom, da bi nas prepričale, kako važno je, da voda ne pušča, da ne zalivamo trate pred hišo in da se tuširamo zgolj ob sobotah zvečer. Ko jim je postavil zoprno vprašanje o vplivu živinoreje na okoljske spremembe, so obnemeli, se začeli sprenevedati ali odklonili pogovor. Vsa spoznanja in številna pričevanja je strnil v dokumentarni film Cowspiracy (besedna igra, pri kateri je del besede Conspiracy, torej konspiracija, zarota, zamenjan s Cow, krava). »Ne moremo ohraniti prehrabnih navad, ki smo jih imeli, ko nas je bilo na svetu deset milijonov, če pa nas je zdaj že skoraj deset milijard,« pravi eden od pričevalcev. Cowspiracy postavlja kot izhod v sili veganstvo, ker naj bi to bil najprimernejši način za zadovoljevanje prehrabnih potreb človeštva brez nadaljnega uničevanja planeta. Še več: številne površine, ki so zdaj intenzivno izkoriščene za pridelovanje krme za govedo in druge živali, bi si ponovno prisvojil gozd. To pa je, po mnenju avtorja in njegovih zeleno aktivističnih sogovornikov, edina trajnostna rešitev.

Kip je spregledal, kar izpostavlja Pollan: rastline potrebujejo živalski gnoj, živali lahko pojedjo mnogo tega, kar ostaja pri pripravi zelenjave ali sadja za trg, pa tudi sicer je človek vsejed. Z uničenjem kmetij, ki so imele vsega po malem, smo začeli rušiti sistem, začeli smo uničevati svet. Rastline so bile skozi tisočletja navajena organskih snovi, ki jim jih je zagotavljal hlevski gnoj, ne pa umetnih gnojil, ki ob enem z monokulturami zgolj izčrpavajo in uničujejo zemljo, svariijo okoljevarstveniki. Za Pollana je torej rešitev oza-veščen vsejed, ki na ekološki kmetiji kupuje jajca, meso, paradižnik, krompir in fižol. V veganstvu in vegetarijanstvu vidi nevarnost, da bi, za povečanje pridelka, zemljo še naprej zastrupljali s pripravki iz kemičnih tovarn.

Težki dnevi prehranskega odporištva

Vsak začetek je težak in prvi dnevi so najhujši. Prehranski odporištvo se mora začeti osvoboditi. Šola nam pri tem ni v prav posebno pomoč. Glede na prehranski aktivizem ameriške prve lady Michelle Obama so bili mnogi mnenja, da bo njen mož Barak Obama izdal predsedniški ukaz o vpeljavi prehranske vzgoje v ameriške šole; s tem bi, tako menijo nekateri, nadgradil potezo J.F. Kennedyja, ki je pred dobrega pol stoletja vpeljal v šole telesno vzgojo. No, do tega ni prišlo, zato nam ZDA ne morejo biti zgled, ampak smo odporištvo še naprej odvisni od informacij in napotkov, ki jih sami zberemo. »Ne verjemite nutricionistom, njihova znanost je na stopnji kirurgije v sedemnajstem stoletju,« je še eno od Pollanovih pravil, ki si ga velja zapomniti.

Profesor in raziskovalec na padovanski univerzi Fulvio Ursini je prepričan, da so jedi, ki so se v nekem kraju ohranile skozi stoletja, dobre tudi danes. »Če so z njimi preživeli naši pradedki in prababice, bomo najverjetneje tudi mi, pa četudi so cvrte na svinjski masti,« je razlagal lani med gostovanjem na degustaciji refoška v Izoli. In da ne pozabim: vodo pijemo za ženo, za zdravje pa vino, je tudi vedel povedati zanimivi profesor, katerega predniki (Uršiči) prihajajo iz Posočja. No, vsaj nekaj: ob kozarcu domače vitovske refoška, malvazije ali rebule se bo lažje odločiti, katere artikle bomo drugič pustili na nakupovalni polici.

ART DECO - V Veroni do konca januarja na ogled razstava zanimive umetnice

Tamara de Lempicka, ženska in umetnica svojega časa

VERONA - Živela je v popolnem soglasju s svojo dobo. Še več, lahko bi rekli, da jo je v določenem smislu poosebljala. Tamara de Lempicka je kot šarmantna in svetovljanska ženska in kot »dekorativna« umetnica edinstveno predstavljala obdobje art déco. Ko je šla v zaton ta umetniška usmeritev, je tudi Tamara de Lempicka prešla v ozadje. Tako umetniškega kot družabnega življenja. Pravili so ji tudi »kraljica art décoja« in kraljevala je v visoki družbi, na naslovnih znanh časopisov in revij. Vsekakor je izstopala. Skoraj bolj očitno v življenjskih izbirah. Dvakrat je bila poročena, vendar je imela istospolna razmerja. Ki jih ni skrivala, nasprotno. Svoje ljubezni je naslikala. In z njimi zaslovela. Po daljšem zatišju se je Tamara de Lempicka vrnila v ospredje splošnega zanimanja, o čemer pričajo številne razstave.

»Živim na družbenem obrobu in pravila normalne družbe ne prihajajo v poštev za tiste, ki živijo na obrobu.« Tako med drugim piše na zgibanki razstave, ki v veronski palači Forti prikazuje življenjski lok in umetniški opus Tamare de Lempicka. Iz izbranega citata jasno izhaja Tamarin odnos do družbenih norm tedanjega časa. Izpostavljena obrobnost pa nikakor ne zadeva ekonomsko plat. Tamara de Lempicka, ki je svoje umetniško ime prevzela po prvem možu, se je rada ovijala v skrivnostnost. Večina virov zatrjuje, da se je rodila 16. maja 1898 v Varšavi, poljski materi in bogatejšemu ruskemu Židu. Vendar pa Tamara Rosalia Gurwik-Gorska teh podatkov ni nikoli ne potrdila ne zanikala. O svojem rojstnem datumu ni rada govorila, kot se tudi nacionalno-versko ni nikoli opredeljevala. Starša sta se ločila, tako je odrasla v materini družini. Njena življenjska in umetniška dogodivščina se začne v Sankt Peterburgu, kjer je živila pri teti in srečala poljskega poljskega odvetnika Tadeusza Lempickega. Poročita se leta 1916, vendar boljšeвики aretirajo Lempickega, ki po izpustitvi iz zapora z ženo odide v Pariz. In tam se pravzaprav nekaj let kasneje začne umetniška kariera nemirne Tamare, ki najprej dopolni svojo izobrazbo. Prvi odmeven nastop doživi na pariški razstavi Salon d'Automne leta 1922. Dve leti prej se ji je rodila hčerka Kizette, kateri kot mati ne posveča veliko časa. Zato pa so bolj znane Tamarine upodobitve male, nato tudi odrasle Kizette.

Če so bila prva pariška leta zapisana zakonskemu razmerju z Lempickim in številnim ljubezenskim razmerjem z ženskami, je drugi del uspešnega pariškega obdobja in ameriška leta preživel z drugim možem. Po ločitvi od Lempickega se je leta 1933 poročila z Raulom Kuffnerjem de Dioszeghom. Z njim je pred začetkom druge svetovne vojne odpovala v ZDA, najprej sta živela v Beverly Hillsu, nato v New Yorku. Tukaj se zgodba o uspehu nadaljuje, po moževi smrti odide v Houston, nato pa v mehriško Cernavaco, kjer leta 1980 umre. Vendar pa je Tamara de Lempicka že veliko prej zginila s časopisnih naslovnih, iz razstavišč in umetniških salonov.

Precej dolg in razčlenjen življenjepis je primeren uvod v ogled razstave, ki jo je pripravila Gioia Mori. S pomočjo okrog 200 eksponatov razkriva celoten življenjsko-umetniški lok Tamare de Lempicka. Zanimivost razstave je prvenstveno v tem, da prikazuje življenje izstopajoče osebnosti, ki je bila skoraj drznejša kot ženska kot umetnica. Kustosinja je nanizala dela iz posameznih obdobj, ki jih je bogato opremila s fotografijami in drugim dokumentarnim gradivom. Na razstavi pa ni večine najbolj razpoznavnih in znanih del Tama-

Desno Madame d'Ora - Tamara de Lempicka s klobukom le Monnier (1934), levo Portret Madame Perrot (1931-1932)

MOSTRATAMARA.IT

re de Lempicka, zaradi česar so obiskovalci lahko razočarani.

Razstavo o delu »kraljice déco« je Gioia Mori razdelila v več razdelkov. V prvem, Svetovi Tamare de Lempicka, prikazuje mesta, kjer je umetnica živela in ustvarjala. Drugi, Madame la Baroness, modern medievallist (naslov je povzet po članku, objavljenem v 40. letih v ZDA), združuje tihožitja. The Artist's Daughter predstavlja upodobitve hčerke Kizette.

Nepričakovan je razdelek Svete vizije, v katerem so razstavljeni manj poznana dela, kot so upodobitve Matere božje in nun. Baje so bila ta dela umetnici zelo pri srcu, kritika in javnost pa jih nista sprejeli pozitivno.

Veliko obsežnejši je razdelek Dandy déco, ki razkriva trdno vez med Tamaro, predvsem v pariških letih, in svetom mode. Pravzaprav se je Tamara de Lempicka najprej uveljavila kot ilustra-

torka prestižnih modnih revij. Iz njenih ilustracij so potem nastala tudi nekatera njena znana dela, kot npr. Modri šal (1930). V 30. letih je umetnica tudi na visoki ravni razvila »kulturo videza«, kar sicer danes ni nič nenavadnega, tedaj pa je bila dokaj izstopajoča. Še bolj je bila podvržena družbenemu neodobravanju Tamarina spolna svoboda. Poglavje Škandalozna Tamara predstavlja nekaj slik, ki prikazujejo tako hetero kot istospolne pare. Po škandalu ljubezen, čeprav je upodobljena tema ista: Ljubezenske vizije združujejo nekatere upodobitve ljubljenih oseb, pri tem prevladujejo ženski akti. Med temi je nekaj zelo znanih del Tamare de Lempicka. Razstavo dopolnjujejo številne fotografije, primerjalne študije in tudi dva krajša filma. Kdor se želi poglobiti v življenje te izstopajoče ženske svoje dobe, to lahko stori do konca meseca.

Breda Pahor

CONTRADA - Pravljica bratov Grimm kot sodobni muzikal

Namesto Bremenskih mestnih godcev blues in swing z The Old Animals Band

TRST - Gledališče La Contrada je priljubljeno pravljico bratov Grimm Bremenski mestni godci spremenila v prikupen mini musical za otroke z naslovom I musicanti di Brema ovvero The Old Animals Band/La banda dei vecchi animali: pripovedka je namreč podlaga za novo produkcijo otroškega gledališča, ki po tradiciji začenja novo leto v Bobbiovi dvorani v Trstu. Krstna uprizoritev je bila v nedeljo, danes bo še ena ponovitev (ob 11. uri).

Že po naslovu sodeč se priredba v musical kar dobro poda tradicionalni pravljici, ki pripoveduje o štirih ostarelih živalih, o oslu, psu, mački in petelinu, ki so dolga leta pridno služili gospodarjem, ko pa so postali »neproduktivni«, kot v moderni govorici pove eden štirih protagonistov, so jim lastniki v starosti namenili smrt, namesto da bi naprej skrbeli zanje. Zaradi tega živali sklenejo, da odidejo v Bremen, da igrati v znameniti mestni godbi; v priredbi, ki jo je tokrat ustvarila Contradina predsednica Livia Amabilino, pa na koncu sklenejo ustanoviti lastni bend, ki se bo imenoval The Old Super Animals Band.

Predstava je sveža in prikupna, na blues, swing in blue grass naravnane skladbe, za katera je besedila in glasbo spisal Franco Trisciuzzi, so duhovite in učinkovite, čeprav so pete na posneto glasbo. Francesco Godina kot osel, Francesco Paolo Ferrara kot pes in Enza De Rose kot mačka z ameriškim naglasom, so ustvarili simpatične like, ki imajo vsak svojo značilno značajsko potezo: osel je lenoben, pes nekoliko počasen, mačka je lahkotna pril-

iznjenka; petelin je animirana lutka s harlekinsko oblekico. Vsi trije igralci nastopajo tudi v stranskih vlogah človeških likov, kot oslov gospodar in kot razbojnik, ki jih štiri živali združeni prepodijo. Kostumografinja Rosella Plaino je živali oblekla kot ljudi z nekaj živalskimi dodatki, kot so uhliji in rep. Scenografija Giselle Leoni je preprosta, a sugestivna in funkcionalna. Re-

žiserka Daniela Gattorno je predstavi vtisnila razgiban ritem.

Livia Amabilino se za osnovno sporočilo svojih priredb navezuje na sodobne občutljive teme; tokrat je izbrala vprašanje zapostavljanja ostarelih in zlasti slabega ravnanja z živalmi, tako da je pokrovitelj predstave italijansko združenje proti vivisekciji LAV. (bov)

REVIJA GALEB Kaj naj počnemo, ko zunaj pritiska mraz?

TRST - »Galeb, uredništvo in sodelavci vam želimo vesele praznike in ne pozabite na počitniško branje na toplem kavču.« To voščilo kraljuje ob nasmejanem božičnem drevcu in Miklavžem z zvrhanim košem daril na naslovnici decembrske številke.

Avtorja risb sta Valentina Stefani in Riccardo Jerkic iz drugega razreda škedenjske osnovne šole Ivan Grbec. Medved in miška izumitelja, junaka ilustrirane zgodbe avtorice Majde Koren in ilustratorja Bojana Jurca, sta sledila nasvetu soustvarjalcev Galeba in sta se odločila, da mrzel zimski dan preživita doma: miška igra igrice na računalniku, medved pa spreminja star telefon v multifunkcionalno napravo. Če pritisne na gumb svojega superfona, lahko zavrti ventilator na stropu dnevne sobe. Drugi gumb pa omogoča zalivanje vrta iz luknjičastih cevi. Mladi bralci lahko v igri ob koncu zgodbe sami odkrijejo, kaj vsega lahko počenja medvedov superfon. Posamezne narisane ikone morajo povezati z napisanimi stavki.

Pouka prosti dnevi so lahko tudi priložnost, da storimo kaj koristnega za okolje, v katerem živimo. Sandra Kump Crasnic je v stripu Počitniški biser uprizorila pogovor skupinice učencev. Peter je predlagal mami, naj preneha kaditi, saj s tem ne onesnažuje le svojih pljuč, ampak tudi zrak za vse ostale. Samo je svetoval babici, naj pokrije lonce s pokrovko, ko kuha. Tako para ne uhaja in se zmanjša poraba plina. Živa je ugotovila, da je bolje izbirati hrano in oblačila iz bombaža biološke pridelave. Koristno je tudi kupovati vse potrebno s čim manj embalaže. Pomen prijaznega sobivanja z naravo se pojavlja tudi v nadaljevanju ki Šalčkarji, ki jo piše Maša Ogrizek, riše pa Marjana Šegula-Miš. Tokrat je sraka Pika deklico Jušo pripeljala v kočico sredi gozda, kjer živi starka Kamila.

Učenci v zgodbi Črkarija Darinke Kobil, katero je ilustrirala Živa Pahor, skupaj skrbijo za eko vrt: sejejo, sadijo in presajajo. Na njihovem vrtničku rase čudovita zelenjava. Med listi zelja živi debelušna gosencična bubba Huba. Ta med opazovanjem šolarčkov spozna, da bi se tudi ona želela naučiti brati in pisati. Okorno, a vztrajno in s srcem ji je uspelo napisati pismo Božičku. Žal pa se je v njenem pisnem sestavku pojavilo več napak. Kateri izmed bralcev bo tako prijazen, da ji bo pomagal in popravil pisemce? Galeb sicer ponuja še na drugih straneh dodatne priložnosti za otroke, da se poglobijo v svet abecede in osvajanje prvih besed. To lahko na primer storijo v rubriki Abeceda živa zmeda, ki jo urejata Majda Artač Šturman in Jasna Merku ali pa v rubriki Vaja dela mojstra, za katero skrbita Ester Derganc in Chiara Sepin.

Številne galebove zgodbe obravnavajo najrazličnejše teme in nudijo tako otrokom kot staršem in vzgojiteljem mnoga izhodišča za nadaljnje poglobitve. Ko je zunaj mraz, se verjetno marsikomu prileže dober film. Marjeta Zorec tokrat svetuje televizijsko nadaljevalko Sinji Galeb, ki je bila posneta po mladinski povesti pisatelja Toneta Seliškarija. Nastala je v 70. letih pod režijskim vodstvom Franceta Štiglic in je navdušila več generacij otrok ter mladih.

Vesna Pahor

GORICA - Za plačljivo parkiranje se ogrevajo zlasti trgovci

Tudi Travnik bo moder, 30-odstotni porast glob

Goriška občina bo uvedla plačljivo parkiranje tudi na Travniku. Sklep je občinski odbor sprejel na enem izmed zadnjih zasedanj, v teh dneh pa je poveljnik mestne policije Marco Muzzatti izdal odredbo, na podlagi katere bo tudi 22 parkirnih mest vzdolž dvignjenega dela trga - deset jih je med križiščema z ulicama Oberdan in Mameli, 12 pa med Ulico Mameli in Nadškofjsko ulico - vključenih v območje modrih con. Tako kot v ostalih predelih ožjega mestnega središča bo cena ure parkiranja znašala en evro; parkirnino bo treba plačevati od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19.30.

Za ohranitev parkirnih mest nasproti cerkve sv. Ignacija tudi po obnovi ceste, ki se je zaključila novembra, so se ogrevali trgovci s Travnika in iz Raštela. Da bi zagotovila večjo zamenjavo vozil, je občina najprej uvedla časovno omejeno parkiranje, v kratkem pa bo parkirna mesta označila z modro barvo. »S trgovci soglašamo,

»Če bi bilo parkiranje prosto, bi bila parkirna mesta neprestano zasedena in ne bi bilo nobene zamenjave«

Parkomat (levo) in parkirani avtomobili na Travniku (zgoraj)

ALE

S parkiriščem za nadškofijo še nič

Ohranitev 22 parkirnih mest na Travniku bo nekoliko ublažila »parkirno stisko«, na katero že več let opozarjajo trgovci zgodovinskega mestnega jedra, kljub temu pa ne bo rešila problema njegove dostopnosti, ki se je pojavil v zadnjih letih po obnovi in zaprtju za promet številnih mestnih ulic. Pred leti so trgovci iz Raštela in s Travnika računali na ureditev parkirišča v Nadškofjski ulici - uprava je v ta namen sprejela spremembo prostorskega načrta -, med občino in nadškofi-

jo pa naposled ni prišlo do dogovora. Edino novo parkirišče, ki ga je občina odprla v lanskem letu, je bilo tisto med ulicama Fanti in Bona, medtem ko je spomladi propadel načrt večnadstropnega parkirišča, ki bi ga morali zgraditi v Manzonijski ulici. Po desetletju neuresničenih napovedi je občina razveljavila pogodbo z navezo Friuli Garage, vozniki pa svoje avtomobile še naprej neurejeno parkirajo na ploščadi, ki je bila nekoč namenjena avtobusom podjetja APT. (ale)

Za nadškofijo

BUMBACA

V Manzonijski ulici

BUMBACA

da je to najboljša rešitev,« pravi občinski odbornik Stefano Ceretta, trgovec in goriški predstavnik zveze Confcommercio Benedikt Kosič pa pojasnjuje, da bi drugače upravitelji trgovin, gostinci in kinodvorana ne imeli velike koristi od parkirnih mest: »Če bi bilo parkiranje prosto, bi jih ves dan zasedali isti avtomobili, kar pomeni, da ne bi bilo nobene zamenjave in olajšanega dostopa za kupce. Da bi v njih v naše trgovine privabljali čim več, bi jim lahko skušali vračati stroške parkirnine, na primer v obliki popustov, o teh »spodbudah« pa bo treba še razmišljati in razpravljati.«

Kdaj pa bo parkiranje na Travniku postalo plačljivo? »V kratkem. Parkomat smo že postavili, nahaja se pred palačo zavoda INPS. Ko se bo vreme izboljšalo, bo občinska služba začrtala modre črte in postavila vertikalno signalizacijo,« pravi Muzzatti. Po besedah odbornika Cerette v tem letu občina ne namerava dodatno širiti območja modrih con in spreminjati parkirnega režima

ma - poskusne spremembe so že izpeljali v prejšnjih letih -, trenutno pa ne načrtuje niti podražitev. »Če povišanje ne bo nujno potrebno, bo cena parkiranja ostala nespremenjena,« poudarja odbornik.

Modre cone so za goriško občino lep vir zaslužka. Leta 2014 so parkirnine, globe in abonmaji prinesli v občinsko blagajno 825.000 evrov, lanski zaslužek pa je bil še višji. »Samo prihodki od parkirnin so lani znašali 650.000 evrov, kar je nekoliko več kot v letu 2014. Za okrog 30% se je povišalo tudi število glob, ki so bile izdane zaradi neplačila parkirnine. Pred dvema letoma jih je bilo okrog 3900, lani preko 5000,« pravi Muzzatti. V decembru so bila najbolj zasedena parkirna mesta v ulicah Boccaccio, Cripspi in Roma, največ glob pa so izdali na Korzu Italia in v Ulici Bellini. »Število glob se ni povišalo, ker so vozniki kar čez noč postali manj disciplinirani. Pripisati ga je treba zlasti izboljšanju organizacije redarske službe in nadzora,« zaključuje Stefano Ceretta. (ale)

GORIŠKA - Inps Doklada za brezposelne v kmetijstvu

Kdor je bil zaposlen za določen čas v kmečkem, gozdarskem in sirsarskem sektorju ter znotraj konzorcijev za bonifikacijo, lahko zaprosi za doklado za brezposelne kmetijske delavce. Prošnjo lahko vložijo posamezniki, ki so bili leta 2015 zaposleni s pogodbo za določen čas v omenjenih sektorjih in so med letoma 2014 in 2015 zbrali najmanj 102 delovnih dni. Obrazec je treba izpolniti in ga telematsko predložiti zavodu Inps najkasneje do 31. marca. Pomoč pri izpolnitvi prošnje nudi tudi sindikat Fai-Cisl v sodelovanju s patronatom Inas-Cisl. (av)

TRŽIČ - Redarjem bosta pomagala okoljska pomočnika

Kazni za divje odlagalce

Nova nadzornika bosta službo nastopila jutri - Cilja sta zvišanje deleža ločenih odpadkov in čistoča okolja - Lani kaznovali 56 kršiteljev

Kaznivo ravnanje

Tržiški mestni redarji bodo dobili dva okoljska pomočnika, ki bosta z njimi sodelovala pri nadzorovanju območij, kjer ljudje najbolj pogosto nezakonito odlagajo odpadke. Med tridesetimi kandidati je občina Tržič izbrala dekle in mladeniča iz goriške pokrajine, ki bosta svojo novo službo nastopila jutri. Oba sta v prejšnjih mesecih opravila tečaj, ki sta ga skupaj priredila podjetje za okoljske storitve Isontina ambiente in tržiško poveljstvo mestnih redarjev. Nadzor bosta opravljala od ponedeljka do petka.

Tržiška občina je prva v goriški pokrajini, ki se je odločila za zaposlitev okoljskih pomočnikov. Odbornik Fabio Gon je včeraj izpostavil, da cilj ni kaznovanje obča-

nov, ampak vzgoja k večjemu spoštovanju okolja in pravil. »Občani si želijo reda in čistoče,« pravi Gon. Okoljska pomočnika je z začasno pogodbo zaposlilo podjetje Sangalli, ki mu je Isontina ambiente zaupala odvajanje odpadkov; po mestu bosta hodila v civilu, imela pa bosta izkaznico. Če bosta koga zalotila pri nezakonitem odlaganju odpadkov, mu bosta lahko izdala globo, v primeru težav pa bosta lahko na pomoč poklicala mestno policijo.

V Tržiču so sortiranje odpadkov uvedli leta 2007, vendar se številni krajani nanj še niso privadili. Na občini si prizadevajo, da bi Tržičani povečali stopnjo odpadkov, ki jih namenijo recikliranju (lani so dosegli 62% sortiranih odpadkov), hkrati so navedeni ne-

Mejna policija, ki je pristojna za izvajanje nadzora na območju ronškega letališča in tržiškega pristanišča, je v lanskem letu identificirala 70.000 ljudi. Največ osebnih dokumentov - skupno okrog 45.000 - so policisti pregledali na letališkem območju, okrog 21.000 kontrol pa so opravili v pristanišču. Preverili so tudi identiteto 4000 kopalcev in lastnikov športnih plovil, ki so bili iz tržiškega območja namenjeni na Hrvaško in v tamkajšnja pristanišča. Na letališču Pietro Savorgnan di Brazza, piše v obračunu dela ronške mejne policije v lanskem letu, so pregledali tudi dvesto avtomobilov.

V minulih dvanajstih mesecih so ronški mejni policisti zaradi različnih kaznivih dejanj aretirali in ovadili petnajst ljudi, ki so jim onemogočili vstop v državo in jih vrnili nazaj v državo izvora. Pri držali so nekaj ljudi, ki so kradli znotraj letališča: tudi po zaslugi sistema videonadzora, ki deluje v letaliških prostorih, so take tove takoj razkrinkali. Druge ljudi so aretirali, ker je bila za njimi razpisana evropska tiralica zaradi mednarodnega tihotapljenja motornih vozil, zoper druge je italijansko sodstvo izdalo nalog za pripor zaradi tatvin in preprodaje.

Dve osebi so ronški policisti odpeljali v zapor na podlagi zadnjih protiterorističnih ukrepov, ki v primeru uporabe ponarejenih dokumentov vrti vstopu v drugo državo predvidevajo aretacijo.

»Po novembrskih terorističnih napadih v Parizu smo v sodelovanju z drugimi policijskimi silami poostriili varnostne ukrepe in nadzor nad potniki, ki pristajajo in vzletajo z ronškega letališča. Večkrat so policisti obiskali tudi manjša letališča, kot sta letališče na goriških Rojah in v Campoformidu, in na drugih območjih v njihovi pristojnosti,« piše v obračunu.

V tržiškem pristanišču so pregledali tisoč motornih ladij in 250 športnih plovil. V pristanišču so tudi zasegli tovorno vozilo, ki si ga je nekdo protizakonito prilastil in ga je nameraval z ladjo odpeljati na Bližnji vzhod. »Ekipa pirotehnikov ronške mejne policije je na prošnjo institucij večkrat ukrepala tudi v drugih občinah goriške pokrajine, kjer se je vedno izkazala s svojo strokovnostjo,« še piše obračunu dela v letu 2015, ko so ronški policisti naložili tudi petdeset glob zaradi prometnih prekrškov in kršitev pomorskega zakonika.

GORICA-TRŽIČ - Razprodaje se nadaljujejo danes

Živahno in brez gneče

PODJETJA

Prispevek za udeležbo na sejmih

Goriška Trgovinska zbornica bo s finančnim prispevkom spodbujala udeležbo malih in srednjih industrijskih, obrtniških, trgovskih in storitvenih podjetij na sejmih ter na državnih in mednarodnih promocijskih dogodkih.

Goriška podjetja, ki se bodo udeležila tovrstnih pobud, bodo lahko zaprosila za denarni prispevek oziroma za delno povračilo stroškov. Trgovinska zbornica bo nato preverila prošnjo in bo v primeru odobritve prispevala 40 odstotkov potrošene vsote, in sicer do maksimalnega zneska 1.000 evrov za sodelovanje na sejemskih ali promocijskih dogodkih v Italiji, do 3.000 evrov pa za udeležbo na tovrstnih pobudah, ki potekajo v tujini.

Za prispevke je mogoče zaprositi na podlagi novega pravilnika, ki je stopil v veljavo s prvim januarjem letos. Prošnje morajo podjetja vložiti na sedežu Trgovinske zbornice v Crispijevi ulici v Gorici; razpis in vsa potrebna dokumentacija sta objavljena na spletni strani www.go.camcom.it, dodatne informacije pa so na voljo na sedežu Trgovinske zbornice - v uradu za prosto cono - ali na tel. 0481-384237. (av)

»Gneče ni bilo, kljub temu pa lahko rečemo, da je bil začetek razprodaj pozitiven. V mestu je bilo kljub muhastemu vremenu kar nekaj kupcev,« včerajšnji začetek razprodaj v Gorici ocenjujejo na zvezi trgovcev Confcommercio. Goriški predsednik Benedikt Kosič poudarja, da je o podatkih prezgodaj govoriti, včerajšnji dan pa je bil za goriške trgovce intenziven, kar je dobro znamenje. »Vtisi so pozitivni, šlo je po pričakovanjih,« je za Primorski dnevnik ocenil Kosič.

Številne trgovine z oblačili, obutvijo in športnimi artikli v goriškem mestnem središču bodo odprte tudi danes, saj želijo trgovci izkoristiti praznični dan in preprečiti, da bi kupci vse svoje nakupe opravili v večjih trgovskih središčih. Številne trgovine bodo danes odprte tudi v Tržiču, kjer so se sezonske razprodaje prav tako uradno začele včeraj, vanje pa je prejšnji vikend uvedla promocijska pobuda z izrednim nedeljskim odprtjem in posebnimi akcijami. Pobudniki so bili trgovci združenja VivaCentro, krajevna zveza trgovcev Ascom pa jo je odločno podprla: cilj je bilo spodbujanje nakupov v mestnem središču, kjer so bili rezultati decembrske prodaje po besedah predsednice združenja VivaCentro Clare Tomičich vse prej kot negativni.

Včerajšnji uradni začetek razprodaj pa v Tržiču ni bil posebno uspešen. »Prejšnji vikend nismo imeli sreče z vremenom, danes (včeraj, op.p.) prav tako,« je povedal predsednik tržiške zveze Ascom Paolo Bratina, po katerem so trgovci, ki so se v nedeljo odločili za izredno odprtje, nekaj zaslužili, navala pa niso dočakali. »Kljub konkurenci nakupovalnih središč pa ne mečemo puške v koruzo: še naprej se bomo trudili, da oživimo trgovino v mestnem središču,« je zaključil Paolo Bratina.

Plakati in napisi na izložbah goriških trgovin obljublajo ugodne kupčije

BUMBACA

GORICA - Protest proti ravnanju slovenske vlade

Cvetje k žičnati ograji

Predsednik pokrajine Enrico Gherghetta: »Naša ideja o Evropi je v Istri pod velikim vprašajem«

Bodeča žica pri Dragonji

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta se bo jutri odpravil do mejnega prehoda Dragonja, kjer bo k tamkajšnji žičnati ograji položil šop cvetja. Ograja, ki jo je slovenska vlada dala postaviti na meji s Hrvaško, zato da bi omejila dotok beguncev, še vedno buri duhove, po Gherghettovem mnenju pa ogroža temelje Evropske unije in jo je treba čimprej odstraniti. »Brezmiselno je, da se pogovarjamo o EZTS-ju, evropskem programiranju in čezmejnem sodelovanju, ko imamo v neposredni bližini bodečo žico. Naša ideja o Evropi je v Istri pod velikim vprašajem,« trdi predsednik goriške pokrajine. Ta se bo jutri dopoldne ob spremstvu nekaterih pokrajinskih odbornikov in

svetnikov ter županov odpravil iz Tržiča v Dragonjo, kjer ga bo pričakal poslanec in predsednik izvršnega sveta Italijanske unije Maurizio Tremul, ki ga bo spremljalo še nekaj istrskih županov in predstavnikov tamkajšnjih združenj.

»Zbirališče bo ob 9. uri na parkirišču pred kinodvorano Kinemax v Tržiču. Ob 9.30 se bomo napotili, prihod v Dragonjo pa je predviden ob 11.30. Ob 11.45 se bomo peš pomaknili do žičnate ograje, pred katero bova med krajšo slovesnostjo ob 12. uri spregovorila tako jaz kot Maurizio Tremul. Shod naj bo pacifističen. Kdor se želi pridružiti, naj me pravočasno obvesti. Župani naj s seboj vzamejo županski trak,« poziva Enrico Gherghetta. (av)

TRADICIJA

Danes koledniki na Vrhu in Trije kralji v Števerjanu

Kot veleva tradicija, bodo koledniki danes obiskali vse domačije na Vrhu. Ob 9. uri se bodo zbrali v športno-kulturnem centru Danica, od koder se bodo ob 10. uri odpravili po vasi. Kjer jih bo pričakala gostoljubnost in jih bodo obdarili z domačinimi dobrotami in tudi z denarjem, bodo zapeli koledniško pesem, ki jo Vrhovci prenašajo iz roda v rod. V Števerjanu se bosta danes zjutraj na pot podali dve

skupini Treh kraljev. Prva skupina se bo takoj lotila obiskovanja števerjanskih domačij, druga pa se bo odpeljala proti Gorici: udeležila se bo maše v Pevni ali Podgori, obiskala bo zavod Svete družine v Ulici Don Bosco v Gorici, dom za ostarele v Podsobotinu in še nekatere starejše Števerjance, ki ne bivajo v rodnem kraju. Predvidoma ob 10.30 bo tudi druga skupina šla na mimohod domačij v Števerjanu. Sveti možje bodo ob 11.15 pri maši v števerjanski cerkvi, ob 17. uri pa še na koncertu božičnih pesmi. Obiskovanje domačij se bo nadaljevalo po koncertu in do poznega večera.

GORICA - Društvo slovenskih upokojencev

Silvestrovali v Rožacu

Udeleženci so bili seznanjeni z obračunom društvenega delovanja v letu 2015 in s programom za novo leto

Jubilantje s predsednikom društva upokojencev

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško je priredilo 29. decembra tradicionalno prednovoletno srečanje. Potekalo je ob petju in glasbi v zgodovinski beneški vili Nacchini iz leta 1720 v Rožacu (Corno di Rosazzo) in se ga je udeležilo sto upokojencev in prijateljev.

Prisotni so bili seznanjeni z obračunom društvenega delovanja v letu 2015 in s programom za novo leto. S trenutkom zbranosti so počastili spomin na preminule v letu 2015. Sledila je zahvala odbornikom in sodelavcem za pomoč in opravljeno delo. Mlad, prijazen in podjeten gostinjec iz bližnje gostilne je poskrbel tako za pridobitev in ureditev prostorov vile kakor tudi za bogat meni s tipičnimi dobrotami in pristno kapljico. Na vrsti je bila kot vsako leto tudi počastitev jubilarcev, teh je bilo letos navzočih le sedem, odsotni so pozneje prešli vrtince na svojem domu. Sledila so še slovo od starega leta in voščila za leto 2016. (in)

GORICA-ROMJAN

Praznična kresova bodo prižgali nocoj

Dež jo je včeraj zagodel organizatorjem tradicionalnih kresovanj v Gorici in Romjanu, ki običajno potekata na predvečer praznika Treh kraljev. Goriški *pignarul*, ki ga Krajevna skupnost Svetogorska-Placuta prireja pri Kazernetah na dnu Svetogorske ulice, so včeraj odložili na današnji dan z začetkom ob 19. uri; ob 20. uri bo tombola. Odloženo je bilo tudi kresovanje na vzpetini nad Romjanom - največje v Laškem -, čeprav so v ponedeljek popoldne organizatorji še prisegali, da ga bodo izpeljali včeraj. Premislili so se. Potekalo bo danes z začetkom ob 18. uri.

NOVA GORICA - Zaposlovanje v regiji

Število brezposelnih nižje od pričakovanj

»Za lansko leto smo dejali: če bo število brezposelnih okrog 5.000, bo v redu. No, konec leta so številke pokazale 4.900 brezposelnih. V primerjavi s preteklim letom je to okrog 10 odstotkov manj brezposelnih,« se ugodnih podatkov s konca pravkar zaključenega leta veseli direktorica novogoriške enote za vodo za zaposlovanje, Vesna Petric Uran. Še posebej razveseljav je podatek, da se je brezposelnost zmanjševala predvsem pri mladih in starejših nad 50 let. Stopnja registrirane brezposelnosti je lani oktobra za Goriško znašala 9,8 odstotkov, na državni ravni pa 11,7 odstotkov.

»Trudimo se v vseh segmentih. Do-seženi rezultati so posledica naših intenzivnih usmerjanj, svetovanj in napotovanj,« pravi Petric Uranova in dodaja, da si še najbolj želijo, kar sodi tudi v državno evropsko strategijo zaposlovanja, pomoč nuditi predvsem mlajšim od 30 in starejšim od 50 let ter manj izobraženim.

Delodajalci s področja zasebnega sektorja sicer že nekaj let niso več dolžni sporočati potreb po delovnih mestih

Vesna Petric Uran, direktorica zavoda za zaposlovanje (zgoraj), oglasna deska s prostimi delovnimi mesti za iskalce zaposlitve (desno)

FOTO K.M.

pamo, da bo tudi zaposlovanje šlo v tej smeri. Prav tako smo iz ankete o napovedih zaposlovanja izluščili podatke za Goriško regijo: ugotavljamo, da zmanjšanja zaposlovanja ne bo, nekoliko bo sicer nižja rast kot je v Sloveniji ... skratka, ocenjujemo, da bo ostala nekako na lanski ravni. Po sedanjih ocenah naj bi število brezposelnih ob koncu leta za Goriško znašalo okoli 4.800, dodaja direktorica.

Sredi decembra je zavod objavil tudi javno povabilo za izbor programov javnih del v letošnjem letu. Gre za sklop programov socialnega varstva in programov vključevanja oseb od 1. do 4. stopnje izobrazbe. Do konca leta 2015 je prispelo 120 ponudb za 90 oseb. Okoli sto jih bo vključenih v javna dela. V začetku februarja naj bi izšel nov razpis, preko katerega bo v javna dela vključenih nadaljnjih 150 dolgotrajno brezposelnih ljudi.

Še vedno se nadaljuje tudi trend, ki traja že nekaj let: zmanjšuje se število ljudi, ki so na delo odhajali v sosednjo Italijo. »Pred leti smo ugotavljali ogromno dela, prijavljenega in najbrž tudi neprijavljenega, v Italiji. Vendar se tudi tam razmere poslabšujejo oziroma niso več tako ugodne, tako da je v zadnjih letih tega manj.« Po direktoricih besedah na novogoriškem zavodu za zaposlovanje ne beležijo iskalcev zaposlitve iz Italije. »Kvečjemu sem prihajajo lastniki podjetij iz Italije, in tu odpirajo podjetja, ker je tu manjša obdavčitev davka na dobiček in zaradi delno ugodnejših razmer. Takšni primeri so predvsem gostilne in gostišča, ki potem zaposlujejo svoje, pa tudi naše kadre, v nekaj primerih gre tudi za poslovna podjetja ali pa za podružnice. Teh primerov sicer ni veliko, nekaj pa jih vendarle je,« pojasnjuje Vesna Petric Uran.

Katja Munih

»Pred leti smo ugotavljali ogromno dela, prijavljenega in najbrž tudi neprijavljenega, v Italiji. Vendar se tudi tam razmere poslabšujejo oziroma niso več tako ugodne, tako da je v zadnjih letih tega manj«

na zavod za zaposlovanje, pa vendar se številni vseeno poslužujejo njihovih storitev. »K nam še vedno prihajajo, saj nudimo drugačne oblike posredovanja nabora kandidatov, naši kandidati prihajajo do njih izbrani, nabor je boljši,« pravi direktorica. Med najbolj iskanimi kadri so še vedno tisti z naravoslovnimi oz. tehničnimi znanji. Delodajalci povprašujejo po operaterjih CNC strojev, strojni in elektri inženirji, vozniki, strugarji, varilci ... Kar se tiče teh kadrov, na novogoriškem zavodu za zaposlovanje še vedno ne utegnejo zadovoljiti povpraševanja delodajalcev.

Napovedi za pravkar začeto leto so po besedah sogovornice lahko optimistične: »Glede na okrevanje gospodarske rasti, smo tudi mi bolj optimistični. Sicer ne toliko, da bi lahko rekli, da se bo na veliko zaposlovalo, pa vendar: če so podatki bruto družbenega proizvoda ocenjeni na povečanje, lahko skle-

RONKE - V Vili Vicentini Miniussi

Z razstavo se klanjajo spominu na slikarja in kiparja Re Moreua

Re Moreu je za svoje delo prejel številna priznanja

V Ronkah se bodo z retrospektivno razstavo spomnili enega izmed najbolj znanih, sicer že pokojnih občanov - likovnega umetnika Re Moreua, ki je umrl pred enim letom. Odprli jo bodo v petek, 8. januarja, ob 18. uri v Vili Vicentini Miniussi na Trgu Unità. O umetniku bo spregovoril Umberto Miniussi.

Renzo - Re Moreu je bil rojen leta 1934 v Ronkah, kjer je nato živel in ustvarjal. Diplomiral je na umetniški šoli v Opatiji in študij nadaljeval na likovni akademiji v Benetkah. Bil je figurativni ekspresionist, posvečal se je slikarstvu in kiparstvu. S svojimi deli se je prvič predstavil v 70. letih minulega stoletja v Trstu. V Italiji, Franciji, Rusiji, Kanadi, Argentini in Japonski je skupno postavil več kot 130 samostojnih razstav in se udeležil preko 40 skupinskih razstav. Leta 1978 so v Opatjem selu odkrili spomenik padlim garibaldincem udarnega kraškega bataljona, ki ga je oblikoval po naročilu predsedstva Jugoslavije. Njegovo delo so tudi freske v cerkvi v Ročinju in pa freska s podobo Armanda Filiputa v športni palači v Ronkah.

ŠEMPETER - Porodnišnica

Lani najnižje število porodov v zadnjih letih

Lia je dobila zlato zapestnico; prvorojenki, mamici in očku je čestitalo vodstvo porodnišnice in bolnišnice

FOTO K.M.

V šempetrski porodnišnici so po že tradicionalni navadi včeraj obdarovali prvorojenega novorojenčka v letu. Zlato zapestnico z vgraviranim imenom so okoli rokice pripeli deklici Lii, ki jo je prvega januarja nekaj minut čez 7. uro povila mamica Kaja Makovec iz Branka. V šempetrski porodnišnici so do včeraj zabeležili deset porodov v letošnjem letu, lanske številke pa kažejo na najnižje število porodov in otrok v zadnjih sedmih letih.

V letu 2015, ko so v šempetrski porodnišnici praznovali 50. obletnico obstoja, so namreč zabeležili 651 porodov oziroma 661 otrok, kar je 216 porodov oziroma otrok manj kot v letu 2009. Od tedaj so se številke iz leta v leto nižale: leta 2012, na primer, so še zabeležili 834 porodov, leta 2014 pa 693. Najnižje število porodov, in sicer 610, so v šempetrski porodnišnici zabeležili leta 2003, za rekordno leto pa še vedno velja 1979, ko so zabeležili preko 1.600 porodov.

Da bi ugotovili, zakaj v šempetrski porodnišnici pada število rojstev ozi-

Koledar prometnih omejitev

Goriška prefektura je na svoji spletni strani (www.prefettura.it/gorizia) objavila koledar, ki se nanaša na prometne omejitve za kroženje tovornih vozil, izrednih vozil in motornih vozil z nevarnimi snovmi izven mestnega središča v letu 2016. (av)

Redni urnik v knjižnici

Z jutrišnjim dnem bo državna knjižnica (BSI) v Gorici ponovno odprta po rednem urniku: od ponedeljka do petka med 7.45 in 18.45, ob sobotah med 7.45 in 13.30. V likovni galeriji Mario di Iorio bo od 10.30 dalje na ogled razstava Giovannija Craglietta. (av)

Polurno brezplačno drsanje

Po dogajanju z Befano na Trgu sv. Antona v Gorici, ki se bo danes začelo ob 16. uri z gledališko predstavo za otroke, se bo praznovanje nadaljevalo na Travniku, kjer bodo omogočili pol ure brezplačnega drsanja po ledenem drsališču. Danes dopoldne bo Befana prišla tudi med otroke iz družin policistov, ki so člani sindikata SAP, in krvodajalcev združenja Remo Uria Mulloni; v goriškem Kinemaxu bodo zanje vrtili film »Il Piccolo Principe«. (av)

Sergio Altieri še ves januar

Do 30. januarja so podaljšali likovno razstavo z naslovom »Oddaljena Gorica - Sergio Altieri - Tempere na platnu 2010-2015« v knjigarni Leg Antiqua na Verdijevem korzu v Gorici; odprta je ob delavnikih med 9.20 in 12.30 ter med 15.30 in 19.30. (av)

roma zakaj se mamice obračajo na druge porodnišnice, bodo s pomočjo podjetja, ki se ukvarja s trženjskimi raziskavami med porodnicami opravili anketo, za katero upajo, da bo postregla z realnimi podatki, pravi Neda Bizjak, predstojnica ginekološko-porodniške službe v šempetrski porodnišnici.

»Zaenkrat kot glavni problem izpade pomanjkanje obporodne analgezije,« dodaja Bizjakova. Prav omenjeno lajšanje bolečine ob porodu, ki je v drugih slovenskih porodnišnicah že dlje časa na voljo, seveda poti plačila, se v šempetrski porodnišnici napoveduje že dolgo časa. Po sedanjih podatkih naj bi storitev vzpostavili še v tem mesecu, vendar igra pri tem veliko vlogo kadrovska podhranjenost, ki se čuti tudi med anesteziologi, isti vzrok bi utegnil postati problem tudi pri uvajanju drugih nadstandardnih storitev kot sta izbira babice ob porodu in možnost prisotnosti partnerja tudi po porodu.

V okviru petdesete obletnice so v omenjeni porodnišnici prejeli večje število donacij v skupni vrednosti 80.000 evrov, s katerimi bodo nakupili novo opremo: na poti je že nova porodna miza, dve pregledovalni mizi in nekatera nova medicinska oprema. Lani so v okviru prostovoljne akcije, kateri se je pridružilo več kot trideset profesionalnih pleskarjev in proizvajalec barve, polepšali prostore porodnišnice. V letošnjem letu se obeta tudi že napovedana širitev čezmejnega sporazuma za porodnice iz sosednjega goriškega prostora na dodatne občine, ki doslej niso vključene vanj. V lanskem letu je na podlagi tega sporazuma v šempetrski bolnišnici rodilo okoli sedem žensk. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

»**ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN**« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 10. januarja ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKA REVIIJA »A TEATRO CON L'ARMONIA« ob 16. uri: v župnijskem gledališču Pija 10. V Štarancanu, Ul. De Amicis 10, 10. januarja, »Bobolar d'oro«. V gledališču San Nicolò, Ul. 1. Maggio 84, v Trziču 24. januarja »Zento, Dozento, Trezento e anca più«, nastopa Alessio Colautti in Trio Danubio. Predprodaja vstopnic v krožku ACLI v Ul. 1. Maggio v Trziču ob petkih in sobotah 16.00-17.00 ali pri Pro Loco v Ul. Dante 10 v Štarancanu ob petkih in sobotah 10.00-12.00 ter eno uro pred predstavami.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 11. januarja ob 20. uri bo komedija »Moški so z Marsa, ženske so z Venere«, igra Denis Avdič; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve, tel. 003865-3354016; blagajna@kulturnidom-ng.si.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 9. in 10. januarja »Nudi e crudi«, igrata Maria Amelia Monti in Paolo Calabresi. 14. januarja nastopa violinist Barnabas Kelemen in pianist Jose Gallardo; informacije pri blagajni gledališča v Trziču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 6. januarja, ob 20. uri »Grenke solze Petre Von Kant«. 7., 8. in 9. januarja ob 20. uri »Lepa Vida«; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 16. januarja ob 16.30 »Z" Le avventure di Zorro« (Eudald Ferre&Luca Ronga); informacije v uradih CTA, Drevored 20. septembra 14 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.10 - 18.50 - 20.30 - 22.15 »Quo vado?«. Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Carol«. Dvorana 3: 15.15 - 17.15 »Il piccolo principe«; 19.50 »Perfect Day«; 21.50 »Star Wars - Il risveglio della forza«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.00 - 18.45 - 20.20 - 22.10 »Quo vado?«. Dvorana 2: 15.00 »Masha e Orso«; 16.15 »Il piccolo principe«; 18.10 »Quo vado?«; 20.15 - 22.10 »Franny«. Dvorana 3: 15.00 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Macbeth«. Dvorana 4: 15.15 - 19.50 »Il piccolo principe«; 17.20 »Assolo«; 21.45 »Il ponte delle spie«. Dvorana 5: 15.00 - 16.40 »Alvin Superstar - Nessuno ci può fermare«; 18.15 - 22.20 »Star Wars - Il risveglio della forza«; 20.40 »Assolo«.

Razstave

V MESTNI GALERII NOVA GORICA bo v petek, 8. januarja, ob 19. uri odprtje razstave Žige Kariža »Freud in jaz, sama«; na ogled bo do 29. januarja.

V GALERII LA BOTTEGA v Ul. Nizza 4 v Gorici je na ogled skupinska razstava umetnikov Saetti, Cesetti, Consagra, Celiberti, Spacal, Licata, Bardusco, Finzi, Santomaso, Guidi, Paolucci, Tramontin, Marinotto, Bacci, Morandis; do četrтка, 7. januarja, od torka do sobote 10.30-12.00 in 16.30-19.00.

»**FRANCO DUGO - I COLORI DELL'ARIA**« je naslov razstave, ki je na ogled v galeriji studiofaganel na Drev. XXIV maggio 15/c v Gorici; do sobote, 9. januarja, od torka do sobote 9.30-13.00, 16.00-19.00. Več na www.studiofaganel.com.

V GORICI: v palači Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) ulici 2 je na ogled razstava z naslovom »Soldati - Quando la storia si racconta con le caserme«; do 28. februarja ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00. Do 10. januarja je na ogled tudi razstava »Il Cioccolato nella Grande Guerra - Da peccato di gola a genere di conforto«; vstop prost. Vsako soboto in nedeljo ob 17. uri vodeni ogledi. Razstavi bosta še danes, 6. januarja, izjemoma odprti (15.30-19.00).

V GORIŠKEM GRADU je na ogled razstava z naslovom »1915. L'esercito marciava. L'avanzata verso Gorizia«; še danes, 6. januarja, 10.00-19.00. Prireja Zgodovinsko raziskovalna skupina Isonzo, ki vabi na brezplačen vodeni ogled, ki bo potekal danes, 6. januarja, ob 16. uri z Brunom Pascolijem; vstop v grad bo v dneh vodenih ogledov brezplačen.

»**MIŠKA IZ PARIZA PO KRMINU**« je naslov razstave, ki je na ogled v kavarni Massimiliano v Krminu. Marko Vogrič, član Fotokluba 75, razstavlja svoje fotografije posnete s camero obscuro s Pariza in Krmina z miške perspektive; do petka, 8. januarja, vsak dan 7.30-22.00.

V TRŽIČU: v kavarni Carducci v Ul. Duca d'Aosta 83 bo 9. januarja ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »La grande crisi dell'esistenza« Pina Giuffride; do 21. januarja 7.30-22.00, zaprto ob ponedeljkih.

NA SV. GORI je na ogled razstava jaslic, ki so jo priredili Fračiškanski samostan na Sv. Gori, Krajevna skupnost in Turistično društvo iz Solkana ter Združenje Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje; na ogled bo do nedelje, 10. januarja, ob delavnikih 14.00-17.00, ob nedeljah in praznikih pa od 9.00-18.00.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava »Il blu di Craglietto - Le collezioni Massa e Carli«; do torka, 12. januarja, od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.00.

V GORICI: v galeriji Kulturnega doma v Ul. Brass 20 bo v torek, 12. januarja, ob 18. uri odprtje razstave slikarke Stanke Golob. Umetnico bosta predstavila novinar Andrea Bellavite in Vili Prinčič. Razstava bo na ogled do 8. februarja ob ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ter med raznimi kulturnimi prireditvami.

V SEJNI DVORANI občine v Gorici je na ogled razstava »Colour Image« Marca Arrigonija; do petka, 15. januarja, od ponedeljka do petka 9.00-12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi 15.00-17.30.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

V GALERII A. KOSIČ v Raštelu 5-7 v Gorici je na ogled slikarska razstava umetnika in akademskega restavtorja Marina Beroviča iz Ljubljane; do 30. januarja ob odprtju trgovine.

V GALERII LEG ANTIQUA je na ogled razstava z naslovom »Una Gorizia lontana. Sergio Altieri. Tempere su tela 2010-2015«; do 30. januarja od torka do sobote 9.00-12.30, 15.30-19.30; več na www.legantiqua.it.

V MULTIMEDIJSKI POSTAJI PRVE SVETOVNE VOJNE v bivši železniški postaji v Redipulji je na ogled razstava z naslovom »Che il bambino Gesù faccia che presto cessi la guerra...«; do 31. januarja od ponedeljka do petka 9.30-12.30, 15.00-18.00, ob sobotah in nedeljah 9.30-12.30, 16.00-19.00.

V MUZEJU SV. KLARE, na Verdijevem korzu v Gorici je na ogled razstava »Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918«. Uredila sta jo Marina Bressan in Marino De Grassi in vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačen vodeni ogled razstave; do 31. januarja ob petkih in sobotah 10.30-13.00, 15.30-19.00, ob nedeljah 10.30-19.00; vstop prost.

V PALAČI ATTEMSPETZENSTEIN na Kornu v Gorici je na ogled razstava »Franco Dugo. Dipingere il silenzio. Opere 1997-2015«; do 31. januarja od srede do nedelje 10.00-17.00, ob četrtek 10.00-19.00, vstop prost.

ČLAN FOTOKLUBA SKUPINA 75 MARKO VOGRIČ razstavlja ciklus črno-belih fotografij »1915-2015« v prostorih Taverne Al Museo v goriškem grajskem naselju, pod palačo Pokrajinskih muzejev; ob urnikih lokala (9.30-21.00, ponedeljek zaprto) do 29. februarja.

V GRADU KROMBERK je na ogled razstava grafik z naslovom »Avgust Černigoj 1898-1985«; do 29. februarja od ponedeljka do petka 9.00-17.00, ob sobotah samo za najavljene skupine (tel. 003865-3359811), ob nedeljah 13.00-17.00.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, je na ogled razstava z naslovom »Natura e design. Le collezioni Gervasoni dal 1882 al 2015«; do 6. marca od srede do petka 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00; informacije po tel. 0481-960816 ali www.galleriaspazzapan.it.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v grajskem naselju v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Gorizia, capitale della seta«; do 30. aprila od torka do nedelje 9.00-19.00.

Koncerti

SKRD JADRO IN ŽPZ IZ RONK prirejata v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca tradicionalni koncert božičnih pesmi v nedeljo, 10. januarja, ob 15.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah. Nastopila bosta zbora MePZ Klasje in Otroški pevski zbor iz Bukovice-Volče Drage.

NOVOLETNO GLASBENO SREČANJE v organizaciji sovedenjske občine bo v nedeljo, 17. januarja, ob 17.30 v občinski telovadnici. Nastopajo domače skupine in solisti. Poleg vsakoletnih gostov Kraških muzikantov bo publiko tokrat razveselil tudi istrski kantavtor Rudi Bučar.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v petek, 22. januarja, ob 20.45 koncert dua Gabriele Ceci (violina) in Evgeny Sinaiski (klavir); informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjižarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

Šolske vesti

PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO OTROCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, da prisluhnejo pouku v vrtcih: Pika Nogavička v Štandrežu v četrtek, 14. januarja, od 10.45 do 11.45; Mavrica v Bračanu v sredo, 20. januarja, od 10.30 do 11.30; Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici v četrtek, 21. ja-

nuarja, od 10.30 do 11.30; Kekec v Števerjanu v petek, 22. januarja, od 10.30 do 11.30; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 27. januarja, od 10.30 do 11.30; Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 28. januarja, od 10.30 do 11.30.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO UČENCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, da prisluhnejo pouku v šolah: Gradnik v Števerjanu v torek, 12. januarja, od 8.30 do 10. ure; Erjavac v Štandrežu v sredo, 13. januarja, od 8.30 do 10. ure; Abram v Pevmi v petek, 15. januarja, od 8.30 do 10. ure; Zorzut v Bračanu v torek, 19. januarja, od 8. ure do 9.30; Župančič, Ul. Brolo v Gorici v torek, 26. januarja, in v sredo, 27. januarja, od 8.30 do 9.30 (predhodna najava v vrtcu Ringaraja).

DNEVI ODPRTIH VRAT - OTROŠKI VRTCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: Pika Nogavička v Štandrežu v sredo, 13. januarja, ob 17. uri; Mavrica v Bračanu v torek, 19. januarja, ob 17. uri; Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici v sredo, 20. januarja, ob 17. uri; Kekec v Števerjanu v četrtek, 21. januarja, ob 17. uri; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v torek, 26. januarja, ob 17. uri; Pikapolonica v Pevmi v sredo, 27. januarja, ob 17. uri.

DNEVI ODPRTIH VRAT OSNOVNE ŠOLE - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: Gradnik v Števerjanu v ponedeljek, 11. januarja, ob 17. uri; Erjavac v Štandrežu v torek, 12. januarja, ob 17. uri; Abram v Pevmi v četrtek, 14. januarja, ob 17. uri; Zorzut v Bračanu v ponedeljek, 18. januarja, ob 17. uri; Župančič, Ul. Brolo v Gorici v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri.

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE v Gorici, vabijo na Dan odprtih vrat licejskega (Humanistični in Znanstveni licej S. Gregorčič, Klasični licej P. Trubar) in tehniškega pola (Tehniško - ekonomski zavod za turizem I. Cankar, Tehniški zavod upravnega smer, finance in marketing Ž. Zois, Tehniški zavod informatika in telekomunikacije J. Vega). Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolske prostore. Profesorji bodo nudili informacije o posameznih smereh in bodo na razpolago za individualne pogovore. Dan Odprtih vrat bo v šolskem centru v Ul. Puccini 14 v sredo, 13. januarja, od 17.30 do 19.30.

Izleti

NOČNI POHOD NA ŠKABRIJEL 2016: Društvo za rekreacijo, kulturo in zgodovino Škabrijel 1917 vabi na prvi Nočni pohod na Škabrijel, ki bo v soboto, 23. januarja, z začetkom ob 19. uri. Zbirno mesto bo pred Gasilskim domom v Novi Gorici.

Obvestila

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRTI vabi na tradicionalno srečanje ob jamar-skem letu 2016 v nedeljo, 10. januarja, na sedežu Kraških krtov na Vrhu z začetkom ob 9. uri. Odkopali bodo tri že označene odprtine v okolici Vrha in Dola. Ob 14.30 bo kosilo z glasbo in družabnostjo; obvezna rezervacija do 7. januarja po tel. 335-8291389 (tajništvo), 338-6178688 (predsednik) ali na kraskikrti@googlegroups.com, gerg61@alice.it.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da bodo uradi zaprti še danes, 6. januarja.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta zaradi dopusta še danes, 6. januarja.

V FARI: astronomski observatorij (Strada Colombara, 11) bo, kot vsak prvi

četrtek v mesecu, odprt v četrtek, 7. januarja, od 21. ure; na voljo bo koledar »Lunario 2016«, možna bo uporaba teleskopov, vstop samo za člane observatorija (letna članarina za obiskovalce je 10 evrov, za študente 5 evrov); več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540.

SPDG prireja začetniške in nadaljevalne smučarske tečaje, ki bodo ob sobotah ali nedeljah januarja (16., 17., 23., 26., 30. in 31.) in februarja (13., 14., 20. in 21.). Vpisovanje na sedežu društva v petek, 8. januarja, od 18. do 20. ure; informacije po tel. 331-4585257 (Sara).

OBČINA SOVODNJE obvešča občane, da je na voljo goriški zbirni center za odpadke, v Ul. Gregorčič 50, od ponedeljka do petka od 14.30-18.00, ob sobotah 9.30-12.20, 14.30-18.00, ob nedeljah 9.30-12.00; informacije nudijo v tehničnem uradu občine.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure. Informacije po tel. 0481-531733 ali gorica@knjiznica.it.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da zaradi preureditvenih del zgodovinski pokrajinski arhiv, knjižnica in fototeka bodo zaprti do 28. februarja. Izposoja knjig v pokrajinski knjižnici pa bo vsekakor možna v običajnih urnikih ob ponedeljkih in sredah 9.00-13.00 in 14.30-17.30, ob torkih 9.00-13.00. Katalog knjižnice je na spletnem naslovu www.biblioest.it/SebinaOpac/Opac

Prireditve

V NOVI GORICI: V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo v sklopu niza »Literarni četrtki« 7. januarja ob 18. uri predavanje Samirja Osmanagića »Piramide na visokem (BIH)«; več na www.ng.sik.si.

VZPI-ANPI DOBERDOB, sekcija J. Srebrnič, vabi v četrtek, 14. januarja, ob 18. uri na predstavitev knjige »La battaglia partigiana di Gorizia - La resistenza dei militari e la Brigata Proletaria (8-30 settembre 1943)«. Prisoten bo avtor Luciano Patat in tajnik Centra Gasperini Dario Mattiussi. Za glasbeno spremljavo bo poskrbel trio No-Bel.

Poslovni oglasi

TRGOVINA Z OBLAČILI

v nakupovalnem centru Tiare Shopping (Vileš) išče prodajalco/ca z izkušnjo v vodenju trgovine in z znanjem slovenskega in hrvaškega jezika. CV poslati na naslov: italia@diadema.hr.

Prispevki

Ob 27. obletnici smrti moža Branka Jurna in v spomin na svoje starše daruje žena Vilma 70 evrov za ŠKD Danica.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 10.00, Francesco Caneva (iz Vidma) v cerkvi v Stražcah, sledila bo upepelitev.

JUTRI V RONKAH: 11.00, Argia Fumis (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču; 12.30, Antonietta Minetto vd. Trevisan s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče.

JUTRI V TRŽIČU: 11.00, Olga Bergantin vd. Bucchini, blagoslov v kapeli bolnišnice, sledila bo upepelitev.

JUTRI V KRMINU: 14.25, Giuseppina Mancin (sestra Felicina) iz samostana Rosa Mistica v cerkev Rosa Mistica in na pokopališče.

JUTRI V TURJAKU: 14.00, Maria Brumat vd. Gregorin (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Črna skandinavska kovina

Utrinki z nastopov skandinavskih black metal bendov po Sloveniji na raznih festivalih in koncertnih dvorinah od leta 2011 do 2015.

Nikolaj Kovačič

ODPRTA TRIBUNA

Odprto pismo Jožetu Pirjevcu

SAMO PAHOR

Ko bo v drugi polovici 21. stoletja psiholog Slovenskega raziskovalnega inštituta poskušal doumeti stanje duha slovenske narodne skupnosti ob vzhodni meji Italijanske republike ob izteku leta 2015, ne bo našel na skoraj 1000 straneh dveh čeglov, ki jih bo Združena zamejska založba izdala ob stoti obletnici rojstva najbolj globokoumnega zamejskega misleca in komentatorja nobene analize dogodka, ki si mu ti posvetil glosu z naslovom "Ne smemo biti meščani". Prvi komentar ocenjuje pozitivno enakopravnost Slovencev in Italijank, negativno pa neenakopravnost slovenskega jezika (18.12.2015, str. 5).

Prvo pismo uredništvu je kritika slovenskim pomembnežem, ker niso poskrbeli za enakopravnost slovensčine, drugo pismo uredništvu pa negoduje, ker naj bi izbira osebe, po kateri je poimenovano nesrečno zemljišče, razdvajala ljudi (22.12.2015, str. 22). Tvoja glosa (30.12.2015, str. 18) pa po mojem mnenju strelja mimo. Že sam naslov je zavajajoč, ker pove samo del resnice. Ko je davnega leta 1848 prišel z Dunaja predpis, da mora biti v osnovnih šolah učni jezik materni jezik učencev, je tržaška občinska uprava »ugotovila«, da mesto ne more imeti dveh ali treh maternih jezikov in ta »ugotovitev« je povzročila, da v Trstu ni bilo javnih osnovnih šol s slovenskim učnim jezikom vse do leta 1945: celih 97 let! Poljanka Dolhar je ugotovila, da je paradoks »skoraj nespoštljivo častiti slovensko partizanko izključno z italijanskim napisom ... ob spomenikih padlih pa ponavljati, kako moramo biti hvaležni vsem, ki so se borili za svobodo in enakopravnost«. Ob bližnji 15. obletnici nestvora, ki ga nekateri imenujejo »zaščitni zakon«, je potrebno narediti obračun, koliko nehvaležno do padlih za svobodo in enakopravnost so doslej ravnali predstavniki slovenske narodne skupnosti v Trstu. Posebni statut z dne 5. oktobra 1954 je zagotovil »equality of rights and treatment«, ustavni zakon št. 1 z dne 31. januarja 1963 je zagotovil »parità di diritti e di trattamento«, Osimska pogodba z dne 10. novembra 1975 je zagotovila »niveau de protection ... prévu par les normes du Statut Spécial échu«. Kaj je slovenska »organiziranost« naredila za uveljavitev določil obeh mednarodnih dogovorov in ustavnega zakona? Si kar predstavljam odgovor: »Bili so težki časi!«. Res je, bili so težki časi, ko je profesor ustavnega prava Livio Paladin leta 1964 v komentarju posebnega statuta avtonomne dežele Furlanije-Juljske Benečije zapisal, da določilo 3. člena deželnega statuta »si risolve nel diritto dei singoli a non essere discriminati, per l'uso privato d'un idioma diverso da quello nazionale«.

Potem se je Ustavno sodišče spoprijelo z vprašanjem pravice do rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi in se o tem izreklo z razsodbo št. 28 iz leta 1982, ki predstavlja revolucijo v pojmovanju varstva jezikovnih manjšin. Do takrat je Ustavno sodišče zavračalo prizadevanja pokrajine Bozen, da bi s pokrajinskimi zakoni urejala rabo nemškega jezika, sklicujoč se na načelo »riserva di legge«, ki ne more veljati za 6. člen ustave. Če namreč člen ustave določa, da snov, ki jo ta člen obravnava, podrobneje ureja zakon, je logično, da je mišljen državni zakon. Toda 6. člen ustave ne govori o zakonu, temveč o ustreznih predpisih (apposite norme), ki jih izdajajo različne oblasti vse do občinskih svetov. Tako je prišlo do razlage, da izraz »Repubblica« v 6. členu ustave pomeni državo, dežele, pokrajine in občine, ki morajo v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti, zagotavljati varstvo jezikovnih manjšin. Razsodba Ustavnega sodišča št. 312 iz leta 1983 je priznala ustavno zakonitost zakona pokrajine Bozen št. 12 z dne 3. septembra 1979 (Landesgesetz vom 3. September 1979, Nr. 12, Vertragsbedienstete des Landesgesundheits-

dienstes: Anwendug der Bestimmungen über die Gleichberechtigung der deutschen mit der italienischen Sprache). »Slovenski pomembneži« so se na razsodbo Ustavnega sodišča št. 28 iz leta 1982 gladko požvižgali in po vsebini nestvora iz leta 2001 lahko sklepamo, da niso storili prav nič, bi »globalni zaščitni zakon« upošteval novo usmeritev Ustavnega sodišča. Toda Ustavno sodišče je na novo pobudo odgovorilo bolj temeljito in izčrpno. V razsodbi št. 62 iz leta 1992 je ponovilo, da pravica do rabe slovenskega jezika, kot najnižja raven varstva priznane jezikovne manjšine (»tutela minima«), izhaja iz neposredne operativnosti 6. člena ustave in 3. člena deželnega statuta. Poleg tega je ponovilo, da je pravica do rabe manjšinskega jezika povsem neodvisna od dejstva, da pripadnik manjšine obvlada ali ne obvlada uradni jezik države. In potem ko je pojasnilo, da odrekanje pravice do rabe maternega jezika v odnosih z oblastmi krši tudi 2. in 3.

len ustave, je opredelilo obseg »tutele minime« s sledečim besedilom. »Sulla base dei principi costituzionali e di diritto internazionale ora descritti, non vi può essere dubbio che la tutela di una minoranza linguistica riconosciuta si realizza pienamente, sotto il profilo dell'uso della lingua materna da parte di ciascun appartenente a tale minoranza, quando si consenta a queste persone, nell'ambito del territorio di insediamento della minoranza cui appartengono, di non essere costrette ad adoperare una lingua diversa da quella materna nei rapporti con le autorità pubbliche«. S tretjo razsodbo, št. 15 iz leta 1996, je Ustavno sodišče potrdilo, da so določbe Posebnega statuta z dne 5. oktobra 1954 postale brez dvoma sestavni del pravnega reda italijanske države z ratifikacijo Osimske pogodbe z zakonom št. 73 z dne 14. marca 1977.

Tudi ljudem brez vsake pravne izobrazbe je verjetno jasno, da nestvor iz leta 2001 ne zagotavlja niti »najnižje ravni varstva priznane jezikovne manjšine« kot jo je opredelilo Ustavno sodišče v navednih treh razsodbah. S prostorskimi in vsebinskimi omejitvami rabe slovenskega jezika pa ta nestvor popolnoma ustreza opredelitvi rasne diskriminacije, ki je zapisana v 1. odstavku 1. člena Mednarodne konvencije za odpravo vseh oblik rasne diskriminacije z dne 21. decembra 1965: »In this Convention, the term 'racial discrimination' shall mean any distinction, exclusion, restriction or preference based on race, colour, descent, or national or ethnic origin which has the purpose or effect of nullifying or impairing the recognition, enjoyment or exercise, on an equal footing, of human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural or any other field of public life«. Če se »slovenski pomembneži« niso zavzeli, da bi tako imenovani »zaščitni zakon« spoštoval razsodbe Ustavnega sodišča in zagotovil vsaj »najnižjo raven varstva«, ki izhaja iz neposredne operativnosti 6. člena ustave, iz 3. člena deželnega statuta in iz 8. člena Osimske pogodbe, je zelo hudo. Še bolj skrajno hudo pa je to, da se samozvani zastopniki ali predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italijanski republiki v skoraj petnajstih letih odkar je nestvor stopil v veljavo niso zavzeli niti za to, da bi oblasti lojalno in korektno spoštovale vsaj pozitivne določbe tako imenovanega »zaščitnega zakona«. Zaradi obče veljavnosti izreka »Volenti non fit iniuria«, je treba priznati, da so glavni krivci za tako zapostavljenost slovenskega jezika »slovenski pomembneži«, ki se ne zavzemajo za spoštovanje notranjega in mednarodnega pravnega reda, medtem ko se predstavljajo kot zakoniti predstavniki slovenske narodne skupnosti v italijanski državi.

Očitno obstajajo tudi »Slovinci, ki nočejo biti meščani«.

SLOVENIJA - Planinska zveza Slovenije v letu 2015

Slovensko planinsko pot od Maribora do Ankarana sklenilo 122 pohodnikov

LJUBLJANA - Obhod Slovenske planinske poti od Maribora do Ankarana je v letu 2015 uradno sklenilo 122 pohodnikov, 86 pa jih je zaključilo obhod razširjene slovenske planinske poti. Planinska zveza Slovenije je tako doslej podelila skupno 9892 znakov za Slovensko planinsko pot in 2347 za razširjeno različico.

Slovenske planinske poti so v letu 2015 doživele tudi nekaj prenov, in sicer so prenovljene poti Žrelo: Jezersko - Kranjska koča na Ledinah (PD Kranj), Kokrsko sedlo - Kalška gora (PD Onger Trzin), spodnja postaja žičnice - Koča na Golici (PD Jesenice), Kot - Vrbanove špice (PD Javornik - Koroška Bela) ter planina Pungart - Škrbina v Košuti (PD Tržič). Nastala pa je tudi nova zavarovana planinska pot na Lisco, ki so jo odprli v Planinskem društvu Lisca Sevnica.

V letu 2015 je bilo sicer registriranih 719 markecirov Planinske zveze Slovenije, ki kot prostovoljci v planinskih društvih skrbijo za mrežo planinskih poti. Slednjo sestavlja 1974 planinskih poti v skupni dolžini 10.004 kilometre. Planinska društva med drugimi vzdržujejo tudi 80 planinskih veznih poti oz. obhodnic.

Planinska zveza je letos na podlagi podatkov in sodelovanja s planinskimi društvi vzpostavila tudi prostorski prikaz planinskih poti. Ta je nastal na podlagi desetletnega prostovoljnega dela številnih markecirov, vodnikov in drugih prostovoljcev, ki so z GPS napravami posneli celotno mrežo planinskih poti v Sloveniji.

Prikaz planinskih poti je javno objavljen na spletni strani prikazan na zemljevidih in v vodnikih, kar je prispevek planinske organizacije k varnejšemu obiskovanju gorskega sveta. Hkrati pa je tudi osnova za nove, posodobljene planinske zemljevide, prednost katerih je ravno v ažurnosti in kakovosti podatkov, so pojasnili v Planinski zvezi Slovenije. Prikaz planinskih poti je dostopen na tem mestu <http://www.planinske-poti.si/>.

Pred poletjem so v Planinski zvezi Slovenije izdelali temeljito prenovljen zemljevid Triglavskega narodnega parka in ga nadaljevali z zemljevidi Karavank (osrednji del), Kamniško-Savinjskih Alp, Grintovcev in Bohinja. **(sta)**

NOCOJ NA STV SLOVENSKI PROGRAM

»Spet so lučke zasijale«

»Spet so lučke zasijale«, to je naslov božične lepljenke, v kateri se bodo v skladnem zaporedju vrstili družinski prizori in pesmi. Nastopajo nona (Ljuba Miot), nono (Luciano Čandek) in vnuki (Simone Gensso, Anika in Iztok Gropajc); otroška pevška skupina A.M.Slomšek pod vodstvom Zdenke Kavčič Križmančič in ob klavirski spremljavi Tamare Ražem Locatelli; duo Marko Manin & Hannes Wallner; Manin ensemble in lectarka Mojca Andrejaš. Scenarij in režija Loredana Gec. Na sporedu danes ob 20.50 na STV-Slovenski program.

PISMA UREDNIŠTVU

O glasbenih šolah v Gorici

Spoštovani!

Menim, da ni časa za časopisne polemike in za odgovore nanje, marveč za konkretna dejanja. Niti Orwella ni treba posebej zmotiti, nujna pa je pri tem racionalnost. Kot sem povedal na tiskovni konferenci, v zvezi z vprašanjem dveh glasbenih šol v Gorici pričakujem, da bo v letošnjem letu prišlo do pozitivne rešitve, ki bo šla v smer večje kakovostne ponudbe in finančne racionalnosti. Glasbeni šoli predstavljata veliko bogastvo za našo skupnost in škoda bi bilo, da ne bi našli primerne odgovora za to "goriško vprašanje".

SKGZ se bo še dalje trudila v to smer v prepričanju, da je cilj dosegljiv, če obstaja dobra volja pri vseh sogovornikih. To priložnost izkoriščam, da povabim sorodno krovno organizacijo in obe glasbeni šoli na skupno srečanje, da ugotovimo, kaj vse je treba postoriti za usklajeno in za skupnost koristno rešitev.

Podobna srečanja bi bila zelo koristna tudi za razpravo o založniški, medijski in drugih dejavnostih našega organiziranega sistema po modelu Tržaškega knjižnega središča. Čas je ugoden in zdajšnji finančni položaj nam nalaže določene odgovornosti.

Rudi Pavšič,
predsednik SKGZ

Odprto pismo županu Vladimirju Kukanji

Spoštovani gospod župan Občine Devin-Nabrežina!

Ob koncu leta pride običajna letna bilanca, ki ni ravno rožnata zaradi od države postavljenega izredno krivičnega zakona, ki se mu pravi pakt stabilnosti. Prebivalci Štivanja vas vseeno prosimo, da se v letu 2016 uredi vsaj izredno nujen poseg pri izviru Jakne reke Timave ki že več let čaka na popravilo podpornega betonskega zidu. Drugače bo ta povzročil podrtje ceste, ki pelje v Ribiško Naselje.

Seveda imamo v vasi še celo vrsto drugih nerešenih problemov na katere Vas bi radi opozorili, kot na primer nezavarovane jame Golobivnice, ki predstavlja veliko nevarnost za vse radovedneže, ker je jama brez vsakršne ograje.

Poleg teh dveh pereh problemov je še

cela vrsta zadev, ki čakajo na poseg s strani javnih upraviteljev, kot na primer:

1. Že deseto leto manjka na sedanji deželni cesti št. 55 iz smeri Gorice ob vstopu v Štivan naša dvojezična tabla z napisom vasi, ki jo je Občina dala sneti z izgovorom, da treba pripraviti »perimetracijo« vasi.
2. Na prostoru, kjer je stal stari vodnjak, ležijo kupi kamna, ki lahko postanejo zelo nevarni za pešce, posebno za otroke ali starejše ljudi.
3. Pred štivansko gostilno stoji stara aluminijasta čakalnica, ki je v zelo slabem stanju in ne spada v kraško kamnito okolje.
4. Kot vsi drugi prebivalci občine Devin-Nabrežina bi radi gospod župan, da bi poskrbeli za dokončno brisanje velikega ostanka kamnitega fašističnega znaka, ki še danes, skoraj sedemdeset let po koncu kriminalne fašistične dobe, stoji na desni strani naravnega predora sedaj deželne ceste št. 14.
5. Sprašujemo zakaj velika večina zabojnikov za smeti ni opremljena tudi z nalepkami v slovenščini, enako je tudi pri zabojnikih za reciklažo. Kdo je za to kriv?
6. Že večkrat smo omenili nevzdržno, sramotno stanje v katerem podjetje ACEGAS iz Trsta pušča celo območje štirih izviru reke Timave. Pri prvem izviru, tistih najbližje starodavni gotski cerkvi je tok reke prinesel toliko peska in drugega kamnitega materiala, da je že polovica bazena odvzeta strugi reke in na teh nasledlinah so zrastle orjaška drevesa, ki presegajo z vrhovi 28. metrske zvonik gotске cerkve.

Jeseni je bila na obisku v Štivanu delegacija znanstvenikov-geologov iz Slovenije, ki si je ogledala izvire Timave in njene dvokilometrskе poti do izliva v Jadransko morje. Bili so enostavno osupli nad slabim stanjem področja.

Spoštovani gospod župan, vaščani Štivanja se vam lepo zahvaljujemo za pozornost.

Lucijan Kocman,
predsednik vaške skupnosti Štivan.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Rusija - Italija 3:1

ANKARA - Na predolimpijskem odbojarskem turnirju v Ankari, ki ponuja vozovnico za olimpijske igre v Riu, so italijanske odbojkarice na uvodnem srečanju proti Rusiji izgubile s 3:1 (25:16, 23:25, 25:19, 25:21). Po porazu proti evropskim prvakinja se bodo Italijanke že danes pomerile z Belgijo, v naslednjih dneh jih čaka še Poljska. Zmagovalke turnirja se neposredno uvrstijo na Olimpijado, 2. in 3. uvrščene pa na dodatne kvalifikacije, ki bodo maja v Tokiu.

Nash lastnik Mallorce

PALMA DE MALLORCA - Nekdanji zvezdnik košarkarske lige NBA Steve Nash in lastnik kluba Phoenix Suns Robert Sarver sta kupila večinski delež španskega nogometnega drugoligaša Mallorce. Nekdanji košarkarski zvezdnik je vedno veljal za nogometnega navdušenca, saj je navijač angleškega kluba Tottenham, vrsto let pa prijateljuje z Alessandrom Del Pierom. Nash in Sarver naj bi odštela več kot 20 milijonov evrov, kot cilj sta si postavila vrnitev Mallorce v elitno špansko ligo.

SMUČARSKI SKOKI V Bischofshofenu Prevc drugi v kvalifikacijah

BISCHOFSHOFEN - Norvežan Kenneth Gangnes je bil najboljši v kvalifikacijah pred današnjo tekmo za svetovni pokal v smučarskih skokih v Bischofshofnu (138,5 m, 144,4 točke). Peter Prevc (137,5 m, 144,1) je bil drugi, tretji pa Avstrijec Michael Hayböck (136 m, 140,9). Domen Prevc je bil 12. (132 m, 129,3), Anže Lanišek 22. (125 m, 116,7), Jurij Tepes 31. (120,5 m, 109,4), Anže Semenič pa 49. (116 m, 97,3).

Peter Prevc, vodilni v skupnem seštevku svetovnega pokala in vodilni na novoletni turneji, se bo v prvi seriji na izpadanje pomeril s Semeničem, Domen Prevc z Japoncem Kentom Sakuyamo, Tepes z Nemcem Andreasom Wankom, Lanišek pa z drugim Nemcem Michaelom Neumayerjem. Nemec Severin Freund, branilec velikega kristalnega globusa, ki je trenutno drugi v skupnem seštevku pokala in turneje štirih skalnic, v kvalifikacijah ni nastopil in se bo v prvi seriji pomeril z Gangnesom.

Danes začetek ob 17. uri.

Tour de Ski še bolj norveški

OBERSTDORF - Norveški smučarski tekač Emil Iversen je zmagovalec klasičnega sprinta v Oberstdorfu v okviru turneje Tour de Ski. Drugi je bil Rus Sergej Ustjugov, tretji pa Kazahstanec Aleksander Poltoranin. V ženski konkurenci je slavila zmago ameriška smučarska tekačica Sophie Caldwell. Drugo mesto je osvojila Norvežanka Heidi Weng, tretja pa je bila rojakinja slednje Ingvild Flugstad Oestberg, ki vodi v seštevku turneje.

Smodiš nov športni vodja

LJUBLJANA - Nekdanji slovenski reprezentant Matjaž Smodiš je nov športni vodja slovenske moške članske košarkarske reprezentance. V letu 2016 jo čaka nastop v kvalifikacijah za EuroBasket 2017, ki bo na Finskem, v Izraelu, Romuniji in Turčiji.

Dragič in Udrih uspešna

MIAMI - V ligi NBA je Miami Heat na domačem igrišču po podaljškju s 103:100 ugnal Indiano Pacers. Slovenski reprezentant Goran Dragič je k zmagi Heatov prispeval 13 točk, pet skokov in štiri podaje, Beno Udrih pa dva skoka in dve podaji.

NOGOMET - Kdo bo zimski prvak v A-ligi?

Napoli v ugodnem položaju

Dva kroga in pet dni pred koncem zimskega dela je po prvi polovici sezone v italijanski A-ligi kar pet ekip še v igri za prvo mesto, z Interjem ki bo poskušal v zadnjih 180 minutah braniti točko prednosti pred dvojico Fiorentina-Napoli. Trenutno stanje na lestvici je sledeče: Inter 36, Fiorentina in Napoli 35, Juventus 33, Roma 32. Inter je bil nesporen favorit za prvo mesto, a po domačem spodrselju proti Laziju imajo ravno Mancinijevi varovanci najzahtevnejši spored. Danes bodo gostovali v Empoliju, proti morda najprijetnejšemu presenečenju sezone, saj je Empoli s 27 točkami na sedmem mestu, ki ga deli ravno s Sassuolom, zadnjim Interjevim nasprotnikom ta konec tedna.

Tudi Fiorentina nima ravno ugodnega razporeda, saj mora po gostovanju v Palermu na Franchiju igrati proti Laziju, medtem ko je Napolijeva pot do potencialnih šestih točk navidez lažja (Torino na San Paulu in potem v Frosinone). Juventus se noče ustaviti pri sedmih zaporednih zmagah; če je osmi uspeh na papirju za vogalom (današnji domači nastop proti pepelki Veroni), čaka potem Pogbaja in soigralce gostovanje v Genovi proti Sampdoriji. Roma ima le teoretične možnosti, saj bi morale vse komaj našteje ekipe brez izjeme v tem tednu pogoreti. Največ možnosti za sicer nepomembno »lovoriko« zimskega prvaka ima torej Napoli, ki bi lahko osvojil celoten izkupiček, medtem ko je za Inter, Fiorentino in Juventus tak rezultat težje dosegljiv.

Na dnu razpredelnice so po dosedanjem razpletu stvari veliko bolj jasne. Tri resne kandidate za izpad v B-ligo že imamo. Verona (po sedemnajstih krogih še brez zmage) in Carpi bi se lahko nazadovanju izognili le v primeru res enkratnega povratnega dela prvenstva, z rezultati na nivoju ekip, ki se borijo za uvrstitev v evropske pokale. Glede na dosedanje nastope in tudi (ne)kakovost igralskega kadra je taka napoved dokaj tvegana. Ostaja torej le še eno mesto, kateremu se je treba izogniti. Na papirju ima najmanj možnosti za obstanek Frosinone. Bologna je po prihodu Donadonija popolnoma spremenila svoj ritem (Donadoni je običajna izjema, ki potrjuje pravilo: zamenjava na klopi redkokdaj zaleže, pri modrordečih pa se je obrestovala), ostajata torej Palermo in Genoa. Zlasti Neuspješni, a so vajeni črpati posebno neuspešni, čisto za vedni boriti se za obstanek (seveda je obstanek lažje dosegljiv, če se ne odpovedo Perottiju). Tudi v taboru Udineseja bodo najbrž mirno spali, čeprav so si v društvu pričakovali nekoliko boljše rezultate. Bomo videli, če bo popolnoma prenovljeni stadion Friuli, ki ga bodo otvorili 17. januarja z domačim nastopom proti Juventusu, dal novega elana Colantuonovim varovancem.

Medtem se je začel zimski del kupoprodajne borze in rok bo trajal vse do 1. februarja. Vse ekipe se bodo poskušale ojačiti (obenem želijo nekatera društva tudi izboljšati ekonomsko stanje, kar je večkrat v nasprotju z željo po okrepitevi ekipe). Pri Interju (slovenski

Slovenski vratar Samir Handanović je obnovil pogodbo z milanskim Interjem. Po novem dogovoru bo vsako leto dobil 2,5 milijona evrov

ANSA

vratar Handanović je včeraj podaljšal pogodbo) gledajo na napad in v teku so pogovori s PSG-jem za bivšega Napolijevega zvezdnika Lavezzi, obratno so pri Napoliju in Fiorentini bolj pozorni na obrambo. Lisandro Lopez in Maksimović sta imeni, ki krožita v Firencah oziroma Neaplju. Pri Juventusu gledajo že na prihodnjo sezono (Gundogan) in ni nujno, da bo prišlo do kake spremembe zdaj, medtem ko se pri Romi ob Perottiju zanimajo za El Shaarawyja. (if)

Sampdoria premagala Genoa

Sinoči: Genoa - Sampdoria 2:3 (0:2)

Strelci: Soriano (S) v 18. in 49. min., Eder (S) v 49. min., Povoletti (G) v 69. in 81. min.

Vrstni red: Inter 36, Fiorentina in Napoli 35, Juventus 33, Roma 32, Milan 28, Sassuolo in Empoli 27, Atalanta 24, Lazio 23, Torino in Chievo 22, Udinese 21, Sampdoria 23, Bologna 19, Palermo 18, Genoa 16, Frosinone 14, Carpi 10, Verona 8.

Danes: ob 12.30 Udinese - Atalanta, ob 15. uri Chievo - Roma, Juventus - Verona, Lazio - Carpi, Milan - Bologna, Palermo - Fiorentina, Sassuolo - Frosinone, ob 18.00 Empoli - Inter, ob 20.45 Napoli - Torino.

ROKOMET - Danes v Trstu kvalifikacijsko srečanje za SP 2017

Italijansko-avstrijski derbi

Brezplačen vstop v PalaRubini - Slovenski trener italijanske reprezentance Ferdi Radojković: »V Italiji je rokomet še podcenjen šport«

Tržaška športna palača PalaRubini bo danes gostila mednarodno rokometno srečanje med Italijo in Avstrijo, veljavno za kvalifikacije na svetovno prvenstvo, ki bo naslednje leto v Franciji.

Dvoboj med Avstrijci in Italijani se bo pričelo ob 18. uri. Vstop bo prost. Srečanje so uradno predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci v občinski palači, kjer je ob županu Robertu Cosoliniju in odbornikom za šport Edijem Krausom sodeloval tudi starost tržaškega rokometista Giuseppe Lo Duca. Po budnik rokometista na Tržaškem in dolgoletni trener tržaške rokometne ekipe, ki si zaželel predvsem dober obisk navijačev. Za odbornika Krausa je srečanje dveh reprezentanc v Trstu pravi derbi, župan Cosolini pa je ob prisotnosti treh tržaških rokometistov (Dapiran, Postoga, Anici) pohvalil predvsem večletni trud, ki ga profesor Giuseppe Lo Duca vztrajno posveča rokometu in njegovi vidljivosti.

Italijansko rokometno reprezentanco so na srečanju na občini predstavljali še slovenski trener **Fredi Radojković**, kapetan Pasquale Maione in tržaško

Fredi Radojković

FOTODAMJ@N

krilo Gianluca Dapiran. Radojković je močno navezan na tržaški rokomet, saj je od leta 2006 do 2009 vodil tržaški prvotigaški klub: »Te kvalifikacije so izredno zahtevne, zmagovalec skupine mora skozi še dodatno sito kvalifikacij, tako da bi težko rekel, da bo srečanje proti kakovostnim Avstrijcem odločilno. Poleg Avstrijcev so favoriti tudi Romuni. Mi smo obno-

vili in pomladili reprezentanco, ki je povprečno stara 20 let, zato so načrti bolj dolgoročni. Naredili pa bomo vse, da tu v Trstu dosežemo zmago.«

Slovenski trener je prepričan, da je rokomet v Italiji zelo podcenjen: »Veliko je mladih igralcev, ki bi ob boljši organiziranosti italijanskega rokometnega gibanja, lahko še bolj izstopali in postavili italijanski nogomet na višjo raven. Treba je narediti preskok iz amaterstva v profesionalizem, začeni na mladinskem področju.

O slovenski reprezentanci na bližnjem evropskem prvenstvu na Poljskem pa takole: »Če se vse poklopi je slovenska reprezentanca zrela za medaljo. Sestavljajo jo igralci, ki že vrsto let igrajo skupaj, več jih je izkušenih. Vedno pa jim manjka nekaj malega. Bili so 6. na EP 2012 in 4. na SP 2013. Potencial je, upam da bo tudi novi trener Veselin Vujović pozitivno vplival na ekipo.«

Današnje srečanje Italia-Avstrija bo v živo predvajala tudi državna avstrijska mreža ZDF, v Italiji pa spletna stran pallamano.tv (mar)

KOŠARKA - Trener Jadrana Mura o letu 2016 pred današnjo tekmo na Opčinah proti Mestram

»Za marsikoga bo odločilen zadnji krog«

V izenačeni ligi potrebuje Jadran vse igralce, tudi tiste, ki so zdaj poškodovani - O vlogi tujcev

Za društvo in košarkarje Jadrana se z nocojšnjo tekmo proti Mestram začena novo sončno leto, zaključilo pa se je 2015, ki je poskrbelo za številna presenečenja. Potem ko je združena ekipa sklenila svojo prvo B-ligaško izkušnjo po približno dveh desetletjih nastopanja na C-ligaški ravni z nazadovanjem, je med poletjem na čelo kluba prišel nov predsednik in z njim nov odbor, ki je vlogo trenerja članske ekipe zaupal Andrei Muri oz. tistemu trenerju, kateremu je pred približno dvajsetimi meseci uspelo napredovanje. Konec lanskega sončnega leta je nato zaznamovala lepa igra že uigrane skupine, v katero so vključili nekaj mladih košarkarjev, na nastope in na nekatere poraze združene ekipe pa so zagotovo vplivale tudi poškodbe.

Prav zaradi tega si Andrea Mura želi, da bi se v letu 2016 najprej nekoliko izboljšalo zdravstveno stanje moštva. »Martin Ridolfi je začel ponovno trenirati, verjamem pa, da bomo morali počakati še nekaj tednov do njegovega povratka, medtem ko naj bi bil Simon Cettolo čez približno teden dni ponovno naređ,« pravi Andrea Mura, ki se z ekipo pripravlja na dva nastopa v štirih dneh. Ban in soigralci so zaradi tega 29. decembra odigrali prijateljsko srečanje proti Don Boscu, predčerašnjim pa proti tržaškemu Team 98.

»Pripravljalne tekme so v počitniškem obdobju dobrodošle. Čaka nas naporni drugi del sezone, najprej pa želimo skleniti prvi del z dvema uspehoma, saj potrebujemo točke. Prvenstvo je izredno izenačeno, tako da je vsaka zmaga dragocena. Ker smo v prvih mesecih prikazali dopadljivo igro, bi si zagotovo ne zaslužili položaja v spodnjem delu skupnega seštevka,« navaja Jadranov trener, ki opozarja na negativen niz štirih porazov na zadnjih petih tekmah. »Tako januar kot februar bosta odločilna. Pomembno je, da ne popustimo, čeprav bo prvenstvo izenačeno vse do

konca regularnega dela. Verjamem, da bo sam poslednji krog za marsikatero ekipo odločal o morebitnem nastopanju v play-offu ali v play-outu,« ugotavlja Mura.

Res je lestvica zelo »kratka«, saj najdemo na petem oz. devetem mestu kar pet ekip, predzadnje moštvo (Falconstar) pa ima le štiri točke manj od omenjene peterice. Sicer nekoliko preseneča tretje mesto goriške Ardite, nekaj več v drugem delu pa lahko pričakujemo od Calligarisa iz Rožaca in Oderza. Treba je tudi izpostaviti dejstvo, da je Jadran izgubil proti vsem ekipam, ki imajo na lestvici več točk od združene ekipe, z izjemo uvodnega kroga prvenstva proti San Vendemianu pa se je Murova četa na vseh srečanjih enakovredno borila z nasprotniki.

Letošnja C-liga gold pa se ni spremenila zgolj zaradi novega naziva, a tudi zaradi nastopa številnih tujcev. »Državno C-ligo poznam že več kot 10 let. Gre za kvalitetno prvenstvo, v katerem nastopajo pripravljene ekipe, saj ima vsako moštvo dvometraša, dobrega ostrostrelca in solidnega organizatorja igre. Resnici na ljubo pa prisotnost tujcev ni dvignilo nivoja igre. Že res, da so nekateri igralci, kot sta Duro Bjegović in Saša Mučič, razred zase, ti pa nadomestčajo vrzeli nekdanjih A-ligašev, katerih je sedaj v C-ligi manj. Obstaja pa neka razlika: bivši profesionalni košarkarji, ki so se odločili za nastop v nižjih ligah, so novim društvom večkrat marsikaj doprinesli in to ne samo na igrišču. Za številne tujce, ki trenutno nastopajo v prvenstvu, pa imam občutek, da izkoriščajo igranje v C-ligi gold, da se izkažejo na individualni ravni in da se predstavijo bogatejšim klubom, saj igrajo preveč sebično. Dodal pa bi, da, z izjemo Ardite, najboljša moštva v letošnji C-ligi gold razpolagajo le z domačimi igralci,« zaključuje Andrea Mura.

Albert Voncina

Andrea Mura, za njim Andrej Vremec

FOTODAMJ@N

Ob 18.00 na Opčinah tudi Senegalec in Bolgar

Jadran bo danes ob 18. uri nastopil na Opčinah proti moštvu Emme Retail Mestre. Gre za organiziran klub, ki razpolaga s solidno finančno podlago, poleg tega pa lahko na domačih tekmah računa na veliko število navijačev, ki se večkrat odpravljajo tudi na gostovanja. Mestre so skorajda profesionalna ekipa, ki je v preteklosti najela marsikatega tujega košarkarja. Letos izstopa senegalski center Diadia Mbaye (več kot 14 točk in 7 skokov v povprečju na srečanje), decembra pa je peterko okrepil Bolgar Stanislav Bozhenski. Gre za nadarjenega in izkušenega igralca (letnik 1979), ki je z Vicenzo v treh letih dosegel tri napredovanja (iz D-lige v B2-ligo) in osvojil kar 52 zaporednih zmag. Poleg tega razpolagajo Mestre z nekaterimi odličnimi posamezniki (Prete, Verri, Maran), vračata pa se tudi igralca, ki sta bila dlje časa poškodovana (Chinellato in Pascon). Poškodbe pa še naprej klestijo Jadranovo postavo, saj bosta ponovno odsotna Ridolfi in Cettolo. Ban in soigralci so vsekakor že dokazali, da so tudi v okrnjeni postavi konkurenčni.

Jadran čaka nato še gostovanje v soboto, 9. januarja, v Montebelluni. Na voljo je avtobus za navijače. Odhod ob 16.30 pred telovadnico na Rouni ali pa ob 16.45 na postajališču v Devinu. Za prijave sta na voljo tel. 3407718518 (med 18. in 20. uro) in naslov jadran2002@libero.it. (av)

NOGOMET - Danes ob 15. uri deželni finale državnega pokala elitne lige

Dva avtobusa iz Križa v Manzano

Na tribunah pričakujejo več navijačev iz Flaibana - Videmsko moštvo lahko računa predvsem na odlične mladince

Deželni finale državnega pokala elitne lige bo danes zvečer imel popolnoma novega lastnika. Flaibano in Vesna sta še brez pokalne lovorike, sploh prvič pa sta se uvrstila v finale novega tekmovalnega formata elitne lige.

Še pred tekmo pa je menda znan prvi obračun med tekmečema. Flaibano bo na tribuna stadiona v Manzanu podprlo več kot 300 navijačev, kriško moštvo pa nekaj več kot 100. Za uspehom Flaibana stoji sicer pravi športni konzorcij šestih občin, ki je v zadnjih letih ustvaril široko nogometno gibanje. Videmsko moštvo šteje vključno z mladinskim sektorjem več kot 350 nogometašev, med najboljšimi so državni mladinci, ki so lansko leto po osvojitvi deželnega naslova zasedli 8. mesto v konkurenci italijanskih amaterskih klubov.

Mlade sile so torej skrivnost in moč Flaibana. Kar šest lanskih mladincev trenutno sestavljajo jedro enajsterice, v kateri izstopa mladi 17-letni talent Lenarduzzi.

V kriškem taboru bo trener Gigi Sandrin zaupal najboljšim nogometašem. Vrata naj bi branil kapetan Edwin Carli, v obrambi od desne proti levi naj bi nastopili Goran Kerpan, Avdič, Va-

Napadalec Vesne David Colja (v belem dresu) je z 13 zadetki trenunto najboljši strelec elitne lige

FOTODAMJ@N

tovec, Potenza. Pred njimi v vezni liniji Božičič, Toffoli, Disnan in Kosmač. Več izbire ima Sandrin v napadu. Venturini je bil pred še pred premorom v pravi formi, ko je poskrbel za dva gola proti Rivignanu. Mlada dvojica Menichini in Colja je kar zaupna, David Colja naj bi igrala od 1. minute. Vesnini nogometaši se bodo pred odhodom zbrali že danes jutraj na kriškem igrišču ob

10. uri na tehničnem sestanku s Sandrinom. V Manzanu bodo odpotovali s športnim avtobusom ZSSDI.

Ob 13. uri bo izpred spomenika padlim v Križu proti Manzanu startal tudi drugi avtobus. Ta je namenjen vsem navijačem in nogometnim navdušencem, ki bi radi podprli kriško moštvo v finalu. Na njem je še nekaj prostih mest.

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se nadaljuje vpisovanje na tečaje smučanja, ki se bodo začeli v nedeljo, 17. januarja. Ob priliki bo možen tudi avtobusni prevoz. Za info in vpis na tel. št. 3405814566 (Valentina).

SK DEVIN organizira tečaje smučanja in deskanja ob sobotah in nedeljah v kraju Forni di Sopra od 9. oz. 10. januarja 2016 dalje. Možen je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine in najem smučarske opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, ali pa na tel. št. 3358180449, 0402032151 in 3358416657.

ŠD MLADINA organizira 5 celodnevni tečaje smučanja za otroke v mesecu januarju in februarju 2016, s pričetkom v soboto, 9. januarja. Za informacije in vpisovanje info@mladina.it ali tel. št. 3470473606.

V živo na naši spletni strani

Finale državnega pokala boste lahko od 15. ure dalje spremljali preko spletnih informacij iz dogajanja na igrišču v Manzanu na naši spletni strani www.primorski.eu.

Srečanje bo v živo predvajala tudi televizijska nogometna mreža Udinese Chanell na kanalu 110. (mar)

VALTER MIKLUZ Našemu Praporu zvest od leta 1982

Odbojki je zapisan več kot 30 let. Z Marjanom Bevčarjem in Frankom Sosolom je bil med ustanovitelji odbojcarskega društva Naš Prapor leta 1982. »Na začetku smo razmišljali, da bi ustanovili košarkarski klub na območju Brd, Pevme in Oslavja. Pogledali smo se malo med sabo in se prepričali, da bi lahko bili uspešnejši na odbojcarskem igrišču,« je dejal Valter Mikluz, 54-letni uslužbenec goriškega urada Kmečke Zveze.

Po večletnem nastopanju v 1. moški diviziji in D-ligi je prestopil v odborniške vrste, že tri sezone je tudi trener članske ekipe, ki nastopa v 1. moški diviziji na Goriškem, zdaj pa zaradi pomanjkanja ekip v medpokrajinskem prvenstvu s tržaškimi ekipami.

Z gibanjem moške odbojke na Goriškem ni zadovoljen: »Edina moška ekipa v 1. moški diviziji je Naš Prapor, ostalo pa je vse domena slovenskih društev, zato nisem zadovoljen, saj je bilo pred leti več zdrave konkurence. Nekoč je bilo na Goriškem tudi do 12 ekip. Vsako večje naselje je imelo svojo, čeprav je bila kakovost vseh skromna.«

Pri Našem Praporu ima vodilno vlogo na klopi, znajde pa se tudi med papirji in športno birokracijo, saj je bil imenovan tudi za tajnika. Aktiven je tudi pri vsako letnem turnirju v spomin na nekdanjega odbojkarja briške ekipe Danieleja Boškina, čigar sin je letos prestopil v vrste Našega Prapora. Večje organizacijsko breme si deli z drugim odbornikom in referentom za odbojko Valentinom Juretičem. Razlog upada števila moških odbojcarskih društev pripisuje Mikluz tudi vse bolj zapleteni birokraciji, poleg tega so se vpisni stroški v desetih letih podvojili, za to se vse več odbojkarjev odloča za nastopanje v ljubiteljskih prvenstvih.

Zadnjič je Mikluz nastopal leta 2004 na turnirju na mivki v Standrežu. Po prejetem kartonu, je obesil odbojcarske čevlje na klin. Po igralski karieri je opravil tudi trenerski izpit druge stopnje. Moštvo je doživelo spremembo v postavi, ampak Mikluz je našel ustrezne rešitve: »Pri Našem Praporu smo znani tudi po tem, da odbojkarje najbolje izkoristimo na stara leta. Prvenstvo pa smo kljub okrnjeni postavi začeli z dvema zmagama.« (mar)

Dež, veter, sneg...
vsako jutro
sem pred vašim
pragom.

TO NI...
KAR TAKO!

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do 31.1.2016 in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja. Če se naročite takoj, boste Primorski dnevnik **do konca letošnjega leta na dom prejeli brezplačno**.

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv
dnevnik **20.50** Spet so lučke zasijale, sledi
Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00,
13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45**
Aktualno: UnoMattina **9.40** Koncert: epifa-
nija **10.30** A Sua immagine, vmes maša in
Angelus **12.20** La prova del cuoco **14.05**
16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragio-
ne? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità
20.30 Igra: Affari tuoi **23.40** Porta a porta

RAI2

6.00 Detto fatto **7.15** Serija: Il tocco di un
angelo **8.00** Serija: Un ciclone in convento
9.30 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali
11.00 I fatti vostri **13.00** 17.05, 20.30
Dnevnik in vreme **14.00** Quelli che aspet-
tano **15.30** Quelli che il calcio **17.10** 90° mi-
nuto **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Zio Gian-
ni **21.10** LOL **21.15** Film: Gli Aristogatti
(anim., '70) **22.45** La Domenica Sportiva

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00**
Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regio-
ne **8.00** Nad.: Cuore **9.45** Nad.: Le avven-
ture di pinocchio **10.15** Per ridere insieme
con Stanlio e Ollio **11.10** Serija: Attenti a
quei due **11.55** 14.00, 19.00, 23.15 Dnevnik,
vreme in rubrike **12.25** Serija: I magnifici
sette **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.20**
Nad.: La casa nella prateria **16.10** Aspet-
tando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15**
#TreTre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05**
Il meglio del 35° Festival del Circo di Mon-
tecarlo

RAI4

12.55 Switched at Birth **13.45** Sword Art
Online **14.10** Steins Gate **14.35** Aktualno:
Anica – Appuntamento al cinema **14.40**
Fairly Tail **16.20** Xena **17.45** Novice **17.50**
Film: Il regno proibito (pust., '08, i. J. Chan,
J. Li) **19.30** Supernatural **20.15** Ghost
Whisperer **21.10** Film: Viaggio al centro
della Terra (pust., '08, i. B. Fraser) **22.45**
Trono di spade

RAI5

14.25 1000 giorni per il pianeta Terra **15.20**
Perù estremo **16.20** Film: Viaggio in Italia
(dram.) **17.40** Le lezioni dei maestri **18.10**
Novice **18.15** 20.40 Passepartout **18.45** Un
lento viaggio africano **19.40** La libertà di
Bernini **21.15** Callas **23.30** Money Art

RAI MOVIE

14.30 Film: Hollywood Party (kom., '68, i.
P. Sellers) **16.15** Film: Navigator (zf, '86)
17.50 Novice **17.55** Film: La tigre dei set-
te mari (pust., '62) **19.35** Film: Siamo uo-
mini o caporali (kom., It., '55, i. Totò)

21.15 Film: Sex and the City (kom., '08,
i. S. J. Parker) **23.45** Film: Breaking Point
(akc.)

RAI PREMIUM

11.20 Nad.: Un posto al sole **12.15** Serija:
Il maresciallo Rocca **13.05** Nad.: Un ma-
trimonio **14.00** Serija: Last Cop – L'ultimo
sbirro **14.50** Aktualno: Anica – Appunta-
mento al cinema **14.55** Serija: Un medico
in famiglia **16.50** Nad.: Cuori rubati **17.45**
0.50 Novice **17.50** Serija: Cedar Cove **18.40**
Nad.: Pasión prohibida **19.25** Film: La stel-
la dei re (dram.) **21.20** Nad.: Un'altra vita
23.10 Nad.: Non uccidere

RETE4

6.50 Nad.: Quincy **9.10** Ricette all'italiana
10.00 Maša **10.45** Magnifica Italia **11.30**
18.55 Dnevnik, vreme in prometne infor-

mazioni **12.00** Serija: Detective in corsia
13.55 Film: Ultima notte a Cottonwood (ve-
stern, '69) **16.05** Film: La tigre è ancora vi-
va – Sandokan alla riscossa! (pust., '77)
19.30 Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dal-
la vostra parte **21.15** Film: La conquista del
West (vestern, '62, i. J. Ford)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, promet-
ne informacije, vreme, borza in denar **8.45**
Film: Il quarto Re (fant.) **11.00** Film: Il club
delle baby sitter (kom.) **13.00** 19.55 Dnev-
nik in vreme **13.40** Film: Bianco, rosso e
Verdone (kom., It., '81, r. in i. C. Verdone)
16.20 Nad.: Il segreto **17.00** Film: Tre cuc-
cioli e un anello (kom.) **18.45** Caduta libe-
ra! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'in-
vadenza **21.10** Nad.: Senza identità **23.30**
Film: Amori e incantesimi (kom.)

ITALIA1

6.50 Risanke in otroške oddaje **10.10** Film:
Avalon High (fant.) **12.05** Cotto e mangia-
to – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnev-
nik, vreme in prometne informacije **13.05**
Šport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.10** Film:
A Cinderella Story (rom., '04, i. H. Duff)
16.00 Film: Another Cinderella Story (kom.,
'08, i. S. Gomez) **18.00** Nan.: La vita se-
condo Jim **18.25** The Store of My Life **19.25**
Film: Bugiardo bugiardo (kom., '97, i. J. Car-
rey) **21.10** Film: Tre uomini e una gamba
(kom., It., '97, i. A. Baglio) **23.10** Film: Tre
uomini e una pecora (kom., '11)

IRIS

13.45 Film: A ruota libera (kom.) **15.30**
Film: Il vigile (kom., It., '60) **17.25** Film: 110
e lode (kom., '94, i. B. Fraser) **19.20** Serija:
Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ran-
ger **21.00** Film: Houdini – L'ultimo mago
(dram., '07, i. G. Pearce)

22.40 Film: L'assassinio di Jesse James per
mano del codardo Robert Ford (vestern,
'07, i. B. Pitt)

LA7

7.30 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55**
Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** 20.35 Ot-
to e mezzo **11.35** L'aria che tira – Il diario
14.00 Kronika **14.20** Tagadà **16.00** Serija:
Josephine, ange gardien **21.10** Film: Vita da
strega (kom., '05, i. N. Kidman) **23.00** Film:
Un Natale con i Fiocchi (kom.)

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint
6.30 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30**
15.20 I menù di Benedetta **13.30** Nad.:
Grey's Anatomy **17.05** The Dr. Oz Show
18.55 Dnevnik **21.10** Film: So cosa hai fat-
to (triler, '97, i. J. L. Hewitt) **23.00** Film: Sex
Crimes – Giochi pericolosi (triler, '98, i. K.
Bacon)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnev-
nik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di
Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **13.00** Italia
economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25
Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00**
Trieste in diretta **20.00** Dodici minuti
Trieste **21.00** Azzurro Italia **23.30** Film: La
donna venduta (dram., '56)

LAEFFE

11.10 14.00, 20.05 Il cuoco vagabondo
13.10 Bourdain: Cucine segrete **15.00** Chef
Sara torna a casa **15.50** 18.55 David Roc-
co: Dolce vita **16.50** 19.55 Pazzo per le er-
be **16.55** Jamie: Comfort Food **21.05** Serija:
L'ispettore Wallander **22.55** Film: Big
Fish – Le storie di una vita incredibile (fant.,
'03, r. T. Burton, i. E. McGregor)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novi-
ce **14.15** MasterChef Australia **16.15** 18.15
Fratelli in affari **17.15** Tiny House – Picco-
le case per vivere in grande **19.15** Affari al

buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Pi-
ranha (horor)

DMAX

12.30 Affare fatto! **13.20** Recupero crediti
14.10 19.30 Banco dei pugni **15.55** Matto
da pescare **16.50** Airport Security **17.45**
22.55 Affari a quattro ruote **18.35** Due
macchine da soldi **21.10** Città ai raggi X
22.00 Mega ingegneria: sport edition

SLOVENIJA1

5.50 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.00** 18.20
Kviz: Vem! **11.40** Opus **12.25** Nan.: Peta hi-
ša na levi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35
Poročila, športne vesti in vreme **13.45** Svet
v letu 2015 **15.10** Mostovi – Hidak **15.40**
Kviz: Male sive celice **16.20** Profil **17.30**
Turbulencia **17.55** Novice **18.00** Eko utrin-
ki **18.05** Risanke in otroške serije **19.30** Slo-
venska kronika

20.00 Film: Ogenj v strehi (dram., Fr., '13)
21.40 Kino fokus **22.00** Odmevi **23.00**
Nad.: Naše matere, naši očetje

SLOVENIJA2

7.00 19.00 Risanke in otroške odd. **8.05**
Zgodbe iz školjke **8.30** Kanape **9.00** Točka
9.55 Alpsko smučanje: SP, slalom (m), 1.
vožnja **11.15** 10 domačih **11.45** Halo TV
12.55 Alpsko smučanje: SP, slalom (m), 2.
vožnja **14.15** Dobro jutro **16.45** Smučarski
skoki: novoletna skakalna turneja (m) **19.50**
Žrebanje Lota **20.00** Bučke **20.20** Čas za
Manco Košir **21.15** Dok.: Sladko življenje
– Glasba italijanskega filma **22.40** Aritmi-
čni koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.55 Čez-
mejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice
14.30 Meridiani **15.30** Dok.: Šport brez me-
ja **16.00** Potopisi **16.20** Boben **17.20** Vse-
danes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Na
obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Pri-
morska kronika **19.00** 22.00, 23.40 Vsedanes
– Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior
20.00 Slovenski magazin **20.30** Webolution
21.00 Dok.: Neukrotljive **22.15** City Folk
22.40 Najlepše besede **23.10** Dok. odd.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **9.00** 10.05,
11.25, 12.35 TV prodaja **9.15** 12.50 Dr. Oz
10.35 17.05 Nad.: Odpušanje ljubezni
11.40 Kuharski dvoboj tortic **13.50** Serija:
Zdravnica malega mesta **14.45** Nad.: Pla-
men v očeh **15.50** Serija: Kar bo, pa bo
16.45 18.55, 21.50 Novice in vreme **17.55**
Nad.: Usodno vino **20.00** Film: Nore na de-
nar (kom., '08, i. D. Keaton) **22.25** Serija:
Kosti **23.15** Serija: Kralji bega

KANAL A

7.00 18.00, 19.50 Svet **7.55** 13.00 Serija: Od-
bita rodbina **8.20** 13.55 Serija: Mrhi za šan-
kom **8.45** Risanke **9.35** 14.20 Serija: Lepo
je biti sosed **10.35** 11.50, 13.25, 13.40 Tv
prodaja **10.50** 18.55 Serija: Komisar Rex
12.05 17.05 Serija: Detektiv na Floridi
15.20 Film: Slepo zaupanje (krim.) **20.00**
Serija: Kar bo, pa bo **21.00** Film: Smrt in ži-
vljenje Bobbyja Z (akc., '07, i. P. Walker)
22.50 Film: Vroča kifeljca (kom.)

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

Studio D po 11.00 vabi najprej na popotovanje skozi čas na namišljenem ra-
dijskem časovnem strojčku. Sledile bodo številne druge novičke in zanimivo-
sti predvsem s področja turizma, v gosteh pa bo tudi Dorijan Maršič, direktor
Univerzitetnega razvojnega centra in inkubatorja Primorske, ki bo predstavil
letošnji natečaj Podjetna Primorska 2016. Nanj se lahko namreč prijavijo tudi
Slovenci brez slovenskega državljanstva, zato bo pogovor zanimiv za vse, ki ima-
jo v mislih podjetniško zamisel in ne vedo, kako bi jo lahko spremenili v posel.
V **Glasbenem magazinu** ob 18.00 pa bodo predstavljene nekatere od oble-
tnic rojstva ali smrti znamenitih skladateljev, ki bodo zaznamovale letošnje kon-
certne sporede. Poslušali boste glasbo renesančnega skladatelja Antonia de Ca-
bezona, opernega avtorja Giovannija Paisiella, eklektičnega Erika Satiea, Enri-
queja Granadosa, Maxa Regerja, Ottorina Respighija, Francesca Paola Tostija in
minimalističnega mojstra Steva Reicha.

VREDNO OGLEDA

Rai Sreda, 6. januarja
Rai 2, ob 21.15

Gli aristogatti

ZDA 1970

Režija: Wolfgang Reitherman
Filmska zasedba: Phil Har-
ris, Eva Gabor, Sterling Hol-
loway in Scatman Crothers

V Parizu živi družinica ari-
stokratskih mačk, navajenih
na visoko družbo ter navade
in običaje, ki seveda spadajo
zraven. Proti njim se na le-
pem zapodi majordom Edgar,
ki jih ugrabi, ker si poželi nji-
hovega premoženja. Razva-
jenkam pa bo na pomoč pri-
skočil prebrisan smetiščni
muc, ki jim bo tako pomagal, da se spet osvobodijo.

Film je pomemben tudi zato, ker predstavlja zadnjo risanko, pri kateri je so-
deleval legendarni Walt Disney in osebno odobril nadvse drag projekt. Film
je namreč pred več kot petinštiridesetimi leti stal štiri milijone dolarjev. Za
njegovo pripravo pa je Disneyeva ekipa delala štiri leta, tako, da so risanko
predstavili po Waltovi smrti.

PLANET TV

11.55 Tv prodaja **12.30** 16.40 Nad.: Talen-
ti v belem **13.25** Ellen **14.25** Nad.: Espe-
ranza **15.30** Nad.: Želite, milord? **17.40**
Kmetiji: Nov začetek **19.00** 21.45 Danes
19.25 22.55 Planet Debate **19.50** Vreme in
šport **20.00** Film: Rožnati panter (kom.)
22.00 Serija: Preiskovalci na delu – N.C.I.S.
23.20 Nan.: Prijatelji

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.25
Prva izmena: Dobro jutro, napovednik; 9.00
Maša; 9.45, 14.40, 17.10 Music box; 10.10
Prva izmena: Ana Praček Krasna – Sloven-
ka v Ameriki; 11.00 Studio D; 13.20 Iz do-
mače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna
kronika; 14.10 Tiste mrzle januarske noči;
15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna
kronika; 17.30 Odprta knjiga: Miško Kranjec:
Povest o dobrih ljudeh – 11. nad., sledi Mu-
sic box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Mu-
sic box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska
lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kroni-
ka; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Po-
ročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute;
7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska;
9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled
prireditev; 10.00 Živalski blues; 10.40,
15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opol-
dnevnik; 13.30 Na rešetu; 14.00 Aktualno;
15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Pri-
morski dnevnik; 18.00 Radio Live; 19.00
Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za sre-
čanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00
Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
10.30, 11.30, 12.00, 12.30, 13.30, 14.30,
15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik,
vremenska napoved in prometne infor-
macije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli
orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Eu-
roregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna;
9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla sin-
gle; 10.25 Televizijski in radijski programi;
10.35, 20.30 I divergenti; 13.00, 20.00 Co-
mento in studio; 13.33 Ora musica; 14.00
Playlist; 14.35, 18.00 Glasba; 15.00 Souve-
nir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro;
22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Classi-
camente/Liricamente; 23.30 Sonoramente
classici; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2016 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2016
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

